

*Ν. Σ. / Νηρσίον*

# ΕΘΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

## ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

*Ἐκδιδόμενον ἀπαξ τοῦ μηνός,*

Ἰ π ὀ

**N. ΜΑΤΑΡΑΓΚΑ**

Ἐν συμπράξει διαφόρων λογίων.

~~~~~  
**ΕΤΟΣ ΠΕΜΠΤΟΝ. — ΦΥΛΛΑΔΙΟΝ ΙΑ΄.**  
~~~~~

### ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

Η ΑΡΧΑΙΟΤΕΡΑ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ ΙΣΤΟΡΙΑ (διατριβὴ ἀναγνωσθεῖσα ἐν τῷ συλλόγῳ Παρνασσῶ). — Ο ΘΕΟΣ ΜΑΖΗ ΣΟΥ (δημώδης ρίλανθικὴ διήγησις). — ΒΥΡΩΝ (κατὰ Βιλλεμαῖνον). — ΓΕΥΜΑ ΑΠΟ ΤΟ ΒΡΙΣΚΟΥΜΕΝΟ (ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ). — ΟΙ ΖΟΥΑΒΟΙ (ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ). — ΗΘΗ ΚΑΙ ΕΘΙΜΑ (αἰ κηδεῖται τῶν Σινῶν). — Η ΕΥΤΥΧΙΑ ΤΟΥ ΠΤΩΧΟΥ (Paul-de-Kock). — ΠΟΛΙΤΙΚΑΙ ΚΡΙΣΕΙΣ. -- ΠΟΙΗΣΕΙΣ — Τῆ Κ<sub>α</sub> Λουίζα Κολλέ — Ἐλεγείον εἰς Γαλλίαν — Ὁ Βίον — Ἔρωσ καὶ Χρόνος. — Μυθιστόρημα ὁ ΑΜΩΡΗΣ (Ἄλεξ. Δουμᾶ). — ΠΟΙΚΙΛΑ. — ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΙ. — ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ. « Ὁ υἱὸς τοῦ Διαβόλου », μυθιστόρημα Παύλου Φεβάλ.

~~~~~  
**ΑΘΗΝΗΣΙ,**

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ  
ΔΓΓ. ΚΑΝΑΡΙΩΤΟΥ ΚΑΙ Ζ. ΓΡΥΠΑΡΗ.

|| ΟΔΟΣ ΧΡΥΣΟΣΠΗΛΑΙΩΤΙΣΣΗΣ,  
ΑΡΙΘ. 14.

~~~~~  
1870.

# ΕΘΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

## ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΡΟΔΑΡΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΑΠΑΞ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

ΕΤΟΣ Ε΄. ΦΥΛΛ. ΙΑ΄.

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1870.

### Η ΑΡΧΑΙΟΤΕΡΑ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ ΙΣΤΟΡΙΑ.

[Ανεγνώσθη ἐν τῷ φιλολογικῷ συλλόγῳ «Παρνασσῶ» τὴν 28 Σεπτεμβρίου 1869.]

#### Α΄.

Πάντες ἀπ' αἰῶνος μεγίστην τιμὴν καὶ σέβας εἰς τὴν ἀρχαιότητα ἀπένειμαν. Ἄνδρες, γυναῖκες, πόλεις, γῶραι ἀρχαιοτάται, ἔσχον τὴν τιμὴν νὰ νομίζωνται ἐξ ὑπαρχῆς κειμήλια ἀξιόλογα καὶ σεβαστά. Τούτου ἕνεκεν, ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτέρων χρόνων, μεταξὺ τῶν πρωτίστων ἐρίδων, αἵτινες τὸ ἀνθρώπινον συνετάραξαν γένος, μία τῶν μάλα περισπουδάστων εἶναι ἡ περὶ πρωτογονίας ἔρις. Δι' ὃ τὸ ἔθνος, τοῦ ὁποίου ἡ πρώτη αὐτοῦ γένεσις δὲν ἠδύνατο νὰ διευκρινισθῆ, ἐνομίζετο ὅτι συνεγεννήθη μετὰ τῆς Γῆς. Τούτου ἕνεκεν οἱ Φρύγες, Σκύθαι καὶ Αἰγύπτιοι, ἐνομίζοντο ὡς οἱ πρῶτοι σκελετοὶ τοῦ ἀνθρώπινου γένους· οἱ Ἀρκάδες ἐκαυχῶντο ὅτι καὶ τῆς σελήνης πρότεροι ἐγένοντο, δι' ὃ καὶ προσέληνοι ἐκέκληντο. Ἐπειδὴ δὲ κατὰ τὴν πάλαι ἐκείνην ἐποχὴν ἠγνοοῦντο τὰ γράμματα, τὰ ἔθνη· ἐπειδὴ ἀπὸ μνήμης δὲν ἠδύνατο νὰ φυλάξωσι τὴν γενεαλογίαν των, καὶ ἐπομένως ἔμενον ἄνευ πρωτογονίας, ἔλεγον ὅτι καταγονται ἀπὸ χρόνους καὶ τῆς Γῆς καὶ τῆς Σελήνης καὶ τοῦ Ἥλιου ἀρχαιοτέρους καὶ ἐνδοξοτέρους. Καὶ βεβαίως· ἕκαστος τὴν καταγωγὴν του ἀγνοῶν, ἐγκαυχᾶται ὅτι

[ΕΤΟΣ Ε΄.]

οἱ προπάτορες του ὑπῆρξαν εὐγενεῖς καὶ περισπούδαστοι. Οὕτω συμβαίνει καὶ σήμερον· καυχώμεθα πολλάκις ὅτι εἴμεθα ἀπόγονοι τοῦ Θεμιστοκλέους καὶ Περικλέους, ἐν ᾧ οὐδὲ τὸν ἱμᾶντα τῶν ποδῶν ἐκείνων ἄξιοι εἴμεθα νὰ περιδέσωμεν. Πλὴν τοῦτο ἤδη δὲν μᾶς ἐνδιαφέρει.

Ἐκ τοῦ μολύσματος τῆς πρωτογονίας καὶ οἱ Ἀθηναῖοι, οἱ πάλαι ἐννοεῖται, ἐμίανθησαν, καὶ ἐκαυχῶντο ὅτι οἱ μυθικοὶ πρόπαπποι συγχρόνως μὲ τὴν ἀνατολὴν τοῦ Ἥλιου καὶ οὗτοι ἐπὶ τοῦ Ἀθηναϊκοῦ ἀνέτειλαν ὀρίζοντος, δι' ὃ, πρὸς διάκρισιν τῶν ἔξωθεν ἐν Ἀθήναις οἰκούντων, ὑπολήψεως ἕνεκεν, ὄνομα περιφανέστατον εἶναι νομίζοντες, περιεβάλλοντο, καὶ *Αὐτόχθονες* ἐκαλοῦντο, τουτέστιν ὅτι ἐκ τῆς ἧς κατῴκου γῆς ἐβλάστησαν. Μεγίστην ἐπιπόρην εἶχε νὰ καλῆσαι αὐτόχθων, καὶ πολλάκις ἔριδες καὶ ἀντεγκλήσεις, ἕνεκα τούτου μετὰ τῶν ἑτεροχθόνων συνέβαινον. Δυστυχῶς δὲ καὶ εἰς τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας τῆς πατρίδος ἡμῶν ἀγῶνα, ὁ ἑτερόχθων πολὺ κατώτερος τοῦ αὐτόχθονος ἐλογίζετο, καὶ λίαν σκανδαλώδη διὰ τοῦτο συνέβαινον· καὶ σήμερον ἔτι πολὺ ὁ αὐτόχθων τοῦ ἑτερόχθονος ἀπέχει. Ἡ λέξις δὲ αὐτόχθων ἐκ παλαι ἦτο διεσπαρμένη, καὶ ἐνόμιζον ὅτι ἐν τῇ τοῦ κόσμου δημιουργίᾳ, οἱ ἄνθρωποι, ὡς τὰ φυτὰ καὶ τὰ δένδρα, ἐφύησαν ἐκ τῆς γῆς διὰ τινος ξένης καὶ ἀλλοίας δυνάμεως, δι' ὅπερ καὶ *Γηγενεῖς* ἐκέκληντο. Οἱ δὲ αὐτόχθονες Ἀθηναῖοι, τέττιγες καὶ τεττιγοφόροι ἐκαλοῦντο, ἐπειδὴ ἐπίστευον ὅτι

ὁ τέττιξ ἐκ τῆς γῆς ἀναγεννᾶται (1), καὶ εἰς τὴν κόμην τῆς κεφαλῆς αὐτῶν ὡς σημεῖον τοῦ αὐτοχθονισμοῦ, κατὰ τὸν Θουκυδίδην, χρυσοὺς τέττιγας ἐνέπηγον, οἱ μὲν ἄνδρες ἐπὶ τῶν κρωβύλων, αἱ δὲ γυναῖκες ἐπὶ τῶν κορύμβων καὶ τὰ παιδία ἐπὶ τῶν σκορπίων.

Τὸ τῶν Ἀθηναίων ἔθνος ἦτο ἐν τῶν παλαιότερων καὶ ἐν τῶν ὀλίγων ἐκείνων, καὶ τὸ πρῶτον ἴσως, τῶν κατοικησάντων τὴν αὐτὴν χώραν ἀνευ μεταναστεύσεως, ἐπειδὴ τὸ ἀκαρπὸν καὶ λεπτόγεων τῆς γῆς αὐτῶν, ἦτο ὡς προμαχῶν καὶ ἐφύλαττεν αὐτοὺς ἀπὸ τὰς τῶν ξένων ἐπιδρομᾶς, ὡς τοῦτο συνέβαιεν εἰς Θεσσαλίαν, Πελοπόννησον καὶ πᾶσαν ἄλλην τῆς Ἑλλάδος εὐκαρπὸν χώραν. Ὄθεν ἡ Ἑλλάς, κατὰ τοὺς ἀρχαιοτέρους χρόνους δὲν εἶχε μονίμους καὶ σταθεροὺς κατοίκους, ἀλλ' οἱ ἰσχυρότεροι ἐξεδίωκον τοὺς κατοικοῦντας, ὡς καὶ οὗτοι εἶχον ἐκδιώξει πρότερον τοὺς πρὸ αὐτῶν, (2) οὓς ἀσθενεστέρους εἶχον εὐρεῖ. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ τραχεῖα καὶ λίαν ἀκαρπὸς Ἀττικὴ δὲν ἐπωφθαλμιᾶτο ὑπὸ κατακτητῶν, διὰ τοῦτο οἱ αὐτοὶ πάντοτε κατώκουν ταύτην ὄντες δὲ ἥσυχοι καὶ εἰρηνικοί, καὶ τὰ ἐμπύλια ἀποφεύγοντες πάθη, ἀπηλλάσσοντο παντός ἐσωτερικοῦ ἀναήρασμοῦ. Εἰς τοὺς αἰῶνας ἐκείνους, οὓς εὐλόγως δύναται τις χρυσοὺς ν' ἀποκαλέσῃ, οὐδὲν ἔχνος φιλαρχίας ἐδείκνυτο, οὐδεὶς σπινθήρ πλεονεξίας, ἀλλ' ἥσυχοι πρὸς ἀλλήλους, καὶ ἐν εἰρήνῃ διάγοντες μετὰ τῶν ὁμόρων αὐτῶν, ἀπῆλαυνον ἐν ἀφθονίᾳ καὶ ἀκρᾷ ἰλαρότητι τοὺς καρποὺς τῶν κόπων αὐτῶν καὶ τὰ ἀγαθὰ τῆς εἰρήνης. Πρὸς ἀλλήλους διήγον ἥσυχοι καὶ ἐν εὐφροσύνῃ καὶ δὲν προσεπάθουν διὰ μικρογραφιδουργιῶν καὶ τῶν τοιούτων, ὁ εἰς τοῦ ἐτέρου τοὺς ὀφθαλμοὺς νὰ ἐξορύξῃ, ὡς δυστυχῶς τὴν σήμερον συμβαίνει.

Ἡ εἰρήνη τὴν σήμερον εἶναι μήτηρ παντός ἀγαθοῦ καὶ πλούσια καθίστησι τὰ ἔθνη· τὸ πάλαι ὁμως δὲν εἶχεν οὕτως· ἡ εἰρήνη ἐλογίζετο καὶ ἦτο μήτηρ πενίας καὶ ἐνδείας, διότι οἱ ἄνθρωποι ἐζῶν ἐκ τῆς ἰδίας αὐτῶν χώρας καὶ τὸ ἐμπόριον εἰσέτι δὲν εἶχον ἐπινοήσει, ἐπλήθυνε τοὺς

ζῶντας, πλὴν ἀφήρει τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαιοῦντα. Οἱ Ἀθηναῖοι, ἐν τῇ χώρῃ των, ἀκάρπῳ οὐσῇ καὶ στενὰ ὄρια ἐχούσῃ, δὲν ἠδύναντο νὰ διατραπῶσι· τούτου ἕνεκα αὐτοὶ πρῶτοι ἐπενόησαν τὰς ἀποικίας, καὶ εἰς πλείστα τῆς Ἑλλάδος μέρη τοιαύτας ἐξαπέστειλαν, ὅπως ἀπαλλαγῶσι τῆς ἀνάγκης τοῦ νὰ διαθρέψῃ ἅπαντας τούτους ἢ ἄφορος Ἀττικὴ. Διὰ τοῦτο οἱ ἀποικισμοὶ εὐρίσκονται συνηθέστατοι εἰς τοὺς πρῶτους χρόνους μετὰ τὴν κτίσιν τοῦ κόσμου· ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς μετέπειτα χρόνους οὐκ ὀλίγοι ἀποικισμοὶ ἐγένοντο, ἰδίως δὲ ἀπὸ τοῦ Σκύθας καὶ Γαλάτας, οἵτινες, ἀφίνοντες τὴν γενέτειραν αὐτῶν γῆν, σωρηδὸν ἐπεβόσκοντο, πᾶν τὸ προστυχὸν κατακλύζοντες. Οἱ Ἀθηναῖοι ἀποικίας ἤρξαντο πέμπειν μετὰ τὰ Γρωϊκὰ, καὶ ὑπὲρ τὰς τεσσαράκοντα τοιαύτας ἐξαπέστειλαν, μετὰ τῶν ὁποίων ἐπισημοτέρα ἐγένετο ἡ εἰς τὴν Ἀσίαν, ἣν τῷ πατρίῳ ἐξαπείσαντο ὀνόματι, Ἰωνίαν αὐτὴν ἀποκαλέσαντες· διότι οἱ Ἀθηναῖοι ἐξ ὑπαρχῆς Ἴωνες καὶ Ἰάονες ἐκαλοῦντο (1), ὡς νῦν εὐπατρίδαι, ἐκ τούτου δὲ καὶ ἡ μεγίστη μετὰ τῶν Ἀττικῆς καὶ Ἰωνικῆς διαλέκτου συγγένεια. Ὡς δὲ καὶ τὴν σήμερον πολλοί, χάριν πλοῦτου, μετατρέπουσι τὸ ὄνομα αὐτῶν, ἄλλου τοιοῦτον λαμβάνοντες, ἄλλοι, ἐπειδὴ καὶ τοιοῦτον δὲν ἔχουσι, βαπτίζονται μὲ οἰονδήποτε, ὡς καὶ πρὸ μικροῦ οἱ εὐέλπιδες τῆς ἀγορᾶς μετὰ τῶν προξένων τοῦ ὠρολογίου, ἔφερον τὰ ὀνόματα τῶν λεγομένων πολιτικῶν τῆς Ἑλλάδος, οὕτω καὶ οἱ παλαιοὶ Ἴωνες, ἵνα τὴν προστάστριαν αὐτῶν Ἀθηναίων ἠθεύσωσι, περιεβλήθησαν τῷ ὀνόματι ἐκείνης, καὶ Ἀθηναῖοι ἐπεκαλέσθησαν. Πλὴν καὶ οὕτως ἐφ' ἱκανὸν χρόνον διετήρησαν τὸ παλαιὸν αὐτῶν ὄνομα καὶ μέχρι Θεσείως, καὶ γνωστὴ εἶναι ἡ στήλη, ἣν ἔθετο οὗτος μετὰ τῶν ὀρίων τῆς Πελοποννήσου καὶ Ἀττικῆς φέρουσα ἀφ' ἐνός τῶ:

Τὰ δ' οὐχὶ Πελοπόννησος ἀλλ' Ἰωνία.

ἀφ' ἐτέρου δὲ:

Τὰ δ' ἐστὶ Πελοπόννησος οὐχ' Ἰωνία. (2).

Πολλοὶ παράγουσι τὸ Ἴονες ἀπὸ τοῦ Ἑβραϊκῶν Ἰωνάν· τοῦτο δ' ἀρκούντως

πειστικὸν εἶναι διὰ τὴν συγγένειαν, ἣν ἡ λέξις ἔχει Ἴωνες μετὰ τὸ Ἰωνάν, καὶ τὸ Ἴονες μετὰ τὸ Ἰανάν. Ὁ Ἴωναν ἦτο τέταρτος υἱὸς τοῦ Ἰάρεθ, ὅστις, λέγουσιν, ὅτι μετὰ τὴν Βαβυλωνίαν σύγγι-σιν, ἐλθὼν μετὰ τῶν υἱῶν του κατώκησε τὴν Ἀττικὴν καὶ τὰς νήτους τῆς Ἑλλάδος (1). Τὴν γνώμην ταύτην ἐπιμαρτυρεῖ καὶ ἡ Θεία Γραφή, ἐνθα πολλάκις τὸ ὄνομα Ἰωνάν τίθεται ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος. Ἐν Δανιήλ (2) δις τὸ ὄνομα τῶν Ἑλλήνων ἀναγινώσκωμεν, ἀντὶ τοῦ ὁποῦ τοῦ Ἑβραϊκῶν κείμενον ἔχει Ἰωνάν κατὰ τοὺς Ο'. Ἐν Ἡσαΐα (3) ἀναγινώσκωμεν Θεβέλ καὶ Ἑλλάδα, ἐν ᾧ τὸ Ἑβραϊκῶν κείμενον ἀντὶ τοῦ Ἑλλάδα ἔχει Ἰωνάν, σημαίνον διὰ μὲν τοῦ Θεβέλ τὴν Ἰταλίαν διὰ δὲ τοῦ Ἰωνάν τὴν Ἑλλάδα.

Οἱ Ἑλληνας ὁμως, τὸν πρῶτον αὐτῶν ἀγνοοῦντες πτετέρα, τὸ Ἴωνες παράγουσιν ἀπὸ Ἴωνος υἱοῦ τοῦ Ξουθου, ὅστις, κατὰ τὸν Πausανίαν, ἀρπάσας τὸν θησαυρὸν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Δευκαλίωνος, κατέφυγεν εἰς τὴν Ἀττικὴν ἐνθα ἐξασίλευεν ὁ Ἑρεχθεύς, ὅστις καὶ ἀτυμένως τὸν ὑπεδέχθη, δούς αὐτῷ σύζυγον τὴν ἰδίαν αὐτοῦ θυγατέραν, ἐξ ἧς καὶ δύο ἔτεκε τέκνα, τὸν Ἴωνα καὶ τὸν Ἀχαιο, ἐκ δὲ τούτων ἐκλήθησαν Ἴωνες καὶ Ἀχαιοί. Κατὰ τὰ λοιπὸν δὲν εἶναι ἀπιθανόν τὸ Ἴων νὰ παρήλθῃ ἐκ τοῦ Ἰωνάν. Καί, καθὼς τῶρα, οἱ υἱοὶ καὶ αἱ κόραι, προθυμοποιοῦνται νὰ βαπτίζωσι τὰ τέκνα των τῷ ὀνόματι τοῦ πατρὸς αὐτῶν, ἵνα ἐν τῇ οἰκογενεῖᾳ διαμένῃ το αὐτὸ κύριον ὄνομα, οὕτω ὑπερχε καὶ τότε συνήθεια ἐν τῇ ἱστορίᾳ, τὸ ὄνομα περικλεοῦς τινος καὶ περιφανοῦς προγόνου, νὰ τὸ μεταδίδωσι καὶ εἰς τοὺς ἀπογόνους, ἵνα οὕτω ζῆ πως καὶ εἰς μελλούσας γενεάς.

Περὶ τῶν μέχρι Ἰσχυροῦ συγγεγενημένων μόνον ἰδέας δύναται τις νὰ ἔχη· ὁ Πλάτων μόνον ἐν Τιμαίῳ λέγει ὅτι κατὰ τινὰς φήμας κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους οἱ Ἀθηναῖοι εἶχον μεγίστην ἰσχύνα καὶ δύνάμιν καὶ ὅτι ἀρκούντως ἦσαν ἐξησκημένοι εἰς τε τὰ πολεμικὰ καὶ τὰ ἐμπορικὰ, ὅτι εἶχον νόμους λαμπροῦς, καὶ ὅτι εἰς μεγαλειτέραν εἶχον ἀνέλθει δόξαν, ἢ κατὰ τοὺς τοῦ Πλάτωνος

(1) Γενίσι. Ἰ. ε'. — (2) Ἐν Κεφαλ. Ἰ. καὶ ΙΑ'. — (3) Ἐν κεφαλ. ΞΣΤ'.

χρόνους. Πλὴν, καὶ μ' ὄλα ταῦτα, οὐδεμίαν θετικὴν δύναται τις νὰ ἐκφράσῃ γνώμην περὶ τῶν ἐν τῇ Ἀττικῇ μέχρι τοῦ Θεσείως ἢ τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου, διότι κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους ἦν Ἑλληνας ἱστορικῶν γνώσεων, ὡς σήμερον ἐν τισὶ δήμοις Ἑλληνας ληξιαρχικῶν βιβλίων καὶ δημοτικῶν καταλόγων. Τὰ μικρὰ ἐκ παραδόσεων ἱστορικὰ ἔχνη, ὁ πέπλος τοῦ χρόνου ἐξηφανίσεν· ἡ λέπρα τῶν Ἑλλήνων, ποθοῦντων νὰ προέχωσι τῶν ἄλλων ἔθνων, καὶ νὰ νομιζῶνται ἀπόγονοι Θεῶν, κατεκάλυψε καὶ πάντως διέφθειρε τὰ ὀλίγα ἱστορικὰ τῶν προγόνων αὐτῶν, τὰ ὁποῖα καὶ κατεκάλυψεν εἴτα διὰ πλασμάτων, μύθων καὶ ποιητικῆς φαντασίας, ὥστε ὀλόκληρος ἡ ἀρχαιοτέρα τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος ἱστορία, νὰ λογίζηται μῦθος, καὶ αἱ πράξεις τῶν Ἑλλήνων μυθώδεις. Διὰ πάντα ταῦτα νῦν καὶ σκότος ἐπισκιάζει τὴν ἱστορίαν ἐκείνην. Κάλλιστα δ' ἐν ταῦτα ἐφαρμόζεται τοῦθ' ὅπερ ὁ Πλούταρχος ἐν τῷ βίῳ τοῦ Θεσείως λέγει: οἱ γεωγράφοι συνειθίζουσι νὰ συμπυκνώσιν εἰς τὰ ἀκρὰ τῶν γεωγραφικῶν αὐτῶν πινάκων, τοὺς τόπους, τοὺς ὁποῖους ἀγνοοῦσιν ἐπιγράφοντες ἐπιγραφὰς τοιαύτας: «ἀπ' ἐδῶ καὶ ἐπάνω εἶναι ἀμμόδεις καὶ ἄγραι ἰρημίαι, ἡ κρῦος Σκυθικόν, ἡ παγωμένη θάλασσα.» Οὕτω ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος δύναται τις νὰ εἴπῃ: ἀπ' ἐδῶ καὶ ἐπάνω εἶναι μῦθοι τερατώδεις καὶ πλάσματα τολμηρᾶς φαντασίας, ἐκεῖ βόσκουσιν εὐφροσύνης οἱ ἀληθεῖς ποιηταὶ καὶ ἐξ αὐτῶν ὑποκλέπτουσι τὰ νεοθευμένα ποιητάρια, καὶ εἰς τοὺς μὲν δὲν εὐρίσκει τις ἀξιόπιστόν τι καὶ πιθανόν, πλὴν εὐρίσκει ποίησιν, εἰς τοὺς δὲ ὁμως; στίχους ἀτέχνους, ὑποβολιμαίους, στίχους καὶ τοῦ πεζοῦ λόγου πεζοτέρους. Πλὴν οὐ φροντὶς ἐν ταῦθα περὶ τούτων.

Ἐν τούτοις, οἱ περὶ τὰ ἀρχαῖα ἀσχολούμενοι, διαφωνοῦσιν ὡς πρὸς τὸν Ἰσχυρον, καὶ οἱ μὲν θέλουσιν αὐτὸν βασιλέα τῶν Θεβῶν, ἄλλοι τῆς Ἀρκαδίας ἄλλοι τῆς Αἰγύπτου, ἄλλοι τῆς Ἀττικῆς, ἧτις καὶ Ἰσχυρία ἐξ αὐτοῦ ἐπωνομάσθη (1) Οὗτος, ὡς λέγουσιν, ἦτο ἰσχυρότα-

(1) Στέφαν. Βυζαντ. περὶ πόλεων.

(1) Θουκυδ. Δ'. ε'. — Ὀμ. Ἰλιάς Γ'.

(2) Θουκυδ. Δ'. ε'. — Στραβ. Γεωγρ. Γ'.

(1) Ἡροδ. Α'. — Στραβ. Θ'. — Δισχυλ. εἰς Πέρσ. — (2) Πλούτ. Θεσείως.

τος και συνέστησε πολύχνια, ἐν τῶν ὀπιῶν και ἡ Ἐλευσίς, λαζούσα τὸ ὄνομα τοῦτο ἐκ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ἤρωος Ἐλευσίδου. Ὁ Ὠγυγος οὗτος ἦτο σύγχρονος τοῦ Ἰακώβ (1), κατὰ δὲ τὴν θεῖον μάρτυρα Ἰουστίνου τοῦ Μωϋσείως (2). Πλὴν ἀδιάφορον πότε ἔζη, οἱ Ἕλληνας ἐθεώρουν τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ὡς περιβλεπτοτάτην και ἀρχαιοτάτην. Τούτου ἕνεκα, ὁσάκις ἤθελον νὰ δεῖξωσι τὸ ἀρχαῖον πρόχματός τινος, ἀπεκάλουν αὐτὸ Ὠγύγιον, ὡς και τὸ μέγξ και ἰσχυρόν (3). Οὕτω και ὁ Πίνδαρος (4) ἔχει:

Φλιούνας ὑπ' ὠ-  
γυγίοις ἔρσι.

Ὁ Ἡσύχιος:

Ὠγυγίου παλαιῦ ἀρχαίου μεγάλου πίνου.

Ὁ Σουίδας (5): Ὠγύγιον παλαιὸν ἢ ὑπερμέγαθες. Ὁ δὲ Κοραῆς ἐν τοῖς Αἰθιοπικοῖς τοῦ Ἡλιοδώρου, ὀνομάζει ὠγύγιον ἄνθρωπον, τὸν ὑπερμεγέθη και γιγαντιαῖον. Ὁ δὲ Σοφοκλῆς και ὁ Ἀπολλώνιος καλοῦσι τὰς Θῆβας ὠγυγίας, ἀπὸ τὴν δόξαν, ὅτι πρῶτος ὁ Ὠγυγος ἐβασίλευσε τῶν Θηβῶν. Ὡσαύτως ἔλεγον και ὠγύγια κακὰ, ὠγύγιος εὐήθεια (6), ὠγύγιος ὄρκος και καθεξῆς. Καί, ὡς οἱ ἐρῶνται, εἰς τὰ πρῶτα ἔτη τῶν ἐρώτων αὐτῶν, εὐρροσίως συναλλήλως διάγωσιν, εἶτα ὀμως βαρῦς ὁ πέλεκυς τοῦ χωρισμοῦ ἐπέρχεται, οὕτω και τοῦ Ὠγύγου, ἐν εἰρήνῃ και ἡσυχίᾳ τριάκοντα ὀλα ἔτη βασιλεύσαντος, και περιφανῆς τὸ κράτος αὐτοῦ καταστήσαντος, ἀνῆρπασε τοῦτο ἀπὸ τοῦς κόλπους τῆς εὐδαιμονίας του τρομακτικῆς και φοβερῆς κατακλυσμῆς, κατακλύσας και ἐρημώσας οὐ μόνον τὴν Ἀττικὴν, ἀλλὰ και σύμπασαν τὴν Ἀχαιάν.

Ἀπὸ τοῦ Ὠγυγίου κατακλυσμοῦ μέχρι τοῦ Κέρωπος, οἱ παλαιότεροι τῶν συγγραφέων ἀριθμοῦσι πολλοὺς βασιλεῖς, μεταξὺ τῶν ὀποῖων ἀριθμεῖται ὁ Πορφυρίων, ὅστις, κατὰ τοῦς Ἀθμονεῖς, πρῶτος ἐν τῇ πολίχνῃ αὐτῶν, δῆμω οὕσῃ τῆς Ἀττικῆς, πρῶτος ναὸν τῆς Οὐρανίας Ἀφροδίτης ὠκοδόμησεν· ὁ Κόλαινος κτίσας

τὸν τῆς Κολοινίδος Ἀρτέμιδος ναὸν ὁ Περίρως, βασιλεὺς δικαιοτάτος, εἰς Ἀετὴν ὑπὸ τοῦ Διὸς μεταμορφωθείς. Καὶ περὶ ἔργον· ὁ μὲν Περίρως νὰ μεταμορφωθῆ εἰς Ἀετὸν, ὁ δὲ Κέρωψ, νὰ βλαστηθῆ ἐξ ὀδόντων Δράκοντος, και διὰ τοῦτο Διφυῆς νὰ ἐπικληθῆ. Ὁ μὲν ἐπόθει πτέρυγας και ὄνυχας, ὁ δὲ ὀδόντας. Ὁ Ἀκταῖος ἢ Ἀκταίων, περὶ τοῦ ὀποῖου ὀτε Στέφανος και ὁ Παυσανίας ἀναφέρουσιν· ὡς δὲ τινες διατείνονται, ἐκ τούτου ὠνομάσθη ἢ Ἀττικὴ. Ὁ δὲ Στράβων και ὁ σκοτεινὸς Λυκόφρων μεταχειρίζονται τὸ Ἀκτὴ ἀντὶ τοῦ Ἀττικῆ, ἴσως διὰ τὸ πετρῶδες τοῦ αἰγιαλοῦ τῆς χώρας:

Ἀκτῆς διμήρου γηγενῶς σκηπουγίας (1).

Πλὴν πάντα ταῦτα δὲν εἶναι τόσον ἀξιόπιστα. Συγγραφεὺς τις ἀρχαιότερος, ἐν και ὁ Ἀφρικανὸς ἀναφέρει, ὁ Φιλόχωρος, μᾶς βεβαίῳ ὅτι ἢ Ἀττικὴ ἕνεκα τοῦ Ὠγυγίου κατακλυσμοῦ ἠρημώθη ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε ἑκατὸν ἑννεήκοντα ἔξ ἀπὸ τοῦ Ὠγύγου μέχρι τοῦ Κέρωπος ἔτη, ἐκυβερνήθη ἀνευ βασιλείως. Ταῦτα παραδέχεται και ὁ Εὐσέβιος.

[Ἐπεταὶ τὸ τέλος].

Δ. Ι. ΟΛΥΜΠΙΟΣ.

## Ο ΘΕΟΣ ΜΑΖΗ ΣΟΥ.

[ΔΗΜΩΔΗΣ ΙΡΑΝΔΙΚΗ ΔΙΗΓΗΣΙΣ.]

Ἐν τινι ὠρίχ τοῦ Δεκεμβρίου ἐσπέρα ὁ ῥωμαλέος χωρικός Βίλλυς ἐξεληθὼν τῆς οἰκίας τοῦ αὐθέντου του, ἐπορεύετο πρὸς συνάντησιν τῆς συζύγου και τῶν τέκνων του, αἵτινες περιέμενον αὐτὸν ἐν τῇ καλύβῃ του. Ὁ οὐρανὸς ἦτο αἶθριος, κατάψυχρος ἢ ἀτμοσφαῖρα και ὁ Βίλλυς ὅστις ἀτυχῶς εἶχεν ὑπερβολικὴν κλίσιν πρὸς τὸ ἰρλανδικὸν βίσκυ ποδοκτυπῶν τὴν χιόνα και τρίβων πρὸς ἀλλήλας ἰσχυρῶς τὰς χεῖρας, ὀπως τὰς θερμάνῃ, ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν: «Ἄ! ἂν εἶχα τὴν στιγμὴ ταύτην μίαν καλὴν φιάλην μὲ βίσκυ ὀπως θερμάνω τὸν στόμαχόν μου! Ἐν ποτήριον τοῦλάχιστον. . . ὦ! μετὰ

(1) Ἀλέξανδ. σιγ. 3.

πότης χαρῆς, μετὰ πόσης εὐχαριστήσεως θὰ τὸ ἔπινα!»

— Ἦ ἐπιθυμία σου ἔγεινεν, εἶπεν αὐτῷ ἀνθρωπίσκος ὑψηλὸς τὸ πολὺ ἕνα πόδα, ὅστις τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἐνεργασίῃ ἐνώπιόν του. Τὴν κεφαλὴν τοῦ ἀνθρωπίσκου τούτου ἐκάλυπτε τρίκερος πῖλος τὸ δὲ σῶμα του ἰμάτιον πολυτελές διὰ χρυσοῦ περικυλισμένον· δύο πλατεῖαι ἀργυραὶ πόρπαι συνέτριγγον τὰ ὑποδήματα του. Ὁ ἀνὴρ οὗτος ἐκράτει ἀνά χεῖρας μέγα κύπελλον ἰσοχειλές ἐκ τοῦ ἀρίστου βίσκυ ὀπερ ἠδύνατο νὰ εὐρεθῆ καθ' ὀλην τὴν ἰρλανδίαν ὡς ὠμολόγησεν ὁ Βίλλυς· ἦτο δὲ ἐκ τῶν θαυμασίων ἐκείνων ὄντων, αἵτινα διατιώμενα ἐπὶ τῶν ὀρέων και περὶ τὰς ἰρλανδικὰς κοιλάδας, καίτοι λίαν μικρὸσωμα εἰσὶ πεπροικισμένα δι' ὑπερρροῦς δυνάμειως και μαγικῆς ἰσχύος δι' ἢς καθίστανται ἀόρατα ὀπότεν θέλωσιν.

— Ἐχει καλῶς· εἰς τὴν ὑγείαν σου! τὸν ἀπεκρίθη ὁ Βίλλυς, ὅστις ἐνθυμούμενος πολὺ καλὰ ἀπάσας τὰς δημῶδεις διηγῆσεις τῆς πατρίδος του, οὐδόλως ἐξεπλάγη εἰς τὴν ἐμφάνισιν ταύτην. Κίς τὴν ὑγείαν σου, ἐπανελάβε· και ταῦτα εἰπὼν ἔλαβεν ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ ἐλευθερίου νᾶνου τὸ πῆρες κύπελλον ὀπερ ἐξέκένωσεν ἀπνευστί.

— Εὐγε! ὑπέρευγε! ὑπέλαβεν ὁ μικρὸς ξένος, ἀλλὰ μὴ πιστεύης ὅτι θὰ σὲ ἀφήσω νὰ μὲ ἀπατήσης, ὡς ἐνόητε ἀπατᾶς τοῦς ξενόδοχους τοῦ χωρίου σου. Ἀύσον τὸ βαλάντιον και πλήρωσέ με.

— Τί λέγεις; νὰ σὲ πληρώσω! οὐδὲ πέννυον ἔχω εἰς τὰ θυλάκιά μου. Ἀἶ! ἔλα δά· και δὲν βλέπεις ὅτι ἂν ἤθελα θὰ σὲ συνέτριβα ὑπὸ τοῦς πόδας μου ὡς συντρίβω τὰς δροσθαλάνους;

— Βίλλυ! Βίλλυ! εἶπεν ὁ παρ' αὐτῷ, χωρὶς ποσῶς νὰ ταρχθῆ· ὠρεῖλες νὰ γνωρίζης ὅτι ἐγὼ δὲν εἶμαι ἐκ τῶν ἀνδρῶν ἐκείνων οὐ; εὐκόλως καταπονεῖ τις· τῶρα δὲ ἀφοῦ ἔπιες τὸ βίσκυ μου και δὲν ἔχεις νὰ τὸ πληρώσης εἰσαι κκαταδικασμένος ἀνεκκλητῶς νὰ μὲ ὑπηρετῆς· ἐπὶ ἔπτα ἔτη και μίαν ἡμέραν. Θάρρος! ὑποτάχθητι εἰς τὴν τύχην σου. Ἦ ἀντίστασις σου θὰ ἀπέβαινεν ἀνωφελῆς και ἤθελε πολὺ σὲ βλάψει.

Τὴν φωνὴν ταύτην ὁ Βίλλυς μετεμε-

λήθη εἰλικρινῶς διότι ἀφέθη και πάλιν εἰς τὴν ὀλεθρίαν πρὸς τὰ πνευματώδη ποτὰ κλίσιν του, ἢτις και ἄλλα δυστυχῆματα εἶχεν ἤδη ἐπιφέρει αὐτῷ, πλὴν αἰ σπουδαῖαι σκέψεις τοῦ ἐπῆρχοντο πάντοτε πολὺ ἀργά. Ἀνεμνήσθη τῆς ἰσχύος τῶν μυστηριωδῶν νᾶνων, και ἐσκέφθη ὅτι τὸ προτιμότερον δι' αὐτὸν ἦτο νὰ ὑποταχθῆ.

— Πρὸς τὸ παρὸν ὑπαγε ὀπου εὐρεσθῆσαι, εἶπεν αὐτῷ ὁ νᾶνος· ἀλλ' αὐριον ἄμα ἡλίου ὀύοντος, παρευρέθητι παρὰ τὸ φορτφιδ. Ἄν λείψης ἐνθυμοῦ ὅτι θὰ σοὶ συμβῆ τι ἀπευκατῖον· τούναντίον, ἂν μὲ ὑπηρετήσης πιστῶς και ἀκριβῶς, θέλω σὲ ἀνταμείψει πλουσιοπαρόχως.

Τὴν ἐπιούσαν ὁ Βίλλυς, εὐρίσκειτο εἰς τὸ ὠρισμένον μέρος· ἐπειδὴ ἐφοβεῖτο τὴν κατ' αὐτοῦ και τῆς οἰκογενείας του ἐκδίκησιν τοῦ μικροῦ ἐκείνου ὄντος και τοῦ ὀργίλου και κραταιοῦ γένους του.

Ὁ νᾶνος τὸν ἐχαίρετισε μετ' ἤθους εὐχαριστήσεως διὰ τὴν εὐπειθειάν του και τὸν εἶπεν·

— Ὑπαγε νὰ μὲ φέρης δύο ἴππους καθότι τὴν ἐσπέραν ταύτην ὀρείλομεν νὰ διανύσωμεν μακρὰν ὀδοιπορίαν, και γνωρίζω καλῶς ὅτι δὲν νοστιμεύεσαι πολὺ νὰ βαδίζης πεζὸς μακρὰν ὀδὸν, ὡς οὐδ' ἐγὼ.

— Ὑπαγε νὰ μὲ φέρης δύο ἴππους εὐκόλα λέγεται· ἀλλὰ ποῦ νὰ εὐρω ἴππους εἰς τὴν ἔρημον ταύτην πεδιάδα;

— Μὴ ἐπιφέρης προατηρήσεις εἰς τὰς διαταγὰς μου, ὑπέλαβεν ὁ νᾶνος αὐτηρὸς τὴν ὀψιν. Ὑπαγε πρὸς τὴν ἐσχατιάν τοῦ ὕδροστασίου, και ἐξελεξε δύο ἐκ τῶν ὠραιότερων καλάμων και φέρε μὲ τοὺς ἐδῶ.

Ὁ χωρικός, ἀφῶνος ὑπῆκουσεν· ἐπορεύθη εἰς τὸ ὕδροστάσιον, και μετ' ὀλίγας στιγμῆς ἐπέστρεψε φέρων τοῦς καλάμους ἐπ' ὤμων.

— Ἐχει καλῶς· διασκέλισε τὸν ἔτερον τῶν καλάμων τούτων, ἐπέταξεν αὐτῷ ὁ νᾶνος, ὡς πράττω ἐγὼ, και ἀς ἰππεύτωμεν.

— Ὀποῖα ἐκκεντρικότης! ἀνέκραξεν ὁ Βίλλυς· ἢ αὐθεντία σου θέλει νὰ γελάσῃ διὰ λογαριασμόν μου· οἱ πόδες μόνον δύνανται νὰ φαντασθοῦν ὅτι τὰ καλάμια εἶνε ἴπποι.

(1) Ἱερῶν. ἐν χρονικ. Εὐσεβ. — (2) Λεγ. πρὸς Ἰλλην. — (3) Ἰδὲ: Ὠγύγιος ὄρκος ἐν Ἡσιόδῳ Μεσσην. σ'. 803. — (4) Νεμ. σ'. 73. — (5) Λεξ. Σουίδ. σ. σιλ. 1249. — (6) Παυσαν. Ἀττικ. 614.



— Δὲν θέλω παρατηρήσεις, σοὶ ἐπαναλέγω, ἀπάντησεν ὁ νάνος μετὰ φωνῆς ἐν μέρει φαιδρᾶς καὶ ἐν μέρει παρωγισμένης. Σὲ λέγω ἐπίβηθι τοῦ καλάμου σου καὶ ἀκολούθει με.

Ὁ Βίλλυς ἐκυψέ γελῶν καὶ ὑπέθηκε τὸν καλάμον μετὰ τῶν σκελῶν του ὡς ἐπραξε καὶ ὁ σύντροφός του. Τούτου δὲ γενομένου, ἐπρόφρεν ὁ νάνος τρεῖς ἀκατανοήτους λέξεις καὶ ἐν τῷ ἅμα οἱ κάλαμοι μετεμορφώθησαν εἰς δύο ὠραίους κέλητας, οἵτινες χρεμετίζοντες, πᾶραυτα ἐξεκίνησαν. Κατὰ δυστυχίαν ὁ Βίλλυς εἶχε λάβει τὸν καλάμον τοῦ ἔλους ὅστις ἐφυλλοφόρει ἔτι, καὶ μὴ προσέχων εἰς τὸ μέρος ὅπερ ἐβαλλε πρὸς τὰ ἐμπρός, εὐρέθη καθήμενος ἀνάστροπα ἐπὶ τοῦ μαγικοῦ του κέλητος καὶ ἠναγκάσθη ἐπομένως νὰ τὸν κρατῇ ἐκ τῆς οὐρᾶς ὅπως μὲν ἐυθύς ἐπὶ τῶν πλευρῶν του.

Ἀφοῦ ἤλασαν κάλπην ἐπὶ πολλὰς ὥρας ἀφίχθησαν ἀπεναντι μεγάρου τινός ὅπου ὁ νάνος ἐσταμάτησεν ἐπὶ τέλους.

— Ἀφίππευσον, εἶπεν πρῶν, τὸν ἀγρότην, καὶ προσπάθει νὰ φέρεσαι κατὰ τὸ παράδειγμά μου.

Ἐπέξευσαν ἐκ τοῦ ὑποζυγίου των παρὰ τὸν πυλῶνα τοῦ μεγάρου ἐκείνου ὅστις εἰς τὸν ἦχον μιᾶς μόνης λέξεως προφερθείσης ὑπὸ τοῦ μάγου παρχρῆμα ἠνοήθη καὶ ἀμέσως ἐπέστρεψεν ἐπὶ τῶν οτροφίγγων του καὶ ἐκλείσθη αὐτομάτως, ἅμα εἰσελθόντων τῶν δύο ξένων. Ταχέως ὁ νάνος μετέβη παρὰ πόδας σκοτεινῆς κλίμακος καὶ κατέβη. Ὁ Βίλλυς τὸν ἠκολούθησεν εὐθαρσῶς κατὰ πόδας. Πολὺ μακρὰ ἦτο ἡ κατάβασις ἀλλὰ τέλος εὐρέθησαν εἰς εὐρύχωρόν τινα οἰνοθήκην ὑπὸ πολλῶν λαμπάδων καταυγαζομένην. Ψυχὴ ζῶσα δὲν ὑπῆρχεν, ἐξαιρουμένων δύο ὠραίων αἰλουῖρων.

— Πίε, εἶπεν ὁ νάνος πρὸς τὸν Βίλλυ, πίε εὐθύμως.

Ὁ δὲ Βίλλυς ἀνευ πολλῶν παρακλήσεων, ἠρύσθη ἐκ τεσσάρων βουτίων *ἀλλαν βίσκυ* καὶ ἀγνοῶ πόσα ἄλλα πνευματώδη ποτὰ καὶ ἀφοῦ ἐπιεν εὐθύμως ὡς ἤθελεν ὁ νάνος.

— Θέλω σὲ ἀκολουθήσει, ἐπανελάμβανε συνεχῶς ὑποβεβρεγμένος ὁ ἀγαθὸς χωρικός. Θέλω σὲ ἀκολουθήσει, ἐνόσω σὲ ἀρέσκει, θέλω σὲ ἀκολουθήσει ἀπαντα-

χοῦ, ἀφοῦ τὰ πράγματα ἀπολήγουν οὕτω πως . . .

— Σιώπα, ἄθλιε! σὺ δὲν δύνασαι νὰ μοῦ ἐπιβάλης ὄρους. Ἄγωμεν.

Καὶ διαπερῶν αὐτὸν διὰ τῆς ὀπῆς τοῦ κλειθροῦ, ὅπερ ἔκλειε τὸν πυλῶνα τοῦ μεγάρου, δι' ἧς κατόπιν διήλθε καὶ αὐτός, εὐρέθησαν πρὸς τὰ ἔξω, ἀνέβησαν ἐπὶ τῶν ἵππων των, καὶ ἀπῆλθον κάλπην ἐλαύνοντες.

Ἀριχθέντες εἰς τὸν τόπον ἐξ οὗ ὠρμήθησαν, ἀφίππευσαν ἀμφοτέρω, ὁ δὲ νάνος εἶπε πρὸς τὸν Βίλλυ.

— Τώρα εἶσαι ἐλεύθερος! ὕπαγε νὰ κοιμηθῆς μετὰ τῆς γυναικός σου, ἀλλ' αὔριον τὸ ἐσπέρας σὲ περιμένω ἐνταῦθα μετὰ τριῶν ἵππων, ἐπειδὴ ἐλπίζω νὰ ἔχω κατὰ τὴν ἐπᾶνδρον τῆς ἐκδρομῆς μας τὴν καλὴν συντροφίαν τρίτου προσώπου, ὅπερ ἔσται κομψότερόν σου. Γνωρίζεις ἤδη τὸ ἵπποστάσιόν μου.

Τὴν ἐπαύριον ὁ Βίλλυς, δελεαζόμενος ἐκ τῶν τέρψεων τῆς προλαβούσης ἐσπέρας εὐρίσκετο εἰς τὴν θέσιν του μετὰ τριῶν μακρῶν καλάμων, ἐκφυλλισμένων, ἐκλεχθέντων ἐκ τῶν ὠραιότερων, οὓς ἠδυνήθη νὰ εὔρη κατὰ τὸ ἄκρον τῆς βάλτου.

— Καλῶς ἦλθες, εἶπεν ὁ νάνος πρὸς τὸν Βίλλυ. Ἀπόψε θέλομεν πορευθῆ εἰς τὴν κομητείαν τοῦ Λιμερικ. Ἐπιθυμῶ νὰ παρευρεθῶ ἐκεῖ καθότι τελοῦνται γάμοι, ἐγὼ δ' αὔριον ἐορτάζω τὴν συμπλήρωσιν τῶν χιλίων ἐτῶν μου.

— Χιλίων ἐτῶν! Κύριε σώσον! ἀνεφώνησεν ὁ Βίλλυς.

— Μὴ ἐκφέρης παρημοίας ἀναρῶνῆσεις, ὑπέλαβε μετ' ὀργῆς ὁ νάνος, ἂν δὲν θέλῃς ν' ἀπολέσῃς τὸν καλὸν σου κύριον. Ναι, αὔριον θέλω συμπληρώσει τὴ χιλιοστόν τῆς ζωῆς μου ἔτος, καὶ φρονῶ ὅτι εἶνε ἤδη καιρὸς νὰ νυμφευθῶ. Ὑπάγω εἰς Λιμερικ ἐπὶ τῷ σκοπῷ τούτῳ.

— Ὅ,τι ἀκριβῶς πρεσβεύω κ' ἐγὼ, ἐψιθύρισε ταπεινῶς ὁ ἀγρότης, ἂν τοιαύτη ἦνε καὶ ἡ ἐπιθυμία τῆς αὐθεντίας σας.

— Εἰς τὴν οἰκίαν εἰς ἣν σὲ ὀδηγῶ, ἐνοικεῖ εὐειδεστάτη τις νεάνις, Βρίγιδα Ῥώνη καλουμένη, μέλλουσα νὰ νυμφευθῇ τὸν Λάρβιν Ῥύκυν· ἐπειδὴ δὲ ἡ κοραίς μὲ ὀρέσκει, διὰ τοῦτο θέλω νὰ τὴν ἀρπάσω ἀπὸ τὸν μνηστῆρά της καὶ νὰ τὴν συζευχθῶ ἐγώ.

— Ἀλλ' ὁ Ῥύκυσ οὗτος δὲν ἠδύνατο τυχόν . . .

— Δὲν θέλω παρατηρήσεις ἐκ μέρους σου, σοὶ τὸ ἐπαναλέγω τὸ τρίτον· ἐγὼ δὲν σὲ παρέλαθα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν μου ὡς σύμβουλον ἢ ὑπομνηματιστὴν· σὺ εἶσαι τὸ πολὺ ὁ ἵπποκόμος μου, ὁ ὑπασπιστής μου.

Ἐν τοσοῦτω εἶχον φθάσει εἰς τὸν οἶκον τοῦ λόρδου Ῥώνη, καὶ εἰσελθόντες ἀμφοτέρω διὰ τῆς ὀπῆς τοῦ κλειθροῦ, ὅπερ ἔκλειε τὴν θύραν, παραιτήσαντες τοὺς τρεῖς ἵππους εἰς τὸν λειμῶνα, ὅστις ἐξετείνετο χλοάζων ἐνώπιον τῆς οἰκίας, παρυσέδυσαν ἀπαρατήρητοι ἔως τὴν μεγάλην αἴθουσαν, ὅπου ἐτελεῖτο τὸ γαμικὸν συμπόσιον.

— Σὺ κρύφθητι ἐδῶ, εἶπεν ὁ νάνος πρὸς τὸν Βίλλυ καὶ τὸν ἐκρυψεν ὑπὸ τὰς εὐρείας πτυχὰς τοῦ παραπετάσματος ὅπερ ἦν τεθειμένον ἐπὶ τῆς θύρας τῆς ἀγούσης πρὸς τὴν αἴθουσαν.

— Ἐγὼ ὅμως εἰσέρχομαι, καθότι βλέπω καὶ δὲν με βλέπουν. Σὺ ἔσο προσεκτικὸς εἰς τὴν πρὸς κλησίν μου.

Αἱ δύο οἰκογένειαι Ῥώνη καὶ Ῥύκυσ εἶχον συνέλθει εἰς τὸ μέγαρον μετὰ πολλῶν συγγενῶν τε καὶ φίλων. Ἡ αἴθουσα ἦτο λαμπρῶς φωταγωγημένη. Ἡ νύμφη κεκοσμημένη διὰ τῶν τιμαφεστάτων κοσμημάτων καὶ πελυτίμων λίθων της, ἰλαρὰ καὶ ἄσμενος ἐκάθητο ἐν τῷ μέσῳ τοῦ νυμφίου καὶ τοῦ ἱερέως, ὅστις μετὰ τὸ συμπόσιον, ἔμελλε νὰ εὐλογήσῃ τοὺς γάμους των. Ἐνῶ πολυάριθμοι θεράποντες ἐκυκλοφόρουν ἐξαιρετα ἐδέσματα καὶ οἶνους ἐκλεκτοὺς, ὀρχήστρα συγκεκμημένη ἐκ μόνων πλαγίων καὶ χαλκοδέτων αὐλῶν ἐφαιδρυνεν ἠδέως τὴν εὐωχίαν. Αἰφνης ἡ Βρίγιδα πτάρνυται, οἱ δὲ προσκεκλημένοι, εἴτε ἄλλοφρονούντες, εἴτε σπουδαίως ἐπηρεασμένοι εἰς τὰ περιτὴν γαστέρα των, λησμονοῦν νὰ τῇ εἴπουν κατὰ τὸ ἔθος τῆς Κομητείας: ὁ Θεὸς *μαζῆ σου*.

Ὁ νάνος ὅστις ἔμενε παρὰ τὴν θύραν δὲν ἠδυνήθη νὰ μὴ στραφῇ πρὸς τὰ ὀπίσω, καὶ νὰ προβάλλῃ τὴν κεφαλὴν του ἐντὸς τῆς σκηνῆς ὅπως εἶπε χαμηλοφώνως πρὸς τὸν Βίλλυ.

— Προσοχὴ, Βίλλυ. Ὡ εὐτυχὴς ἐγώ! ἂν πατῆρ δις ἔτι χωρὶς νὰ τῇ ἀπευθυν-

θοῦν αἱ κατάρτοι ἐκείναι λέξεις τοῦ οἰωνοῦ τοῦ ἐπιζομένου παρ' ἡμῖν, εἶναι ἰδική μου, εἶναι διὰ παντὸς ἰδική μου, εἰς τὸ πείσμα τοῦ μνηστῆρος καὶ τοῦ ἱερέως!

Ἡ Βρίγιδα πτάρνυται καὶ αὐθις καὶ ἡ αὐτὴ λήθη ἐπακολουθεῖ τὸν παρμόν της.

Τὰ ὄμματα τοῦ νάνου ἐξασπράπτουν ἐξ ἐλπίδος, τὸ πρότωπόν του ὄλον πορφυροῦται, τὰ δὲ μέλη του φρικιοῦν ἐκ χαρᾶς.

Ὁ Βίλλυς ἐν τούτοις, ὅστις εἶχεν ἀκούσει τὰς λέξεις τοῦ κυρίου του ἀνεκύκλει κατὰ διάνοιαν μυρίας σκέψεις, ἰδίως δὲ παρετήρει, ὅτι θὰ ἦτο μέγα δυστύχημα ἂν νεάνις τόσῳ περικαλλῆς, νεάνις δεκαεξαέτις ἐπέπρωτο νὰ γίνῃ θύμα τοῦ κατηραμένου ἐκείνου μάγου, ὅστις τὴν ἀκόλουθον ἡμέραν ἤθελε συμπληρώσει τὴν χιλιετηρίδα τῶν γενεθλίων του.

Ἡ νεάνις πτάρνυται τὸ τρίτον, καὶ οὐδεὶς διαρθρῆναι τὰς λέξεις ἂς φοβεῖται ὁ νάνος. Ἡδὴ δὲ αὐτὸς ἐκβεβακχευμένος ἐκ τοῦ θριάμβου του, εἰσχωρεῖ εἰς τὴν αἴθουσαν, καὶ εἶνε εἰς τὴν ἀκμὴν νὰ δράξῃ τὴν λείαν του, ὅτε ὁ ἀγαθὸς Βίλλυς κραυγάζει μετὰ στεντορίας φωνῆς ὁ Θεὸς *μαζῆ σου*.

Παρσυθὺς ὁ νάνος γίνεται ἀφαντος, ἀφίνων ὀπισθὲν του γραμμὴν θειώδους ὀσμῆς. Ὁ Βίλλυς παρουσιάζεται τότε εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν, καὶ διηγεῖται εἰς τοὺς προσκεκλημένους, ἐμβροντήτους διὰ τὴν ἀποφορὰν τὴν προσβαλοῦσαν τὴν ὀσφρησίν των, τὰς περιπετείας του καὶ τὴν τρόπῳ διὰ τῶν λέξεων ἐκείνων εἶχε σώσει τὴν νύμφην ἐκ τῶν ὀνύχων τοῦ ἀοράτου νάνου τοῦ φορτφίελδ. Αἱ δύο οἰκογένειαι πτοηθεῖσαι ἐκ τοῦ κινδύνου ὅστις εἶχε περιστήσει αὐτάς, εὐχαριστοῦν μετὰ διαχύσεως ψυχῆς τὸν χωρίτην διὰ τὴν ὀποιαν ταῖς εἶχε προσφέρει ἐκδούλευσιν, καὶ τὸν καθίζουσιν εἰς τὸ γαμικὸν συμπόσιον. Τὸ ἀριστον *ἀλλα*, τὸ πνευματωδέστατον *βίσκυ*, τὸ παλαιότατον *πρότερ* προὔτεθησαν αὐτῷ ὅπως εὐφράνη τὸν λάρυγγά του, καὶ ὅταν ἠγέρθη ἵνα ἀπέλθῃ πρὸς τὴν τρώγλην του, οἱ νυμφιοὶ τὸν ἐφιλοδώρησαν διὰ διαφόρων χρυσῶν νομισμάτων.

Ἐάν ὁ Βίλλυς διωρθώθη ἐκ τῆς κακῆς ἐξέως ἦν εἶχε τοῦ νὰ πίνῃ λίαν ἀφθίνως οἶνον καὶ πνεύματα, διόπερ πολλακίς ἐστερεῖτο τὴν χρῆσιν τοῦ λογικοῦ του τὸ

δριστον τοῦ ἀνθρώπου πλεονέκτημα, αἱ πολλαὶ ἱστορίαι καὶ χρονικά τῆς Ἰρλανδίας ἀς ἀνέγνων δὲν τὸ μνημονεύουν· τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι ὤμοσεν ὄρκον νὰ μὴ ἀφήσῃ τινὰ νὰ παρῆ χωρὶς νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὸν πατριόν του διὰ τῶν λέξεων τούτων· ὁ Θεὸς μαζί σου!

Μετέφρασις Δ. Σ. ΑΡΒΑΝΤΙΝΟΥ.

## ΒΥΡΩΝ

[ΚΑΤΑ ΒΙΑΛΕΜΑΙΝΟΝ]

(συνέχ. ἰδ. φυλλ. Γ')

Εἰς τὴν Γενέθην ἀπέφυγε τοὺς συμπατριώτας του, ἐκτὸς ἐνὸς μόνου, κτυπηθέντος ὡς αὐτὸς ἀπὸ εἰδός τι ἀναθέματος· οὗτος δὲ ἦτο ὁ Σχέλλεϋ, ὁ ὑλιστής ἐκεῖνος καὶ ῥεμβώδης ποιητὴς ὅστις διὰ τῆς διαφανοῦς ἀλληγορίας καὶ τῶν προδήλων ἀσεβῶν σημειώσεων τῆς βασιλείας τοῦ Μάβ εἶχε διεγείρει τὴν ἀγανάκτησιν τῶν φιλοθρήσκων ἀνδρῶν ἐν Ἀγγλίᾳ. Ὁ Βύρων ἠσθάνθη εὐχαρίστησιν εἰς τὴν καινοπρεπῆ καὶ πολυμαθῆ συνομιλίαν τοῦ Σχέλλεϋ τοῦ ὁποῦ εὐθαύμαζε τὰ συγγράμματα. Ἐξέλεποντο καθ' ἑκάστην. Ἐκδρομαὶ παράτολμοι εἰς τὴν λίμνην, τολμηραὶ συνδιαλέξεις περὶ μεταφυσικῆς, ἀντικεινωνικαὶ ἐκμυστηρεύσεις μεταξὺ δύο ψυχῶν ἐπίσης ἠρεθισμένων, καὶ πᾶσαν ἐσπέραν, μακρὰ ἀγρυπνίαι ἐν ταῖς ὁποῖαις οἱ δύο σκεπτικοὶ ποιηταὶ καὶ οἱ φίλοι των ἠδύνοντο ταραττοντες τὴν φαντασίαν ἀλλήλων μὲ μύθους φαντασμάτων καὶ ἐπίστευον εἰς τὸν διάβολον, ἀμφιβάλλοντες περὶ τοῦ Θεοῦ· τοιαύτη ὑπῆρξεν ἡ νέα ποιητικὴ σπουδὴ τὴν ὁποίαν ἔκαμεν ὁ Βύρων ἐν τῇ συναναστροφῇ τοῦ Σχέλλεϋ καὶ τῆς νέας του συζύγου, θυγατρὸς τοῦ Γόδοϋν καὶ ἐμπεφορημένης μὲ τὰς αὐτὰς ἀρχὰς ὡς ὁ πατὴρ τῆς καὶ ὁ σύζυγός τῆς. Πνεῦμα λογικῶς παραλογιζόμενον, τοῦ εἴδους τοῦ Σπινόζα, ὁ Σχέλλεϋ, ἰακωβῖνος κατὰ θεωρίαν, εἶχε φθάσει διὰ τῆς ἀθείας εἰς τὰς ἀκροτάτας συνεπειὰς τῶν ἀρχαίων ἰσοπεδωτῶν, τὴν ἀπόλυτον δημοκρατίαν, τὴν διανομὴν τῶν κτήσεων, τὴν κοινότητά τῶν γυναικῶν. Πολλὸν νέος ὡν ὁ Σχέλλεϋ

καὶ πολὺ ἐστερημένος ὠριμότητος, δὲν ἠδύνατο νὰ γίνῃ ὁδηγὸς κανενός· ἐν τούτοις εἶναι ἀναμφίβολον ὅτι ἔσχε διὰ τῆς ἐπιμονῆς τῶν ἰδεῶν του ἐπιβλαστὴ ἐπιρροὴν εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ Βύρωνος καὶ συνετέλεσεν εἰς τὴν ἐπαύξεισιν τῆς μισανθρωπικῆς ἐκείνης καὶ ξηρᾶς χροιάς ἧτις εἶναι διακεχυμένη εἰς τὰ συγγράμματά του. Ἄλλος τις Ἀγγλος, ὁ Λέβις, ἦλθε νὰ συμμίξῃ μὲ τὰς συνδιαλέξεις ταύτας τὴν ἀλλόκοτον φαντασίαν του καὶ τὴν μαγολόγον φιλολογίαν του. Γνωρίζων κάλλιστα τὴν γερμανικὴν ποίησιν, μετέφραζε διὰ ζώσης εἰς τὸν Βύρωνα τὰ ἐκπληκτικώτερα χωρία τοῦ Φάουστ τοῦ Γκαίτε. Ὁ νέος ποιητὴς συνέλεγεν ἀπλήστως καὶ ἀναπαρῆγε πάραυτα, κατὰ τὸ ἔνστιγμα τῆς συντόμου καὶ ἐσπευσμένης μοίρας του. Εἶχεν ἐπαναλάβει, ἐπιτροχάδην, τὴν Ὀδύσειάν του ὁ Τσαϊλδ· Ἄρολδ καὶ ἐμονιμοποιεῖ ἐν αὐτῇ δι' ὠρχίων στίχων πᾶν ὅ,τι παρίστατο εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς του ἀπὸ τῆς πεδιάδος τοῦ Ὑάτερλὼ μέχρι τῶν Ἀλσῶν τοῦ Κλαρένς. Τὰ ἐρείπια παλαιοῦ τινος πύργου, παρὰ τὰς ὄχθας τῆς λίμνης, τῷ ἐνέπνεον τὸν δεσμώτην τοῦ Σχέλλεϋ. Ἐξερχόμενος ἀπὸ μισανθρωπικὸν τινα ῥεμβασμὸν τοῦ Σχέλλεϋ, περιέγραφε, μὲ ὀρθαλοπλαγίαν τρόμου ἐπιτεινομένην, τὴν τελευταίαν νύκτα τοῦ σύμπαντος. Τέλος, ἀκούων τὸν Λέβις, ἤρχιζε τὸ δράμα αὐτοῦ ὁ Μαργγρέδος. Περὶ τούτου δὲ πρὸ πάντων τοῦ ἀλλοκότου πονήματος ἔπρεπε νὰ εἴπῃ ὅ,τι ὡμολόγησε μόνον περὶ τοῦ τρίτου ἄσματος τοῦ Τσαϊλδ· Ἄρολδ. «Ἦμην ἡμιπαράφρων ὅταν τὸ συνέθεσα μεταξὺ τῆς μεταφυσικῆς, τῶν ὀρέων, τῶν λιμνῶν, ἀσβέστου ἐπιθυμίας, ἀνεκφράστου ὀδύνης, καὶ τοῦ ἐφιάλτου τῶν ἰδίων μου ἀποπλανήσεων.»

Καὶ ἀληθῶς αἰσθάνεται τις ἐν αὐτῷ εἰς τὸν ὑψιστον βαθμὸν τὰ βάσανα τῆς ψυχῆς καὶ τὸν σκώληκα τῆς τύψεως· αὕτη εἶναι ἡ ἀλήθεια τοῦ δράματος τούτου, ἄλλως πάντῃ φαντασιώδους. Τοιαύτην ἐντύπωσιν ἐπροξένησεν εἰς τὸν Γκαίτε ὁ ἰδιαζων οὗτος χαρακτήρ, ὥστε παραδεχθεὶς δημῶδη τινὰ συκοφαντίαν, ἀπεφάνθη μετὰ σοβαρότητος ὅτι ἐν Φλωρεντίᾳ νέα τις κυρία, ἀγαπωμένη ὑπὸ τοῦ Βύρωνος, εἶχε μαχαίρωθῆ ἀπὸ τὸν σύζυγόν τῆς καὶ ὅτι, τὴν αὐτὴν νύκτα, ὁ σύζυγος εἶχε φο-

νευθῆ ὑπὸ χειρὸς εἰκ. ἡ μαντευομένης· ὅτι ἐκ τούτου προήρχοντο· μελαγχολία καὶ τὰ ζοφερὰ χρώματα τοῦ ζωγράφου τοῦ Μαργγρέδου. Ἀλλόκοτος ματαιοπροσῆγη τοῦ γερμανοῦ ποιητοῦ ὅστις δὲν παρεδέχετο ὅτι, προκειμένου περὶ κακουργίας, ἠδύνατό τις νὰ προσθέσῃ εἰς τὰς ἐπινοήσεις ἐκείνου ἄλλο τι παρὰ τὴν πρῆγματικότητα! Εὐτυχῶς ἡ ἐξήγησις αὕτη διαψεύδεται ὑπὸ τῶν πραγμάτων. Ὁ Βύρων, ἐμπνεόμενος ἀπὸ τῆς Ἀλπεῖς καὶ ἀπὸ τὸν Φάουστ, εἶχεν ἐν μέρει συνθέσει τὸν Μαργγρέδον πρὶν ἴδῃ τὴν Ἰταλίαν· ἦτο δὲ ἀδύνατον νὰ κάμῃ θύματα εἰς τὴν Φλωρεντίαν ὅπου δὲν διέτριψεν εἰμὴ μίαν μόνον ἡμέραν.

Πρέπει δὲ ἀκόμη νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι αἱ ἐν Ἰταλίᾳ περιπέτεια αὐτοῦ δὲν εἶχον τίποτε τραγικόν καὶ ἀνχιμνησκόν τὰς ἐκδικήσεις τῆς τῶν ἀρχαίων χρόνων ζηλοτυπίας. Ὁ Βύρων διαβὰς ἐκ Μεδιολάνων περὶ τὰ τέλη τοῦ 1816, ἦλθε νὰ ῥιφθῆ εἰς τὰς εὐκόλους ἰδούνας τῆς Βενετίας. Τὸ πρῶτον ἔτος τῆς ἐν Βενετίᾳ διαμονῆς του, διασπαγὲν ἀπὸ μανίαν ἰδούνης καὶ διασκεδάσεως, δὲν ὑπῆρξεν ἐν τούτοις ὀλοτελῶς ἄγονον ὡς πρὸς τὴν ἐργασίαν. Ἐκεῖ, ἀπετελείωσε τὸν Μαργγρέδον, ἐκταγάρησε τὸ τέταρτον ἄσμα τοῦ Τσαϊλδ· Ἄρολδ, πλῆρες ὄλον ἀναμνήσεις τῆς Βενετίας τῆς ὁποίας ἡ περίλυπος ὄψις τῷ ἐνέπνεεν ὠδὴν ὑπερφυῆ, καὶ εὗρε τὴν ὠραίαν ὑπόθεσιν τοῦ Φαλιέρου, τοῦ μόνου ἐκ τῶν δραμάτων του ὅπου ἡ σύλληψις καὶ οἱ χαρακτῆρες ἀποκαλύπτουσι φλέβα τινὰ τραγικῆς μεγαλοφυΐας.

Μετὰ τῶν ἐμπνεύσεων του ἀνεμίγνυε καὶ σοβαρὰς μελέτας. Πᾶσαν πρωίαν, μετὰ τοὺς κόπους νυκτὸς βενετικῆς, ὠδήγει, κωπηλατῶν ὁ ἴδιος, τὴν γόνδολάν του πρὸς νησιδίον τι πλησίον τῆς Βενετίας ὅπου εἰναι κτισμένον τὸ ἀρμενικὸν μοναστήριον τοῦ ἀγίου Λαζάρου καὶ διέτριβεν ὥρας τινὰς μετὰ τοῦ πατρὸς Πασχάλη καὶ ἄλλων πολυμαθῶν μοναχῶν εἰς τὸ νὰ μανθάνῃ ἐπιμύθως τὴν ἀρμενικὴν γλῶσσαν, μεταχειριζόμενος τὴν τραχειὰν ταύτην καὶ δυσχερῆ σπουδὴν διὰ νὰ δαμάζῃ τὰς ταρχὰς τῆς ψυχῆς του, ὡς ἄλλοτε ὁ ἄγιος Ἰερώνυμος, βλασανιζόμενος ἀπὸ ἀναμνήσεις, εἶχε παραδεχθῆ ὡς δίκαιον τὴν σπουδὴν τῆς ἐβραϊκῆς. Ἐνεθάρρυνε

[ΕΓΟΣ Ε.]

προσέτι τὰς ἐρεύνας αἰτινας ὠδήγησαν τοὺς ἀγαθοὺς ἐκείνους πατέρας εἰς τὴν πολυτιμον ἀνακάλυψιν τεμαγίου τινὸς τοῦ Κῦσεζίου. Τοὺς ἐβόηθει εἰς τὴν σύνταξιν γραμματικῆς ἀγγλοαρμενικῆς καὶ μετέφραζε κατ' ὑπαγόρευσιν των, κατ' ἀρμενικὴν τινα μεθερμάνευσιν, δύο ἐπιστολάς τοῦ ἀγίου Παύλου πρὸς Κορινθίους, ἀμφιζόλους μὲν, ἀλλ' ἀρχαίας.

Ἡ σπουδὴ αὕτη καὶ πρὸ πάντων κοσμογονικὰ τινὰ ἀποσπάσματα τοῦ ἐκ Χαρῆνης Μωϋσέως, ἔστρεπον πάλιν τὴν φαντασίαν τοῦ νέου ποιητοῦ πρὸς τὰ θρησκευτικὰ ἐκείνα προβλήματα, ἐκ τῶν ὁποίων συχνάκις ἐταράττετο ὁ πυρρῶνισμός του καὶ τὰ ὁποῖα τῷ ἐνέπνευσαν τὸ μυστηρώδες δράμα τοῦ Κάϊν, καθότι τὰ πάντα ἀπέβαινον ὕλη ποιήσεως διὰ τὸν Βύρωνα ἀπὸ τῶν σοβαροτέρων αὐτοῦ σπουδῶν μέχρι τῶν ἀπροεστέρων του ὀργίων. Ἐν τῇ παραπορᾷ μιᾶς βενετικῆς ἀποκείρας· ὁ ἀλλόκοτος ἐκεῖνος νέος Ἀγγλος· ὡς τὸν ὠνόμαζον οἱ λεμβούχοι, ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἐκδρομῶν, τῶν ἐρώτων καὶ τῶν ἐρίδων, ἐχάλευε τὴν ἀμίμητον ἰκανότητά του:

Tres ignis torti radias, tres alitis lustris

Miscebant operi, flammis quo sequacibus iras

Τρεῖς συστραπτῶ πυρὸς ἀκτίνες, τρεῖς πτερωτῶ  
[Νότου ὀργᾶς  
Ἄνεμίγνυον εἰς τὸ ἔργον καὶ εἰς τὰς παθητικὰς  
[ῥέλας.

Ἡ ἐν Βενετίᾳ παράλυτος ζωὴ τοῦ Βύρωνος ἀνεφέρετο ἀπὸ τοὺς περιηγητὰς καὶ αἱ περὶ αὐτῆς, ἐξωγκωμένῃ ἴσως, διηγήσεις αἱ φθάνουσαι εἰς Λονδίνον συνετέλεσαν εἰς τὸ νὰ ἀναζωπυρήσωσιν, ἐν τῇ ὑψηλῇ κοινωνίᾳ, τὴν εἰλικρινῆ ἢ ὑποκριτικὴν ἀγανάκτησιν τῆς ὁποίας ὁ νέος λόρδος εἶχε καταστῆ τὸ ἀντικείμενον καὶ τὴν ὁποίαν περιεφρόνει, ἐνῶ ὑπέφερον αὐτὴν μετὰ λύπης. Δυσχερῆστῶς μὲ ὄλους, ὀλίγας μόνον σχέσεις εἶχε διατηρήσει μετὰ τῆς πατρίδος του. Ὅταν ἀναγκινώσκη τις τὰς πλήρεις ζωῆς καὶ εὐφροίας ἐπιστολάς του, ἐκπλήττεται διὰ τὸν στενὸν κύκλον τῆς ἀλληλογραφίας του. Εἰς ἄλλον σχεδὸν δὲν γράφει παρὰ τὸν Κ. Μούρ, τὸν σταθερώτατον θαυμαστήν του, καὶ εἰς τὴν βιβλιοπώλην Μούρρεϋ, τὸν ὁποῖον μεταχειρίζεται μὲ ὑπεροψίαν ὀλίγον τι φειδουλικῶν, ἀν καὶ ἐπώλει εἰς αὐτὸν ἀκριβώτατα τοὺς νέους του στίχους. Ἡ μόνη ἀνάμνη-



εις ἧτις ἀναμιγνύει γλυκεῖαν τινα συγκίνησιν εἰς τὴν συνήθη εἰρωνίαν καὶ εἰς τὴν ἀτειμον ἢ πικρὴν ἐλευθιρολογίαν τῶν ἐπιστολῶν του, εἶναι ἢ πρὸς τὴν ἀδελφὴν του Λύγουσταν Λάϊγ ἀγάπη καὶ ἢ πρὸς τὸν Οὐάλτερ Σκῶτ εὐγνωμοσύνη του, ἀνακηρύττοντα γενναιοφρόνως καὶ δημοσίως τὴν μεγαλοφυΐαν του. Μολοντοῦτο ἐν τῷ μέτῳ τῶν ἐν Βενετία διασκεδάσεών του καὶ τοῦ καταχθονίου βίου τὸν ὀπιῖον κχυᾶται ὅτι διήγεν ἐκεῖ, μαντεύει τις ἐν αὐτῷ ἀκαταμέτρητον ἀνίαν καὶ πικρὰν ἀποθάβρονσιν.

Αἱ σπληνικαὶ του αὐταὶ διαθέσεις ἐπέχυσαν θαυμασὰ χρώματα ποιήσεως εἰς τὸ τέταρτον ἄσμα τοῦ *Tosáld "Aroló*, ἢ δε φρενίτις ἐκείνη τῶν ἡδονῶν τὸν ἐνέπνευσεν εἰς τὸν Δὸν Ζουάν, πόνημα τὸ ὁποῖον φαίνεται συνενοῦν δύο ἐποχὰς τῆς μεγαλονοίας τοῦ Βολταίρου, τὸν χρωματισμὸν τῆς ζωηρότερης καὶ ἀνθηρότερης του ποιήσεως, καὶ τὴν πονηρὰν ἀναίδειαν τοῦ γήρατός του.

Ἡ ἐν Βενετία διαμονὴ τοῦ Βύρωνος εἶχε μόνον διακοπὴν ὑπὸ μιᾶς συντόμου ἐκδρομῆς πρὸς τὴν Ρώμην, ἡ δὲ ποιητὴς ἐπανελθὼν ἐπανελάβε τὰς πρυστύχους του διασκεδάσεις, ὅτε ἀπεσπάρθη ἀπὸ αὐτὰς δι' εὐγενεστέρου τινὸς θελγήτρου τὸ ὁποῖον κατέλαβε μεγάλην θέσιν εἰς τὸ ὑπόλοιπον τοῦ βίου του. Ἐπειδὴ αἱ παρεκτροπαὶ τῶν διασῆμων συγγραφῶν εἶναι εἰς τὰς ἡμέρας μας ἐπίσης γνωσταὶ ὅσον καὶ τὰ συγγράμματά των, καὶ ἀποτελοῦσι μέρος τρόπον τινὰ ἐπίσημον τοῦ φιλολογικοῦ τῶν βίου, πᾶς ἀναγνώστης τοῦ Βύρωνος γνωρίζει τὴν κόμησάν Γκιουτιόλη. Εἰς τὴν Βενετίαν ὁ Ἄγγλος ποιητὴς εἶδε κατὰ πρῶτον τὴν ὠραίαν καὶ εὐφυῆ Ἰταλίδα καὶ τὴν ἔθελε διὰ τῶν μυθίων γοητειῶν ὑπὸ τῶν ὁποίων περιεκυκλούτο. Ἐκ τῆς Βενετίας, ὅθεν αὕτη διέβη, τὴν παρηκολούθησεν εἰς τὴν Ραβένναν ὅπου διέμενε καὶ τὴν εὗρεν ἐκεῖ ἀσθενοῦσαν. Εἰσαχθεὶς δὲ εἰς τὴν συζυγικὴν τῆς οἰκίαν ὑπὸ τοῦ ἀσυνετώτατα πράξαντος κόμητος Γκιουτιόλη, ἀφοῦ ἔζησεν ἐπὶ τινα χρόνον πλησίον τῆς κατ' ἀνοχὴν ὄλως παράδοξον τοῦ κόμητος, κατάρθωσε νὰ τὴν ἐπαναγάγῃ ὑπὸ τὴν ἰδίαν του ἐπιτήρησιν εἰς Βενετίαν διὰ νὰ συμβουλευθῇ τοὺς ἰατρούς. Ἐκεῖθεν τὴν ὠλή-

γησεν εἰς ἐξοχικὴν τινα οἰκίαν τὴν ὀπίαν εἶχεν ἐνοικιάσει πλησίον τῆς Πηδούης, χωρίζων αὐτὴν οὕτω δημοσίως ἀπὸ τὸν ἀνδρα τῆς, μέγλιως ἀλλὰ πολὺ ἀργὰ σκανδαλισθείσης τῆς ἰταλικῆς χρηστοθείας ἧτις δὲν εἶχε πρὸς τὴν παρενοχληθῆ διὰ τὰς ἄλλας οικειότητας τοῦ Βύρωνος μετὰ τῆς κομῆσεως. Ἐδέχθη ἐν τῇ ἀγροτικῇ ἐκείνῃ κατοικίᾳ τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ φίλου του Μοῦρ, καὶ ἀναπολῶν μὲ τὸν μάρτυρα τοῦτον τῆς νεότητός του συμβάντα τινὰ τοῦ βίου του, ἐνεχείρισε τότε εἰς αὐτὸν ἕν μέρος τῶν ἀπομνημονευμάτων του, διὰ νὰ δημοσιευθῶσι μετὰ τὸν θάνατόν του.

Αἱ ἡμέραι τοῦ Βύρωνος μέχρι τῆς ἐνδόξου τελευτῆς ἧτις ἐμελλε νὰ περαιώσῃ αὐτὰς, ἐσύρθησαν ἐντὸς τοῦ κύκλου τοῦ νέου του ἔρωτος καὶ εἰς τὰς ἀγόνους παραχᾶς τοῦ ἰταλικοῦ βίου. Ἠθέλησε νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸ Λονδίνον, ἐπανήλθεν εἰς τὴν Ραβένναν πλησίον τῶν δύο συζύγων συνενωθέντων πάλιν ἐπὶ μίαν στιγμὴν, ὅταν δὲ ὁ Πίπρις ἀπήγγειλε τὸν χωρισμὸν των, ἀρωπιώθη ὀλοκλήρως εἰς τὴν κόμησάν τῆς ὁποίας ὁ πατήρ, ὁ κόμης Γάμβας, καταδιωκόμενος ὡς καρβονάρος, ἔκλεισε τὰ ὄμματα πρὸς τὸν ἔρωτα τοῦτον ὅστις ἐδίδεν ἕνα ἔτι ὑπέρμαχον εἰς τὴν μερίδα του.

Γιώντι ὁ Βύρων ὅστις εἶχεν ἐλπίσει τὴν ἐγκαθίδρυσιν τῆς δημοκρατίας τῷ 1815 καὶ ἀνεμίγνυε μὲ τὰς ἀριστοκρατικὰς του προλήψεις μεγάλην ἀπέχθειαν κατὰ τῶν κυβερνήσεων τῆς Εὐρώπης, μετὰ ζέσεως ἐνηγκαλίσθη ὄλα τὰ σχέδια τῆς χειραφετήσεως τῆς Ἰταλίας. Ἡ προφητεία τοῦ Λάντου, ἐμπνευσθεῖσα εἰς τὸν Βύρωνα ἐν αὐτῇ τῇ πόλει ὅπου ὁ Γυρρηνός ποιητὴς εἶχε ζῆτει ἐξόριστος, ἦτο πρῶτον καὶ λαμπρὸν ἐνέχυρον τῶν ὑπὲρ τῆς ἰταλικῆς ἐλευθερίας συμπαθειῶν του. Ἀλλ' ὁ Βύρων ἐπραξε καὶ τι πλειότερον· εἰσῆλθεν εἰς τὰς μυτικὰς ἐταιρίας τὰς σχηματισθείσας ἐν τῇ Ρωμανίᾳ, ἔδωκε χρήματα, ἠγόρασεν ὄπλα, καὶ ἐκαίροφυλάκει ἀνυπομόνως κίνημά τι τὸ ὁποῖον, ἀναβληθὲν, κακῶς ὀργανισθὲν, προδοθὲν, ἀπέτυχεν ὀλοτελῶς ἕνεκα τῆς αὐστριακῆς εἰσβολῆς καὶ τῆς ἀκατανότου δειλίας τῶν Νεαπολιτανῶν. Τὸ ὠραῖον τοῦτο ὄνειρον τὸν ἐνησχόλησεν ἀπὸ τοῦ 1821, καὶ τὸν προπαρασκεύαζεν

εἰς ἄλλην θυσίαν περιδηξωτέραν καὶ μάλλον ὠφέλιμον.

Ἐν τῷ μέσῳ τῶν πολιτικῶν καὶ ἐρωτικῶν τούτων φροντίδων ὁ Βύρων δὲν εἶχε παύσει νὰ γραφῇ καὶ νὰ καλλιεργῇ διὰ τῆς σκέψεως καὶ τῆς μελέτης τὴν μεγάλην του ἐκείνην ποιητικὴν ἰκανότητα ἧτις ἦτο κατὰ βάθος τὸ πρῶτον ἐνδιαφέρον τῆς ζωῆς του. Εἶχε κτασταθῆ κύριος τῆς ἰταλικῆς γλώσσης καὶ τῆς φιλολογίας τῆς καὶ ἐσκόπευε μάλιστα νὰ συντάξῃ καμμίαν ἡμέραν μίγα τι ποίημα ἐν τῷ ἰδιώματι τούτῳ τὸ ὁποῖον ἦγάπα. Ἐν τῷ μεταξὺ καὶ ἐναντίον τῶν συμβουλῶν τῶν φίλων του ἐξηκολούθει τὸν Δὸν Ζουάν καὶ προετίθετο νὰ περιφέρῃ καθ' ὅλην τὴν Εὐρώπην τὰς ἀκολάστους ἰδιοτροπίας τοῦ ἥρωός του. Ἐνησχολεῖτο συγχρόνως εἰς συζήτησιν τινα ὄλως κλασικῆν, διὰ νὰ ὑπερασπιθῇ τὴν δόξαν τοῦ Πῶπ ἐναντίον τῆς νέας ἀγγλικῆς φιλολογίας.

Τοιαῦται ἦσαν ἀκόμη αἱ ἐπασχολήσεις αἱ ἀναμιγνυόμεναι μὲ τὰ περι ἀπελευθερώσεως καὶ πολέμου σχέδιά του, ἐνῶ τὰ αὐστριακὰ στρατεύματα προσήγγιζον εἰς τὸ παπικὸν κράτος καὶ ἐνῶ οἱ καρβονάροι ἤρχοντο καὶ ἔκρυπτον τὰ ὄπλα των εἰς τὴν οἰκίαν του. Το ἡμερολόγιον τῶν στοχασμῶν του, τὸ ὁποῖον ἔγραψε τότε εἶναι πλῆρες γενναίων αἰσθημάτων καὶ παιδαριωδῶν μικρολογιῶν, μετὰ μεγάλης δόσεως ἠυρῶνισμοῦ ὡς πρὸς τὴν ἐλευθερίαν καὶ πρὸς ὄλα τὰ λοιπὰ.

Ἡ ἀνταρσία τῆς Ρωμανίας ἀπέτυχε καὶ αἱ ἐξορίαι καὶ αἱ προγραφαὶ ἤρχισαν. Ὁ Βύρων εἶδεν ἀφασπαζόμενος τοὺς φίλους του καὶ τὴν οἰκογενεῖαν μεθ' ἧς ἦτο συνδεδεμένος διὰ δεσμοῦ ἐρωτικοῦ καὶ πολιτικοῦ. Τὸ ἀγγλικὸν ὄνομα μόνον ἐπρὸς τὰτευσεν αὐτὸν τὸν ἴδιον καὶ τῷ ἐπέτρεψε νὰ παρατείνῃ τὴν ἐν Ραβέννη διαμονὴν του. Ἐπανεῖδεν ἐκεῖ τὸν Στέλλεῦ ὅστις διὰ τῶν ἐπαίνων του τὸν ἐνεθάρρυνε νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸν Δὸν Ζουάν, τοῦ ὁποῖου τὰ πρῶτα ἄσματα, δημοσιευθέντα ἐν Λονδίῳ δὲν ἐλάμβανον εἰμὴ ἐπιτυχίαν ἐρεθιστικὴν καὶ ἀμειψητουμένην. Διανοεῖτο ἔκτοτε νὰ μεταβῇ εἰς τὴν Ἑλλάδα ὅπου πρὸ μικροῦ εἶχεν ἐκραγῆ ἐπανάστασις περὶ θρησκείας καὶ ἐλευθερίας, σπουδαιότερα παρά τὴν φιλελευθέραν στάσιν τῆς Νεαπόλεως. Ἀλλ' ἡ προσήλωσις εἰς τὴν

γυναῖκα ἧτις δι' αὐτὸν εἶχε θυσιάσει τὸ πᾶν κατίσχυεν ἀκόμη καὶ ἔλαβε νὰ τὴν ἐνταμώσῃ εἰς Πίζαν.

Ἡ πλανητικὴ αὕτη καὶ ἀνήσυχος ζωὴ δὲν ἀφῆρει τίποτε ἀπὸ τὴν ἐργασίαν του τὴν ποιητικὴν· τὰ πάντα ἐν αὐτῷ ἐχρησίμευον εἰς τὴν ποίησιν, σοβαρὰ ἀναγνώσεις καὶ εἰδήσεις τῆς ἡμέρας, πολιτικαὶ συνωμοσίαι καὶ οἰκογενειακαὶ θλίψεις. Πᾶν ὅ,τι προσέβαλλε τὴν διανοίαν του ἢ ἐτάραττε τὴν ζωὴν του καθίστατο εἰς τὰς χεῖράς του ὕλη ποιήσεως. Ὑπὸ τὴν ἐντύπωσιν τῶν προκατακλυσμαίων ἀνακλήψεων τοῦ Κυβιέρου καὶ τῶν μανιχαϊκῶν συλλογισμῶν τοῦ Στέλλεῦ εἶχε συνθετεῖ τὸ μυστικὸν του δράμα ὁ *Kain*. Μία ἀγγελία ἐρημείδος περὶ τῆς ὑποδοχῆς τοῦ Γεωργίου Δ' ἐν Ἰρλανδίᾳ τῷ ἐνέπνευσε τὴν μᾶλλον δριμεῖαν σάτυραν, καὶ, μὲ ὄλην του τὴν περιφρόνησιν πρὸς τὰς πολιτικὰς ἐριδας τῆς πατρίδος του, ἐβρίπτετο εἰς ταύτας διαμιάς μεθ' ὄλης τῆς τραχύτητος ἐνὸς λιβελλογράφου.

Τὸ ἄκρον τοῦτο εὐερέθιστον, τὸ γενικόν, τὸ νοσηρὸν, φαίνεται ὅτι κατὰ μὲρος ἀπετέλεσε τὴν ἰκανότητα τοῦ Βύρωνος. Τοῦτο τὸν παρέδιδεν εἰς τὰς ποικιλωτέρως ἐντυπώσεις, καὶ ὁ χαρκατῆρ ἐκεῖνος ὁ τοπικὸν ἰδιόρρυθμος ἐδεσπόζοντα πάντοτε πλειότερον ἢ ὀλιγώτερον ὑπὸ τῶν μετ' αὐτοῦ συναναστρεφόμενων. Κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος τῆς ἐν Ἰταλίᾳ διμονῆς του ἐπανεῖδε μὲ μεγάλην φιλοστοργίαν ἐκχυσιν εὐγενῆ τινα ἄγγλον, ἀρχαῖον συμμαθητὴν του, τοῦ ὁποῖου ἡ φιλικὴ κατετίγασε τὴν ἀνησυχίαν τοῦ νοῦς του, καὶ ἐδέχθη προτέτι τὴν ἐπίσκεψιν ἐνός τῶν μᾶλλον εὐπολήπτων ἐν Ἀγγλίᾳ ἀνδρῶν, τοῦ Ρόζερς ὅστις ἦτο τόσον σοβαρὸς, τόσον περιεσκεμμένος εἰς τὴν ζωὴν του καὶ εἰς τὰς γνώμας του ὅσον καὶ εἰς τὴν ποίησιν αὐτοῦ. Ἀλλ' ἐξηκολούθει μολοντοῦτο νὰ παρακολουθῆται ἀπὸ τὰ μαῦρα φάσματα τῆς μεταφυσικῆς τοῦ Στέλλεῦ καὶ παρεσύρετο ἀσμένως ὑπ' αὐτοῦ εἰς σχεδὸν τι φιλολογικὸν συνταίρισμον μὲ συγγραφεῖα ῥιζοσπάστην τοῦ ὁποῖου μήτε τὸν χαρακτῆρα ἐνοστιμεύετο μήτε τὸ φιλολογικὸν εἶδος.

Ὁ Βύρων εἶχε πρὸ μικροῦ τελειώσει νέον τι θρησκευτικὸν δράμα ὅτε ἐμαθεν ὅτι ἐν Λονδίῳ ὁ *Kain* ἐπίσχυε δικαστι-

κλήν καταδιώξιν κατὰ τοῦ Εὐβλοπιώλου Μούρρεϋ, ὅστις ὑπέστη, ἀντὶ τοῦ συγγραφέως, φυλάκισιν ὀλίγων μηνῶν. Ἡ αὐστηρότης αὐτῆ ἐξήγειρε τὴν πικρίαν τοῦ Βύρωνος ἐναντίον τοῦ ἄρχιστράτου εἰς τὰς ὁποίας ἐφαίνετο ἐνίοτε ἐπαναγόμενος ὑπὸ τῆς φαντασίας, καθὼς παρεπονείτο διὰ τοῦτο ὁ ἄθρησκος Σχέλλεϋ. Ἐπανέλαβε τὸ ποίημα τοῦ Δὸν Ζουάν, τὸ πολεμιστήριόν του δπλον κατὰ τῆς κοινωνίας, καὶ μολονότι δεικνύων τὴν περισσώτερον σέβας πρὸς τὰ ἔθνη ἕνεκα τῆς γυναικὸς τὴν ὁποίαν ἠγάπα, ἐδιπλασίασε τὸν πυρρῶνισμόν του καὶ τὴν πικρίαν του ὡς πρὸς τὰ πολιτικά. Δύο ὄδυναι ἀπώλειαι, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ μίξ ἐφαίνετο ὡς θανάτου προειδοποιήσεις, ἤλθον καὶ συνανεμίχθησαν εἰς τὸ ἔργον του ἀλλὰ χωρὶς νὰ τὸν ἀποτρέψωσιν ἀπ' αὐτοῦ. Μία νόθος θυγάτηρ τὴν ὁποίαν ἀνέτρεφε μετὰ στοργῆς καὶ ὡς διὰ ν' ἀποζημιωθῆ διὰ τὴν ἀπουσίαν τῆς φιλιότητος τοῦ Ἰάδα, τῷ ἀρηπάγῃ διὰ τοῦ θανάτου. Ὁ φίλος τοῦ Σχέλλεϋ, εἰς ἡλικίαν εικοσιοκτῶ ἐτῶν, ἐχάθη σχεδὸν ὑπὸ τὰ δαματὰ του μετὰ τινος ἄλλου Ἀγγλοῦ εἰς μίαν θαλασσίαν περιδιάβασιν ἐντὸς τοῦ κόλπου τῆς Σπεταίας. Ὁ Βύρων, μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ πλοιοῦρχου Μεδουῆν καὶ τινῶν ἄλλων, ἤλθε νὰ παραλάβῃ τὰ δύο πνιγέντα σώματα· καὶ, ἀρσκόμενος εἰς εἶδος· τι εἰδωλολατρικῆς τελετῆς, τὰ ἔκαυσεν ἐπὶ τῆς παραλίας μὲ ἄλας καὶ μὲ θυμίαμα καὶ ἐκράτησε μόνον τὴν καρδίαν τοῦ Σχέλλεϋ ἣτις δὲν ἠδυνήθη νὰ καταφλεχθῇ.

Δὲν δύναται τις νὰ εἴπῃ, ἀναγινώσκων τὰς ἐπιστολάς του, ὅτι ἡ λύπη του φαίνεται πολὺ ζωηρὰ καὶ ὅτι δὲν τῷ ἐπροξένησε πλειοτέραν ἐντύπωσιν τὸ ἄγριον καὶ ποιητικὸν θέαμα τῆς πυρκαϊᾶς ἐκείνης τῆς ἀναρθείσης ὑπὸ τῶν χειρῶν του παρ' ὅσον ἠρθάνθη συγκίνησιν διὰ τὴν πρόωρον τελευτὴν τοῦ Σχέλλεϋ, διὰ τὸν θάνατον ἐκεῖνον ὅστις, καθὼς ἡ ζωὴ του, ὑπῆρξεν ἀπαραμύθητος καὶ ἄθρησκος :

Juvat ignibus atris

Inseruisse manus, construtoque aggere busti  
Ipsam ultras tenuisse faces.

Διείταξε νὰ φέρουν ξύλα, καὶ ὅταν ἠγέρθη ὁ σωρὸς  
Μὲ μαύρην δάδα εἰς τὴν χεῖρα τὴν φλογ' ἀνῆψε  
[τοῦ πυρός.]

Ὅταν ἡ οἰκογένεια τῆς κομησσης Γκιου-  
τσιόλη διετάχθη ν' ἀπομακρυνθῆ ἀπὸ τὴν

Τοσκάνην ὅπου ὁ Βύρων ἦτο καὶ αὐτὸς ὑποπτος, μετέβη μετ' αὐτῆς εἰς τὴν Γενουήν καὶ ἐξηκολούθησεν ἐκεῖ νὰ ἐνασχολῆται εἰς πολιτικὰ σχέδια καὶ εἰς τὴν ποίησιν. Ἐίχε βαρυνθῆ τὴν Ἰταλίαν καὶ ἤθελεν ἄλλο τι, μακρυνῆν τινα μεταναστεύσιν εἰς τὴν Ἀμερικὴν ἢ εὐκαιρίαν τινὰ δόξης εἰς ὁποιοδήποτε μέρος. Καθ' ὅσον δ' ἀρροῦν τὴν Ἀγγλίαν, χωρὶς νὰ θέλῃ νὰ ἐπιστρέψῃ ἐκεῖ, αὐτὸν πάντοτε εἶχε ὑπ' ὄψιν δι' αὐτὴν ἔγραφε. Μὴ ἀρνούμενος νὰ τὴν θέλῃ διὰ τῶν στίχων του, ἤλπισε νὰ λάβῃ ἐν αὐτῇ ἐνεργητικὴν ἐπιβροχὴν διὰ μιᾶς ἐφημερίδος· καὶ ἡ ἰδέα αὕτη, ἣτις πολλάκις τῷ ἐπέπληθε, τὸν παρεκίνησε νὰ δώσῃ τὸ ὄνομα του καὶ τοὺς στίχους του εἰς τὸν *Φιλελεύθερον*, τὸν ὁποῖον ὁ Κ. Χούντ εἶχεν ἐλθεῖν νὰ συντάττῃ ἐν Ἰταλίᾳ καὶ ἐξέδιδεν ἐν Λονδίῳ. Ἀλλ' ἐλυπήθη ἰδὼν τὸ ἔργον τοῦτο ἀποδοκιμασθὲν καὶ παρ' αὐτῶν ἀκόμη τῶν θαυμαστῶν του.

Ἡ δυσἀρέσκεια αὐτῆ ὑπῆρξε κρίσιμος διὰ τὴν φλογερὰν ἐκείνην ψυχὴν ἣτις ἐνωρὶς συνειθίσασα εἰς τὴν φήμην ἠσθάνετο τὴν ἀνάγκην νὰ προξενῆ ἐντύπωσιν πάντοτε αὐξάνουσαν. Τὸ πνεῦμά του ἐστράφη πρὸς νέαν ἐπιχείρησιν. Ὁ παρατεινόμενος ἀγὼν τῆς Ἑλλάδος διέγειρε τὸν θαυμασμόν τῆς ὑπερωτικῆς Εὐρώπης. Δημοσίᾳ συμπάθεια εἶχε σχηματισθῆ ὑπὲρ τῶν Ἑλλήνων, ἐκτός τῶν κυβερνήσεων· ἡ Ἀγγλία ἦτο ἰσως, ἐξ ὅλων τῶν χωρῶν τῆς Εὐρώπης, ἡ ὀλιγώτερον εὐνοϊκὴ εἰς τὴν ἑλληνικὴν ὑποθεσιν. Ἐν Λονδίῳ ὑπῆρχεν ἐν τούτοις φιλελληνικὴ ἐπιτροπὴ ἣτις, ὡς καὶ ἡ ἐν Παρισίοις, ἔπεμπεν εἰς τοὺς Ἑλληνας βοηθήματα καὶ ὄπλα. Ἡ μεγαλειτέρα δύναμις τῶν ἐπιτροπῶν τούτων ἦτο ἡ ἠθικὴ τῶν ἐπιβροχῶν, ἡ δικαίη διαμαρτυρήσεις των, ἡ αἰσχύνη τὴν ὁποίαν ἠνάγκαζον τὴν ἀπάνθρωπον πολιτικὴν δυνάμειν τινῶν νὰ συναίσθινεται.

Ἰπὸ τὴν ἐποψὴν ταύτην κανεὶς σύμμαχος μὴ δ' ἐπιφνέστερος μὴ δ' ἀφελιμώτερος τοῦ Βύρωνος. Ἡ ἐν Λονδίῳ ἑλληνικὴ ἐπιτροπὴ τὸ ἐνόησε καὶ τὸν ἐμήνυσεν ὅτι ἐζήτει τὴν ὑποστήριξιν αὐτοῦ καὶ τὴν ἐν Ἑλλάδι παρουσίαν του. Ὁ Βύρων δὲν ἐδίστασε πλέον νὰ βίβῃ εἰς τὸν πόλεμον ἐκεῖνον τὴν περιουσίαν του καὶ τὴν ζωὴν του. Καμμία χιμαρική ἰδέα δὲν

παρουσιάσθη εἰς τὸν νοῦν του· εἶχεν ἤδη φιλοξενήσει καὶ βοηθήσει τινὰς τῶν φιλελλήνων ἐπανελθόντας ἐκ τῆς πρώτης ἐκστρατείας· ἐγνώριζε ποῖαι κακοτυχίαι, ποῖαι ἀνευρέθητοι δυσχέρεια τὸν περιέμενον. Ἐκρίνε μὲ αὐστηρότητα τὸν χαρὰκτῆρα τῶν Ἑλλήνων, καὶ εἶχεν ὀλίγην ἐλπίδα ἐπιτυχίας. Ἡ ὑγεία του κατεστρωμένη ἦδη, προσέθετεν εἰς τὴν ἀποθάρρυνσιν τοῦ νοός του καὶ εἰς τὰ θλιβερά του προκισθίματα, ἀλλ' ἠθέλησε ν' ἀποσιωθῆ εἰς ἀγῶνα δίκαιον καὶ εἰς τὴν δόξαν. (Ἔπεται τὸ τέλος).

A. Γ. ΣΚΑΛΙΔΗΣ

## ΓΕΥΜΑ

ΔΠΟ ΤΟ ΒΡΙΣΚΟΥΜΕΝΟ

[Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ]

Ἐλθέ νὰ φάγωμεν τὴν σοῦπαν, μοὶ εἶλεγε συχνὰ κύριός τις, ὃν μόλις εἶχον τὴν τιμὴν νὰ γνωρίζω, καὶ μεθ' οὗ δὲν ἐπεθύμουν νὰ συνδεθῶ ἐπὶ πλέον· ὅτι γνωρίζετε τὴν σύζυγόν μου καὶ τὰ τέκνα μου, θὰ σὰς δεχθῶσι μετὰ πολλῆς οἰκειότητος· θὰ φάγωμεν ἀπὸ τοῦ εὐρισκόμενον καὶ πιστεύσατε ὅτι θὰ θεωρῶ τιμὴν μου νὰ σὰς δεχθῶ εἰς τὸν οἶκόν μου. Μόνον εἰς ἐπιστήμιον φίλον συγχωρεῖται πρόκλησις ἀνευ προετοιμασιῶν· ἀλλ' οἱ φίλοι σήμερον εἶναι τόσον σπάνιοι καὶ τὰ καλὰ γεύματα τόσον σπάνια, ὥστε εἶναι εὐχρηστον ἀληθῶς νὰ συμμερισθῇ τις τὰς εὐτυχίας ταύτας, ὅταν ἦναι βεβαιοί· ὅτι περικυκλοῦται ἀπὸ ἀληθεῖς φίλους καὶ τιμίους ἀνθρώπους, οἵτινες προκαλοῦσιν αὐτὸν ἀπὸ ἀπλῆν μόνον εὐχαρίστησιν καὶ ἀνευ οὐδενὸς συμφέροντος ὡς συνήθως συμβαίνει. Ἐν οἴκῳ συμμαθητοῦ μὴ κατασταθέντος ἐχθροῦ ἕνεκα ἀλλαγῆς τύχης, καὶ μὴ φθονοῦντος τὴν εὐτυχίαν μετὰ πλοῦτον νεαρῆς συζύγου, ἐρασμίας ἀνευ ἀξιώσεων καὶ ὠραίας ἀνευ φιλοφροσύνης, τὸ ἀπλοῦστερον γεῦμα εἶναι καλὴ τύχη.

Ἀπέφραγον εὐτυχῶς πάντοτε τὰς προκλητικὰς τοῦ φίλου μου τούτου, ὅτε χθὲς περὶ τὸ δεῖλι μὲ συνήντησε. Τρέχει καὶ μετὰ λαμβάνει ἀπὸ τοῦ βραχίονος.

— Πῶς ὑπάγετε; μοὶ λέγει.

— Νὰ γευματίσω, ἀπάντησα χωρὶς νὰ σκεφθῶ ποσῶς.

— Νὰ γευματίσετε; . . . Ἄ! μὰ τὸν Θεὸν τὴν φορὰν ταύτην δὲν μοῦ φεύγετε· σὰς κρατῶ καλῶς· ἐμπρὸς διὰ τὸν οἶκόν μου.

Προσποιοῦμαι ὅτι εἰμὶ προσκεκλημένος, ἀλλ' εἰς μάτην. Ἐπὶ πλέον ἀποποιήσας θὰ ἦτο γελοία. Ὑποχωρῶ τέλος, λέγων καθ' ἑαυτόν: ἴσως ἐκπληχθῶ, ὁ φίλος μου εἶναι φλύαρος ἀλλ' ἴσως ἡ σύζυγός του ἐπίχαρις καὶ τὰ τέκνα του καλῶς ἀνατεθραμμένα, τὸ δε μαγειρεῖόν του θαυμάσιον.

Φθάνομεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ φιλοξενούντος με καὶ ἀνερχόμεθα εἰς τὸ τρίτον πάτωμα. Πρὸ τῆς εἰς αὐτὸ εἰσόδου μας ἀκούω φωνὰς παιδῶν ἀλληλομαχοῦντων καὶ κλαιόντων.

— Ἄ! Ἄ! λέγει ὁ συνοδοιπόρος μου, οἱ γενναῖοί μου πεινώσι καὶ μὰς περιμενοῦσιν ἀνυπομόνως.

Ἐσκέφθη ὅτι, ἐὰν οἱ μικροὶ οὗτοι παληκαράδες, δεῖξωσι τὴν αὐτὴν διαγωγὴν καὶ κατὰ τὸ γεῦμα θὰ γευματίσωμεν θαυμάσια!!!

Κρούομεν τὴν θύραν· ἔρχεται καὶ ὑπερμεγέθης γυνὴ ανοίγει αὐτὴν, ἐπὶ τῇ ὄψει μου δὲ καταλαμβάνεται ὑπὸ ἐκπλήξεως.

— Ἀγαπητὴ μου, τῇ λέγει ὁ ὀδῆγός μου, σοὶ παρουσιάζω τὸν Κύριον Μ. . . περὶ οὗ πολλὰκις σοὶ ὠμίλητα· θέλει νὰ γευματίσῃ μετ' ἡμῶν ἀπὸ τοῦ βρισκόμενον.

Τὸ μακρὸν πρόσωπον τῆς Κυρίας ἐπὶ πλέον ἐμψύχθη εἰς τοὺς λόγους τοῦ συζύγου τῆς· μοὶ ἀποδίδει χαιρετισμόν, ὃν μᾶλλον διὰ μνησμοῦν ἐξέλαβον. Οὐδὲν δυσἀρεστότερον τοῦ διακρίνειν τὴν ἐλαχίστην δυσἀρέσκειαν εἰς πρόσωπα ἀεπιστάπτειται τις παρὰ τὴν θέλησιν του. Ἐπεθύμουν νὰ εὐρισκόμην χιλιάδας λευγῶν μακρῶν· ἀλλ' ὁ φίλος μου, ὃν, ἐπαναλαμβάνω, μόλις γνωρίζω, με ὠθεῖ εἰς τι δωμάτιον ὅπως θυμάσω τὰ ἐπιπλα τοῦ οἴκου του, ὃ δὲ σπουδαιότερον, ὅπως μὴ τὰς ἀποδοκίμασις τῆς συζύγου του ἀκούω.

Εἰσέρχεται μετὰ δυσκολίας εἰς δωμάτιον ἐν ᾧ οἱ μικροὶ παληκαράδες εἶχον κχτασκεύασαι σαλίαν ἐκ διαφόρων ἐπι-



πλων· τὸ πάτωμα καλύπτεται ἀπὸ παιγνίδια, χαρτιά, εἰκόνας καὶ ξύλα· οὐδὲν καθίσμα ἐλεύθερον.

— Τί εὐτυχία νὰ ἴναι τις οἰκογενειαρχής! μοὶ λέγει ὁ φίλος. . . μου, προσπαθῶν νὰ μοὶ εὐρὴ καθίσμα.

— Ναι, εἶναι θεῖον ἐξ ὧσων βλέπω. . .

— Αἴ! Αἴ! Ἀχιλλεὺ . . . Ἀλέξανδρε. . . ἔλθε ε, μικρά μου.

— Τί θέλετε, πάτερ;

— Σὰς ζητῶ, ἔλθετε σὰς λέγω.

Τὰ μικρά δὲν ἐπλητίζον· ὁ πατὴρ ὠργισμένος ἀρπάζει αὐτὰ ἀπὸ τῶν ὠτων λέγων μοι:

— Εἶναι πολὺ εὐπειθῆ. Ἐλθέ, Ἀχιλλεὺ· ἔμαθες καλὰ τὸ μάθημά σου; Εἶπέ μοι τὸν μῦθόν σου.

Ὁ μικρὸς μουρμουρίζει κλαίων:

(Ὁ μὲρμηξ ἔδωκ τὴν ἔλευσιν τοῦ θέρους

Ἵς το βράχος του ἐκράτει ἐλόκληρον τὸν. . .

— Εὐγε! εὐγε! φιλόσοφέ μου, λέγει ὁ πατὴρ. Σὺ Ἀλέξανδρε. . . ὦ! ὦ! αὐτὸς εἶναι διαβολάκι. . . Ἰδωμεν, παληκαρὰ μου, ποῖον εἶναι τὸ πρῶτον θαῦμα τοῦ κόσμου; Ἐνας μπακλαβὰς πατέρα, ἀπὸ τὰ ὁ μικρὸς μὲ ἀποφασιστικὸν ὕφος.

— Εὐγε! τρίς εὐγε! περιεμένατε σεις, παρακαλῶ, τοιαύτην ἀπάντησιν; . . . Ἀ! ὁ μικρὸς αὐτὸς κατεργάτης ἔχει πνεῦμα δαίμονος! . . . Προώρσα αὐτὸν διὰ ταχυδρομικὴν ὑπάλληλον.

Τέλος πάντων ἡ οὐρανογείτων Κυρία μὰς εἰδοποιεῖ ὅτι τὸ γεῦμα ἠτοιμάσθη.

— Εἰ τὴν τράπεζαν λοιπὸν ἐκεῖ δὲν ἔχει δάκρυα, μικρά μου διαβολάκι.

Ὁ οἰκοδεσπότης μοὶ προσφέρει θέσιν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Ἀλεξάνδρου, καὶ τοῦτο διότι ἡ κυρία, τῆς ὑπηρετρίας τῆς οὔτης κλητήρου. . ., εἶναι ἠναγκασμένη ν' ἀνίσταται κατὰ στιγμὴν διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῆς τράπεζης.

— Ἐὰν ὁ σύζυγός μου μὲ προειδοποιεῖ, μοὶ λέγει ἡ κυρία μὲ ὕψος ἐμπεινὸν δυσαρέσκεια, θὰ προετοιμάζον καλὸν γεῦμα διὰ τὸν Κύριον, ἀλλ' ἀκαταπαύστως μοὶ παίζει τοιαῦτα παιγνίδια!

— Κυρία, λυποῦμαι διότι εἶμι ὁ αἷτιος τῆς ἀνησυχίας ταύτης.

— Ἀναμφιβόλως! . . . ὁ φίλος μας δὲν θὰ ἔχη μεγάλας ἀξιώσεις. . . Τίχην καλὴν καὶ ἀπεικόνισιν τῆς εὐτυχίας· ἰδοὺ τὸ εὐρημα τοῦ φίλου μας.

Ἡ ἀπεικόνισις τῆς εὐτυχίας καὶ τὸ εἶρημα συνίστατο ἀπὸ κάκιστον ζωμὸν, ἀδύνατον βραστὴν παγίδα καὶ ὀλίγον βοῦτυρον τῆς Βρετανίας· ἵνα δὲ προστεθῆτι ἐπὶ πλέον, πρὸς τέρψιν μου εὐνοεῖται, ὁ μέγας Ἀλέξανδρος ἐξέριπτεν εἰς τὸ πινάκιόν μου μύθους ἐξ ἄρτων, τοῦ ἥρωος Ἀχιλλέως ἐναττολομένου ὅπως μὲ τέρπη διὰ λακτισμάτων ὑπὸ τὴν τράπεζαν.

— Ἄς πῶμεν, φίλτατέ μου, ἔχω οἶνον ἐγγώριον. Πλὴν φεῦ! δὲν ἐφωδίσθη ὡς ἔπρεπε! . . . τί οἶνος τῆ ἀληθεία! . . . ἐπαναφέρει νεκροὺς εἰς τὴν ζωὴν.

Μετὰ τὸν ζωμὸν παρουσιάζουσι τεμάχιον βοείου κρέατος ἐφ' οὗ εἰς μάτην οἱ γεγυμνασμένοι καὶ ὀξεῖς ὀρθαλμοί μου ἐζήτουν καὶ τὸ ἐλάχιστον λίπος. Ἐπρεπε κατὰ καθήκον νὰ δεχθῶ μερίδα αὐτοῦ ἢ πιστεύσατε ἐὰν ἠδυνάμην θὰ ὑπέκλεπτον, ὅπως διατηρήσω μετὰ θρησκευτικῆς εὐλαβείας πρὸς ἐπιδιόρθωσιν τῶν ὑποδημάτων μου κατὰ τὸν χειμῶνα. Μετὰ τὸ διάστημον βόειον, ἡ οἰκοδέσποινα φέρει ὑπερηφάνως ἐπὶ τῆς τραπέζης πινάκιον μέγα, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἀκριβῆς τις παρατηρητῆς θὰ ἔβλεπε βεβαίως ὕδωρ φαιόχρουν. Εἰς τὴν ὄψιν τοιοῦτου θαύματος οἱ μικροὶ μου φίλοι. . . οἷτινες βεβαίως κατὰ πρῶτον ἔβλεπον τοιαύτην λουκούλειον πολυτέλειαν, ἀρχίζουσι νὰ πηδῶσι καὶ νὰ ῥίπτωσι τὰς περόνας τινεὶς τὸν ἄερα· μία τοιαύτη ἔπεσεν ἐπὶ τῆς ῥινόσ μου, ὁ δὲ λαχιμδέτης μου φέρει ἔτι τὸν τύπον.

— Ὡς μοὶ εἶπτε τὴν γνώμην σας περὶ τοῦ ἐξ ὀρνιθίων τουτου φρικασέ, μοὶ λέγει ὁ γείτων μου, προσπερων μοὶ πινάκιον. Ὡ! ἡ σύζυγός μου ἐπιτηδεύεται αὐτὸν ὅσον οὐδ' αὐτοὶ οἱ βασιλικὸὶ μάγειροι! . . .

Εὐτυχῶς ἐγκαίρως εἰδοποιήθη ὅτι ἐμελλον νὰ γευθῶ ὀρνιθίων, διότι ἐγὼ τούλάχιστον εὐρον μόνον κρόμμυα καὶ πόδας γυμνοὺς καὶ θὰ ἐστενοχωρούμην πᾶν μὴ δυνάμενος νὰ μαντεύσω τί τρώγω.

Ὁ Ἀχιλλεὺς θέλων νὰ κλέψῃ ἐν ὄστοῦν ἀπὸ τὸ πινάκιον τοῦ ἀδελφοῦ του, ὡθεὶ διὰ τοῦ ἀγκῶνός του τὴν φιάλην, ἥτις καταπίπτουσα, ὑραύεται ἐπὶ τοῦ γόνατό μου. Ἡ μήτηρ οὐδόλωσ περὶ ἐμοῦ φροντίζουσα, ὀδύρεται διὰ τὴν ὑραυθεῖσαν φιάλην. Ἐγείρεται ἀπειλητικῶς καὶ ὀρμᾶ κατὰ τῶν ἠρώων Ἀχιλλέως καὶ Ἀλεξάν-

δρου· οἱ ἥρωες κρύπτονται ὀπισθεν τῆς θύρας, ἡ μήτηρ τοῦ ἀναζητεῖ κρατοῦσα σκυτάλην ἀνὰ τὰς τρομερὰς αὐτῆς χειρὸς· ὁ πατὴρ ἐγείρεται ἐπίσης ὅπως καταπρῦνῃ τὴν μῆνιν τῆς μητρός· μένω ὁθεν μόνος εἰς τὴν τράπεζαν. . . εἶχον καγὼ διαθέσιν νὰ τὸ κόψω λάσπη ἀλλ' ὄχι καὶ καιρὸν. Ὁ φίλος μου, ὁ ἐπιστήθιος αὐτὸς φίλος ἐπιστρέφει λέγων:

— Πίνετε ἐνίοτε καφέν; . . . δὲν ἔχω ἔτοιμον, ἀλλ' ἔχω θαυμάσιον καμινέτον δι' οὗ θὰ προσπαθῆσω νὰ σὰς ἐτοιμάσω. . .

— Εὐχαριστῶ! Εὐχαριστῶ! οὐδέποτε ἐπὶ ζωῆς μου ἐπιον καφέν· ἄλλως τε ἐραγον κατὰ κόρον. . . καὶ ἔχω ἀπόλυτον ἀνάγκην ἀέρος καθαροῦ. . . λυποῦμαι δι' ἀπὸ βάθους καρδίας. . . διότι ἀναγκάζομαι νὰ σὰς ἀφήσω. . .

— Χαίρετε λοιπόν. Ἦδη ὄτε γνωρίζετε τὴν ὁδὸν, ἐλπίζω ὅτι συνεχέστερον θὰ ἐρχεσθε νὰ τσιμποῦμε ἀπὸ τὸ βρισκούμενο.

— Ναι! Ναι! δὲν εἶναι ζήτημα! ἤδη ὄτε γνωρίζω τὸν δρόμον. . . οὐδέποτε δὲ θέλω λησμονῆσαι αὐτόν. . . πολλῶν δὲ μᾶλλον τὴν ἀπεικόνισιν τῆς εὐδαιμονίας, τονφρικασέρ. . . καὶ τὰ λακτίσματα τοῦ Ἀχιλλέως. Χαίρετε.

Ἀρπάζω τὸν πῖλον μου καὶ τρέχω ἔτι φίλε ἀναγνώστα, μὴ ἔχων ἀνάγκην νὰ ὀρκισθῶ ὅτι οὐδὲ τὴν συνοικίαν τοῦ φίλου μου θὰ τολμήσω νὰ ἐνατενίσω καὶ γευθῶ ἀπὸ τὸ βρισκούμενο.

ΣΑΜΟΥΕΛ.

## ΟΙ ΖΟΥΑΒΟΙ

Οἱ Ζουάβοι εἶναι ἐκλεκτὸν σῶμα τοῦ γαλλικοῦ στρατοῦ, τὸ ὁποῖον μεταχειρίζονται ἐναντίον τῶν λεγομένων φυσικῶν ἐμποδίων τῆς γῆς, ἢ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, ἐναντίον ἰσχυρῶν ἀμυντικῶν θέσεων, ἀποφῆρον σχεδὸν πάντοτε τὸ εὐτυχέστερον ἀποτέλεσμα. Ἡ τόλμη των, ἡ ταχύτης των καὶ ἡ ὀρμή των εἰς τὴν προσβολὴν, ὁ τρόπος τοῦ μεταχειρίζεσθαι τὴν λέγχην, ὅπως διασχίζωσιν, εἰσὶν ἀνεκτίμητοι αὐτῶν ιδιότητες. Ἡ ἐνδυμασία τῶν Ζουάβων εἶναι κατὰ τὸν ἀφρικανικὸν τρόπον, ἢ δὲ θέα των ζωγραφικωτάτη. Λευκὸν, ἢ πράσινον βραχθακερὸν μινδύλιον, ἐν

εἶδει τυρβανίου, περιτετυλιγμένον εἰς τὸ ἐρυθρὸν μὲ μακρὰν ὀπισθεν καταπίπτουσαν φούνταν, ἐστυλισμένον γέσει, ἀποτελεῖ τὸ κόσμημα τῆς κεφαλῆς. Τουρκικὴ πρὸς τὰ ἔμπροσθεν ἠνεωγμένη ἐξ ἐριούχου ρακέτα, μὲ ἐρυθρὰ ἢ κιτρινα σιρίτια, ἀφίνει ἐλεύθερον τὸν τράχηλον. Τὸ ἐκ ρίζης ἐρυθρὸν βραχίον, κατεσκευασμένον κατὰ τὸν ἀνατολικὸν τρόπον εὐρύχωρον καὶ συνδεδεμένον πρὸς τὰ γόνατα μὲ λευκὰς ἢ μελαινας περισκελίδας, μέχρι τῶν ἀστραγάλων χωρούσας, καὶ μελανὰ σανδάλια, ἀποτελοῦσι τὴν ὠραίαν, καὶ διὰ τὸν εἰς θερινὰ κλίματα πόλεμον, σκοπιμωτάτην ἐνδυμασίαν· εἰς ταύτην προσθετὸν τὸ εὐρύχωρον καὶ εὐμεταχείριστον ἐκ μελαίνης καπτότας μᾶλλινον καὶ ἐκ μουσαμᾶ ἐπικαλυπτόμενον κάλυμμα, ὅπερ σχηματίζει σκηνὴν, ἐπαρκούσαν ἵνα προφυλάξῃ δύο καὶ τρεῖς ἀνθρώπους, ἐκτεινομένην διὰ μικρῶν εἰς τὴν γῆν ἐμπηγομένων πασάλων ἢ ὀδελων, κατασκευαζομένην πάντοτε κατὰ τὸ θέρος ἢ τὴν βροχὴν, ὄτε ἢ εἰς τι μέρος διαμονὴ εἶναι βραχεία μόνον. Ὁ ὀπλισμὸς τοῦ Ζουάβου συνίσταται εἰς μέλαιναν ζώνην, μικρὰν εὐκίνητον πυριτοθήκην καὶ θήκην, εἰς δὲ τὸν ὦμον φέρει ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον σάκκον. Εἰς ἄλλα τοῦ πεζικοῦ σιματα, ὅταν πορεύωνται οἱ στρατιῶται, ἀναγκαζόμενοι ὑπὸ τῶν ἀξιωματικῶν, ἐλαττοῦσι τὰ σκεῦά των, εἰς τοῦς Ζουάβους ὁμοῦς τὸ ἐναντίον συμβαίνει. Ὁ Ζουάβος πάντοτε ἐν ὑπαίθρῳ, σήμερον ἐδῶ, αὔριον ἐκεῖ, φέρει μεθ' ἑαυτοῦ πάντοτε ὅσα ἔχει. Προτιμᾷ ν' ἀπολέσῃ τὴν ζωὴν του ἢ τὴν ἰδιοκτησίαν του, τὴν ὑποίαν σίρει μεθ' ἑαυτοῦ ἐντὸς καὶ ἐπὶ τοῦ σάκκου. Ὅταν ἐτοιμαζῇ τὸν σάκκον του, στενοχωρεῖ καὶ σπρώχνει μετὰ μεγάλης ἐπιδεξιότητος μικρὰ τε καὶ μεγάλα, ἵνα κρύψῃ τὸν μεγαλειότερον ὄγκον ἐντὸς μικροτέρου διαστήματος. Ὁ σάκκος περιέχει, ἐκτὸς πάσης ἄλλης ἰδίας ἰδιοκτησίας, καὶ ὅλην τὴν ἀποσκευὴν καὶ οἰκονομίαν ὡς βελόνας, βούρτσας, ψαλλίδια, κηρίον, σάπωνα, λίπος, κίμωνιαν, μαχαίριον, περόνιον, ἀποσκευὴν τοῦ μαγειρείου, τρόφιμα, λινιστολάς κτλ. Ὅταν ὁ σάκκος πληρωθῇ καθ' ὀλοκληρίαν, ὁ Ζουάβος κτίζει ἐπ' αὐτοῦ πᾶν ὅ,τι δύναται νὰ εὐρῇ, μέχρις οὐ νὰ μὴ ἐξαρκῶσι πλέον τὰ λωρία, ὁ δὲ σάκκος, ὑμοιάζει εὐτὼ πρὸς

κατάστημα μυρωδικίων, τροφίμων, και πραγμάτων διά δημοπρασίαν· επί τέλους ο Ζουάβος θέτει και ζών τι επί του σάκκου, ως γάτον, κύνα, πίθηκον, αϊλουρον, ποντικόν ή ψιττακόν ή κρηκάξαν και τὰ τοιαῦτα, βιδίξει με βήμα ταχὺ εἰς τοὺς χειροτέρους δρόμους, και τέλος εἰς τὴν μάχην. Τὰ ὄπλα του Ζουάβου εἰσι μικρὴν ῥαβδωτὴν τουφέκιον, τὴ ὁποῖον ἀποκαλεῖ *Κλαρινέτιον* και δικοπος κυρτὴ στερεὰ και μυτηρὰ ξιρολόγη, τὴν ὁποῖαν μεταχειρίζεται και διά μόνος τῆς χειρός. Ὁ Ζουάβος ἐν γένει δὲν κίμνει εὐχαρίστως μεγάλην χρῆσιν τοῦ ὕπλου, και δὲν εἶναι ἐξαιρετος σκοπευτῆς, διότι εἰς τοῦτο τὸν ἐμποδίζει ἡ ζωρότης τῆς φύσεώς του. Μετ' ἀπελπίσας ἴσταται ἀπέναντι τοῦ ἐχθρικοῦ πυρός. Ἐξ ἐναντίας δὲ ὄρα με παθος κατὰ τοῦ ἐχθροῦ και ῥίπτεται ὑτός χαμαί. Τούτου ἕνεκα τὸ προσφιλέστερον του ὄπλον εἶναι ὁ λόγχη, τὴν ὁποῖαν ἀποκαλεῖ *περόγιον* ἢ *ὄργασιον*. Με ὀφθαλμοῦς λυγροῦ περιμένει ὁ ἀπέναντι τοῦ ἐχθροῦ ἰστάμενος Ζουάβος, τὴν στιγμήν, καθ' ἣν σκοπεύει τὸ πεζικόν, ἡ πυροβολοῦσι τὰ βαρέα πυροβόλα. Ἄμα πτύωσι ταῦτα, ως ὀνομάζει οὗτος τὴν ἐκρηξίν αὐτῶν, ἐγείρεται και τρέχει ἐμπροσθεν αὐτῶν μετὰ ταχύτητος βέλους, πιπτει ἔπειτα κατὰ γῆς, ὅταν πυροβολῆ ὁ ἐχθρός, και ἐπαναλαμβάνει τὸ αὐτὸ μέχρι οὗ φάσῃ πλησίον αὐτοῦ. Τότε μόνον πυροβολεῖ και αὐτὸς και ῥίπτεται με τὴν κεφαλὴν ἐσκυμμένην κατὰ τοῦ καταβεβλημένου ἐχθροῦ, ὅστις, ως εὐκόλως ἐννοεῖται, μόνον μετὰ πολλοῦ κόπου ἀμύναται ἐναντίον αὐτῶν τῶν μανιωδῶς ἐφορμώντων.

Τὸ πανεπιστήμιον τῶν Ζουάβων εἶναι ἡ Ἀλγερία. Διὰ τὸν πόλεμον, ἐναντίον τῶν ταχέων ἐκείνων τῆς ἐρημίας τέκνων, ἐσχηματίσθη ὁ περίεργος οὗτος στρατός, ὁμοιος τοῦ ὁποῖου δὲν εὑρίσκεται εἰς τοὺς ἐπιλοίπους τῆς Εὐρώπης στρατούς. Οἱ ἐν τῇ Ἀφρικῇ Ζουάβοι προμηθεύονται τὰ τροφίμα, κρυπτόμενοι εἰς ἐνδραν και περιμένοντες κατὰ λήλον στιγμήν, ἵνα ῥιπτόμενοι εἰς τὰ λάφυρά των, ἀποκτήσωσι ταῦτα. Τὸ μακρὸν τουφέκιον τοῦ Ἀραβος δὲν τοὺς ἐμποδίζει νὰ μεταχειρίζωνται πρὸς ἠφέλος αὐτῶν τὴν ἀγέλην, τὴν ὁποῖαν ἐξυγίανσαν μακρόθεν, χωρὶς νὰ τὴν πλη-

ρώσωσιν. Οἱ ἡλιοκεκαυμένοι οὗτοι δεδοκιμασμένοι στρατιῶται, δὲν ἐκτιμῶσι τὸν κίνδυνον κατὰ τὴν προσβολὴν εἰς τουφεκισμὸς, μία μανιωδῆς προσβολῆ διὰ τῆς λόγχης, και τὸ πρᾶγμα τελειώνει. Ἰσως φονεύονται τινες τῶν ἀνδρείων ὑπο τῶν τραιρῶν τῶν Ἀράβων· ἀλλ' οὐδόλως βλάπτει τοῦτο. Τῆ ψητὸν κρέας τῶν ταχέων κριῶν ἀρέσκει ἰδιαζόντως εἰς τοὺς ἐπιόντας και, εἰ δυνατόν, διηγούνται συγχρονως ἱστορίας παρελθόντων γρήνων, ἱστορίας αἰσαστρῆς, ως τὴν ἐπομένην, ἧτις ως παράδοσις ὑπάρχει εἰς ἅπαντα τὰ συντάγματα.

Ἀραβικὸς μῦθος τὰ ἐξῆς διηγείται: "Ὅτε ὁ προφήτης Μωάμεθ ἀνῆλθεν εἰς τὸν οὐρανὸν ἐφ' ἀμαξίς, ὑπὸ πυρίων ἵππων συρομένως, ἐκράτει εἰς χεῖρας τοῦ κόρηου τὸ σκῆπτρον. Τὸ σκῆπτρον τοῦτο ἦτο μέγα ως κυπάρισσος και κατασκευασμένον ἐκ καθαροῦ χρυσοῦ. Χιλιάδες λίθοι διέλαμπον ἐπ' αὐτοῦ και ἐφάνοντο ὡσεὶ ἀστέρες ἐστόλιζον τοῦτο. Οἱ σάπφειροι κατήγγυον τὸν κυανόχρουν οὐρανὸν διὰ τῆς λάμψεώς των. Τὸ σκῆπτρον τοῦτο ἔπρεπε νὰ τὸ φέρῃ ὁ διάδοχος τοῦ προφῆτου, και ἡ κατοχὴ αὐτοῦ νὰ τῷ ἐπικυρώσῃ τοῦ κόσμου τὴν κυριαρχίαν. Τότε ἐφώναξεν ὁ Ἀλλάχ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τὸ ὄνομα: *Μωάμεθ*. Ὁ εὐπειθὴς προφήτης, βεβιασμένος να ὑπακούσῃ εἰς τὴν φωνὴν τοῦ Θεοῦ, ἀφῆκε τὸ πολύτιμον σκῆπτρον νὰ καταπέσῃ και θραυσθῆ εἰς μυρία τεμάχια, ἐν ᾧ ἡ ἀμαξία αὐτοῦ ἴπτατο εἰς οὐρανοῦς. Οἱ ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ ἐκλαῖον ἐπὶ τεσσαράκοντα ἡμερονύκτια. Τὸ σκῆπτρον, πίπτον, κατέσπρεψεν ἐν δάσος, και ἐβυθίσθη εἰς τὴν γῆν. Ἐκτοτε οὐδένος θνητοῦ ὀρθολογῆς εἶδε τοῦτο, μόνον δ' ἡ ἀκρα αὐτοῦ εὐρέθη και κατέχεται τῶρα ὑπὸ τοῦ τουρκικοῦ στέμματος. Ὁ μῦθος διηγείται πρὸς τοῦτο: ὅτι τὸ σκῆπτρον εὑρίσκεται εἰς βάθος χιλίων πήγων τῆς ἄμμου τῆς ἐρήμου, και ὅτι ἡ εὐρεσις του δηλοῖ τὴν γενικὴν κυριαρχίαν τῶν Μουσοουλμάνων· πυρῶδης στόλος θέλει ἐξέλθῃ τότε ἐκ τῆς γῆς και θέλει ὑποδείξει τὸν τόπον, ἐνθ' εὑρίσκεται τὸ σκῆπτρον. Θέλει δ' εὐρεθῆ τόσος χρυσὸς και τόσοι πολύτιμοι λίθοι, ὡστε χίλια κῆμηλοι δὲν θὰ δυνηθῶσι νὰ μετακομίσωσι τὰ σαρτώματα.

Ὁ μῦθος οὗτος ἐγένετο τῷ καιρῷ ἐκείνῳ αἰτίαι τρομεροῦ κακουργήματος. Συ-

νοδία περιηγητῶν, μεταξὺ τῶν ὁποῖων εὑρίσκοντο ὁ ἔμπορος Καλέβ και ὁ δερβίσης Σουρῶν, εἶδεν ἐν καιρῷ νυκτός τὴν τόσην σημασίαν πυρίνην στήλην. Πλήρης χαρᾶς και ἀγαλλιάσεως ὁ δερβίσης, ἕνεκα τοῦ συμβάντος τούτου, ἔπεσε χαμαί, πρὸς τὸν Θεὸν προσευχόμενος. Ἐμύησε δὲ και τὸν φίλον του Καλέβ εἰς τὸ μυστήριον. Οἱ δύο τότε, ἀπεχωρίσθησαν τῆς συνοδίας, ἀπόρασιν ἔχοντες ν' ἀναζητήσωσι τὸ σκῆπτρον τοῦ Μωάμεθ. Ἦρξαντο μετ' ἀπειργάπτων κόπων σκάπτοντες εἰς τὴν ἄμμου, ὅτε τὴν τετάρτην ἡμέραν εὗρεν ὁ δερβίσης πολύτιμον λίθον, τὸν ὁποῖον ἐθεώρησεν ως σημεῖον εὐτυχῆς τοῦ πολύτιμου θησαυροῦ· ἀλλὰ πᾶσαι αἱ ἐπόμνη ἐρευναὶ ἔμειναν ἄταρποι.

Ἦρέπει νὰ ἐξίλασθῶμεν πρὸς τὸν Ἀλλάχ, ἔλεγεν ὁ Καλέβ εἰς τὸν σύντροφόν του, τοῦτο δὲ δυνάμεθα νὰ ἐπιτύχωμεν, φέροντες αὐτῷ εὐάρετους θυσίας. Τί ὁμοῦς δύναται ν' ἀρέσῃ πλέον εἰς τὸν Ἀλλάχ, ἢ τὸ αἶμα χριστιανοῦ;

Οἱ δύο ἠγέρθησαν, πρὸς τὴν Ἰάφραν πορευόμενοι, μικρὸν χωρίον κατὰ τὸ ἄκρον τῆς ἐρήμου, σκοποῦντες νὰ ἐπιτύχωσι τινα θυσίαν. Εἰς τὴν Ἰάφραν εὑρίσκοντο Ζουάβοι· οἱ δύο θηρευταὶ τοῦ θησαυροῦ, ματεσκόπευον ἐνεδρεύοντες, ὅτε αξιωματικός τις ἐπλησίασεν ἀφελῶς, πάρχυτα τοῦ ἐμπόρου τὸ τουφέκιον τῷ ἀφῆρεσε τὴν ζωὴν. Οἱ φονεῖς ὤρμησαν κατὰ τοῦ δυστυχοῦς, τὸν ἀπεκεφάλισαν και τὸν ἐλήττευσαν, πλὴν μάτην οἱ Ἀραβες ἐπὶ πολλὰς τὸ θαῦμα περιέμενον ἡμέρας, ὅπερ ἤθελε δείξει αὐτοῖς τοῦ θησαυροῦ τὴν ὁσίαν. Ἐμύησαν και ἄλλους τινὰς Ἀραβας εἰς τὸ μυστήριον, και πάντες ἦσαν σύμφωνοι ὅτι ἔπρεπε και περισσότεροι ἀκόμη ἄπιστοι νὰ πέσωσι θύματα, πρὶν ἐκτελέσῃ ὁ Ἀλλάχ τὸ θαῦμα· ἔκαυσαν ἐπομένως κατὰ τὸ ἰάσχα τῶν Ἑβραίων, τὴν οἰκίαν ἐνός τούτων, και ὑπὲρ τοὺς εἴκοσιν Ἑβραῖοι ἀπώλεσαν τὴν ζωὴν των εἰς τὰς φλόγας. Οἱ Ζουάβοι εὗρον μόνον σώματα κεκαυμένων ἀνθρώπων. Τὰ πάντα ἐμαρτύρουν ὅτι ἡ οἰκία ἐκείνη ἐπυρπαλήθη· ἀλλ' οἱ πυρπολισταὶ δὲν ἦτο δυνατόν ν' ἀνακαλυφθῶσι. Τὰς δύο αἰσχρὰς πράξεις, τὸν φόνον τοῦ αξιωματικοῦ και τῆς οἰκίας τὴν πυρπόλησιν, ἐκάλυψεν ὁ πέπλος τοῦ βαθυτάτου μυστηρίου.

[ΕΤΟΣ Ε']

Μετὰ τὸ τρομερὸν τοῦτο συμβάν, συνθηροίσθησαν αὐθις οἱ θησαυροθηρευταὶ εἰς τὴν ἔρημον, ἀναμένοντες τὸ θαῦμα.

Ὁ Ἀλλάχ εἶναι μέγας, ἔλεγεν ὁ δερβίσης, ὅτι ἐκτελέσῃ θαῦματα, ἀντῷ φέρωμεν ὡς θυσίαν ἄμμου παρθένον, ἀς ἀποπειραθῶμεν τοῦτο, τὰ κακὰ πνεύματα εἶναι καθ' ἡμῶν, ἀλλ' ὁ Ἀλλάχ θὰ ᾔναι εὐμενής.

Ἠμέραν τινὰ περιεπάτει ἡ Ἑλένη, θυγάτηρ τοῦ ἐν Ἰάφρῃ φρουροῦντος συνταγματάρχου μετὰ τῆς θαλαμηπόλου αὐτῆς, εἰς τὴν ἀκραν τῆς ἄμμου. Αἰφνης περιεκυκλώθησαν ἀμφότεραι ὑπ' Ἀράβων, και μεθ' ὅλας τὰς ἀπελπιστικὰς κραυγὰς τῆς Ἑλένης, ἐπικαλουμένης βοήθειαν, τὴν ἔδωσαν ἐπὶ τοῦ ἵππου, μεθ' ὃ οἱ λησταὶ ἔφυγον ταχύτεροι τοῦ ἀνέμου. Ἡ θαλαμηπόλος εὐρέθη μετὰ τὸ συμβάν τοῦτο κειμένη ὡς νεκρὰ ἐπὶ μίαν ὥραν. Ὁ συνταγματάρχης εἰδοποιηθεὶς τὸ τρομερὸν τοῦτο συμβάν, διέταξε ταχέως Ζουάβους τινὰς νὰ ἱππεύσωσι και κατεδίωξε τοὺς ληστές, σκοπῶν, εἰ δυνατόν, νὰ σώτῃ τὴν ζωὴν τῆς κόρης του. Τὰ ἐν τῇ ἄμμῳ ἵχνη ἦσαν οἱ μόνον δρομοδείκται εἰς τοὺς Ζουάβους, ἐπελθούσης δὲ τῆς νυκτός, ἀπώλεσαν και ταῦτα. Ὁ συνταγματάρχης ὁμοῦς δὲν ἠθέλησε νὰ ἐπιστρέψῃ ἀπρακτος, αἱ ἐρευναὶ ἐξηκολούθησαν και μετὰ τὴν πρωίαν, τὸ ἀποτέλεσμα ἔστεψε τοὺς κόπους, καθ' ὅτι εὐρέθη ἡ Ἑλένη, ἀλλ' ἔχουσα τετραπλημῶνον τὸ στήθος· οἱ φανατικοὶ Ἀραβες εἶχον φονεύσει τὴν τάλαιναν.

Ὁ συνταγματάρχης προσέδεσε τὴν νεκρὰν θυγατέρα ἐπὶ τοῦ ἵππου. Ἦτο εἰσέτι καιρός· διότι κατὰ τὴν στιγμήν ταύτην εἶδεν ἐαυτὸν περικυκλωθέντ' ὑπὸ δωδεκάδος μαύρων ἀνδρῶν, φερόντων μακρὰς λευκὰς χλαμύδας και περιζωστάντων αὐτὸν διὰ τῶν ἐζυτῶν σφαιρῶν. Ἦσαν οὗτοι τῆς ἐρήμου τὰ τέκνα, τῆς κόρης του οἱ φονεῖς. Εὐτυχῶς οἱ Ζουάβοι ἐφθασαν ἐγκαίρως εἰς βοήθειάν του, και ἐγένετο τρομερὰ αἱματοχυσία. Ἀδιστακτως πάντες ἐφονεύθησαν· μόνον ὁ ἔμπορος και ὁ δερβίσης ἀπήχθησαν αἰχμάλωτοι και παρεδόθησαν εἰς τὸ στρατοδικεῖον, ὅπερ τοὺς κατεδίκασεν εἰς κεφαλικὴν ποινὴν. Κατὰ τὴν τελευταίαν του πορείαν ὁ δερβίσης ἐψάλλεν ἀραβικοὺς ὕμνους, μέχρις οὗ ἡ κεφαλὴ του ἀποκοπέτῃ ὑπὸ τοῦ δημίου, κατέπεσεν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.



## ΠΘΠ ΚΑΙ ΕΘΙΜΑ

Αι κηδεῖαι τῶν Σινῶν.

Τῶν Σινῶν αἱ ἐπικήδειοι τελεταὶ πολλὰ ἔχουσι τὰ περίεργα καὶ ἰδιότροπα, ἐξ ὧν καταφαίνονται τὰ ἤθη καὶ ἔθιμα τοῦ παραδόξου τούτου λαοῦ. Ἐπι πολὺν χρόνον φυλάττουσιν ἀταφα τὰ σώματα τῶν τε θνεῶτων, καὶ μάλιστα οἱ πλούσιοι ἐπὶ ἐνιαυτὸν ὀλόκληρον ἀναβάλλουσι τὴν ταφὴν αὐτῶν, εἰς ἐνδειξὴν βαθυτερου σεβασμοῦ. Κεῖται δὲ νεκρὸς περιβεβλημένος τὰ καλλίστα τῶν ἐνδυμάτων του ἐπὶ κλίνης μεγαλοπρεποῦς ἐπικεκαλυμμένης ὑπὸ λευκῶν ὑφασμάτων, τοῦ πενθιμοῦ τῆς Κίνας χρώματος. Ἡ νεκροθήκη κοσμεῖται δι' εἰκότων ἀναγλύφων καὶ χρυσομάτων· πολυλάκις δὲ στελλονται ὡς δῶρα εἰς γονεῖς καὶ συγγενεῖς ἐτι ζῶντας πολυτελεῖς νεκροθήκαι. Καὶ αὐτοὶ οἱ πτωχότεροι ἐπίσης δαπανῶσιν ἰκανὴν ποσότητα χρημάτων ὅπως ἀξιωθῶσι μετὰ θάνατον εὐπόληπτου καὶ μεγαλοπρεποῦς ταφῆς, προτιμῶντες ν' ἀφίσωσιν ἀκτιμονα τὰ τέκνα αὐτῶν ἢ νὰ μὴ τύχωσι τοιαύτης. Πάντες οἱ ἐπισκεπτόμενοι τὸν νεκρὸν μετὰ μεγίστου σεβασμοῦ φερόμενοι προσκυνοῦσιν αὐτόν, πολλάκις δὲ καὶ συγχαίρουνται τὴν οἰκογένειαν διὰ τὴν λαμπρότητα τῆς νεκροθήκης.

Κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐκφορᾶς οἱ συγγενεῖς βαίνουσιν ἐν παρατάξει πρὸς τὸν τάφον· προηγούνται δὲ τοῦ νεκροῦ μουσικοὶ ἐπὶ διαφόρων ὀργάνων ψιλλόντες θρηνώδη καὶ μελαγχολικὰ ᾄσματα καὶ ἄλλοι τινὲς γραπτὰ φέροντες ἐλίγματα καὶ μεταξίνας σημαίας ἐφ' ὧν εἰσὶν ἐπιγραφαὶ δηλοῦσαι τὸν βαθμὸν καὶ τὸν χαρακτῆρα τοῦ τεθνεώτου· τούτους ἀκολουθοῦσι θυμιατοφόροι μεθ' οὓς φέρεται ὑπὸ λευκῶν χροῦν σκιάδα τὸ φέρετρον κεκαλυμμένον διὰ λευκῆς σινδόνης. Ἐκατέρωθεν τούτου πορεύονται ἄνδρες καίοντες τεμαχία χάρτου καὶ χάρτωνος, ἅτινα φέρουσι διαφόρους ἐπιγραφὰς εἶναι δὲ ἄλλα μὲν κυκλοτερῆ, ἄλλα φανταστικῶς ἐσχηματισμένα καὶ, ὡς πιστεύουσιν οἱ Σῖναι, μετεωρίζόμενα μετὰ τῆς ψυχῆς συνοδεύουσιν αὐτὴν

εἰς τὴν μέλλουσαν ζωὴν, εἴτε ὡς ἄρτοι, εἴτε ὡς νόμισμα, εἴτε ὡς ὀτιδήποτε ἄλλο ἢ ἐπιγραφὴ δηλοῖ. Κατόπιν τοῦ νεκροῦ ἔπονται οἱ συγγενεῖς αὐτοῦ λευκὰ φερόντες ἐνδύματα, ἀτημελητοὶ καὶ ῥυπαροί· ἢ ὁ πρεσβύτερος υἱὸς ἐνδεδυμένος καννάβιον ἱμάτιον, κεκλιμένον ἔχων τὸ σῶμα καὶ ἐπερειδόμενος εἰς βακτηρίαν, ἀκολουθεῖ ἐγγὺς τοῦ φερέτρου· ὁπισθεν αὐτοῦ οἱ ἀδελφοὶ του κατὰ ζεύγη, ὁμοίως ἐπὶ βακτηριῶν στηριζόμενοι ὡς μὴ δυνάμενοι ἄλλως νὰ βραδίσωσιν. Εἰς τινὰς ἐκφορὰς ὁ πενθῶν ὑποστηρίζεται ὑπὸ φίλου, θεράπων δὲ κρατῶν ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ μεγα σκιαδῖον μὲ πλατὺ γράσπεδον τὸν ἀποκρύπτει ἀπὸ τῶν βλεμμάτων τοῦ πλήθους. Ἐὰν γυναικες ἀκολουθοῦσι τὴν ἐκφορὰν φέρονται ἐπὶ μικρῶν ἀλαζῶν. Τὸ ἄκρον τῆς ἐκφορᾶς ἀποτελοῦσιν οἱ φίλοι τοῦ τεθνεώτου. Οἱ πενθοῦντες συγγενεῖς συχνάκις ὀλολύζουσι καὶ κρυγάζουσι σφοδρότατα πληροῦντες τὸν ἀέρα διὰ θρήνων καὶ φωνῶν.

Ἡ ἐκλογὴ τοῦ τόπου τῆς ταφῆς εἶναι ὑπόθεσις σπουδαία καὶ δὲν γίνεται ἄνευ τῆς συμβουλῆς τῶν ἱερέων· τὰ νεκροταφεῖα κατασκευάζονται ἐκτός τῆς πόλεως ἐν εἰδει σπηλαιῶν καὶ διαρρύνονται εἰς κελιά, ὧν ἕκαστον μίαν χωρεῖ νεκροθήκην, ὅταν δὲ πληρωθῶσιν ἅπαντα τὰ κελιά ὁ τάφος κλείεται. Ἡ νεκροθήκη ἀποτίθεται ἐν τῷ δόρσι αὐτῆς· ἄνευ θρησκευτικῆς τιμῆς τελετῆς μεθ' ἧς συνοδία ἀπέρχεται.

Εἰς μικρὰν ἀπὸ τοῦ τάφου ἀπόστασιν ὑπαρχοῦσιν αἶθουσαι ὅπου ἐτοιμάζονται τράπεζαι ὅπως γευματίωσιν οἱ πενθοῦντες καὶ οἱ μετ' αὐτῶν. Ἄνδ' ἀποθνήσκων ἦτο ἐκ τῶν μεγιστάνων τοῦ κράτους, οἱ συγγενεῖς αὐτοῦ δὲν ἐγκαταλείπουσι τὸν τάφον ἐπὶ ἓνα ἢ δύο μῆνας, ἀλλὰ κατοικοῦσιν εἰς δωμάτια προητομασμένα πλησίον αὐτοῦ ὅπου καθ' ἕκαστην ἀνανεοῦσι τὸν πρὸς τοὺς νεκροὺς σεβασμὸν αὐτῶν.

Ἡ μεγαλοπρέπεια τῶν Σινικῶν κηδειῶν διαφέρει, ὡς εἰκός, κατὰ τὸν βαθμὸν τοῦ νεκροῦ. Τὴν ἐκφορὰν τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ αὐτοκράτορος συνώδευσαν δεκαεξήχιλιάδες ἀνθρώπων.

Οἱ ἐπίσημοι ἄνδρες θάπτονται κυρίως εἰς ὄρη καὶ μονῆρεις τόπους. Ἄν δὲ τὸ μνημα κτισθῇ ἐν κοιλάδι καὶ πεδιάδι μὲ-

γας σωρὸς χρώματος ἐπισωρεύεται ἄνωθεν αὐτοῦ καὶ σκεπάζεται μὲ λευκὸν κονίωμα. Ἐν τῷ τάφῳ οἰκονομεῖται βωμὸς ἐφ' οὗ τίθενται τροφαί, θυμιάμα, κηνημένα κηρία καὶ σχήματα δούλων καὶ ζῶων ἅτινα, πιστεύουσιν, ὅτι θελοῦσι χρησιμεύσει αὐτοῖς ἐν τῇ μελλούσῃ ζωῇ.

Ἐὰν ὁ νεκρὸς κατεῖχε διακεκριμένην τιὰ θέσιν αἱ πράξεις αὐτοῦ, αἱ μᾶλλον ἐνάρετοι, γλυφονται ἐπὶ υαυμάρου καὶ τίθενται κατὰ μέτωπον τοῦ μνηματος περὶ ὃ τάσσονται σχήματα ἀξιωματικῶν, εὐνοῦχων, ἵππων, ἐλάφων, καμήλων, λεόντων καὶ ἐλεφαντων. Φυτεύονται δὲ καὶ κυπάρισσοι περὶ τοῦ τάφου ἐκχυζάνουσαι τὴν σφοδρὰν μεγαλοπρέπειαν καὶ τὸ ζυφῶδες τῆς σκηνῆς.

Ἐκτός τῶν μνημείων καὶ ἄλλα μεταχειρίζονται μετὰ πρὸς διαίονισιν τῆς εὐκλείας τῶν τεθνεώτων. Ἐκαστὴ εὐπόληπτος οἰκογένεια ἐπὶ τῶν ἐξοχικῶν κτημάτων αὐτῆς ἔχει ἀνηγεμένον μέγα οἰκοδόμημα καλούμενον *Αἶθουσα τῶν Προγόνων*, ἐν ἧς τὸν τοῖχον ὑπαρχεῖ τεθειμένος πίναξ φέρων τὰ εἰκόνας τῶν ἐπιστημοτέρων προπατόρων ἢ ἀπλῶς μόνον τὰ ὀνόματα τῆς οἰκογενείας μὲ τὴν χρονολογίαν τῆς ἡλικίας καὶ τὸν βαθμὸν τῶν ἀξιωματικῶν γεγραμμένα ἐπὶ πινακίδων.

Οἱ Σῖναι ἔχουσιν ἐπίσης καὶ περιοδικὰς τελετας εἰς περιποίωσιν τῆς μνήμης τῶν νεκρῶν αὐτῶν. Κατὰ τὸ ἔρο, συναθροίζονται οἱ συγγενεῖς ἐν τῇ αἰθουσῇ τῆς οἰκογενείας ὅπου ὁ πλουσιώτερος αὐτῶν ἐτοιμάζει συμπόσιον· πλὴν οὐδὲν τῶν φαγητῶν ἐγγίξεται πρὶν ἢ γείνη προσφορά μετὰ τῆς προσκοῦσης σεμνοπρεπείας. Αἱ πτωχότεραι τάξεις αἰτινες στεροῦνται αἰθουσῆς ἐν ἧς νὰ τιμῶσι τοὺς προπατόρας τῶν, θέτουσι τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἐπὶ τὸ μᾶλλον συχνάζομενον μέρος τοῦ οἴκου.

Νομίζουσι πρὸς τούτοις οἱ Σῖναι γρέος αὐτῶν ἀπαραίτητον νὰ ἐπισκέπτονται τοὺς τάφους τῶν προγόνων αὐτῶν ἀπαξ ἢ δις τοῦ ἐνιαυτοῦ, καθ' ἃς περιστάσεις βοτανίζουσι τὰ περὶ τοὺς τάφους καὶ θέτουσιν οἶνον καὶ τροφὰς ἐπὶ τοῦ μνημείου ἢ ἀνανεοῦσι μὲ ποικιλοχρόους βαφὰς τοὺς χαρακτῆρας τῶν ἐπιταφίων.

Οὐδενὶ νεκρῷ ἐπιτρέπεται ἡ εἴσοδος εἰς τὰς πύλας τοῦ Πεκίνου ἄνευ αὐτοκρατορικῆς διαταγῆς, ἐπειδὴ, λέγεται, ὅτι ἐ-

παναστάτης ἐν νεκροθήκῃ εἰσῆλθεν ἐν αὐτῷ ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Κιευλύγγου. Ἀλλὰ καὶ ἐν Καντῶνι καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς τῆς αὐτοκρατορίας πόλεσιν οὐδενὶ συγυρεῖται νεκρῷ ἢ εἰσοδῶς δια τῆς πρὸς νότον πύλης, καθότι ὁ αὐτοκράτωρ ἀναβαίνων ἐπὶ τοῦ θρόνου του ἔχει πρὸς νότον ἐστραμμένον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ.

## Ἡ ΕΥΤΥΧΙΑ ΤΟΥ ΠΤΩΧΟΥ

(Ἐκ τῶν τοῦ Paul-de-Kock)

Ὁ πτωχὸς εἶναι εὐδαίμων ὅταν, μετὰ ἡμερσιον ἐργασίαν καὶ κόπωσην, ἦναι βέβαιος ὅτι θὰ ἔχη ἐργασίαν καὶ τὴν ἐκομένην ἐξδομάδα.

Δι' αὐτὸν μακρὰν αἱ πολυδάπανοι διασκεδάσεις, τὰ θέατρα, αἱ ἡδοναὶ τῆς ἐξοχῆς. Ἀλλὰ διὰ τὴν καρδίαν καὶ τὴν ψυχὴν ὑπαρχοῦσιν ἀπολαύσεις ἀνέξοδοι, ἀληθεστεραι, γλυκύτεραι.

Ἐναγκαλισμὸς συζύγου, χεῖρ βοήθειας εἰς ἀδύνατον πατέρα ἢ μητέρα, πλήρημα τέκνου εἰς τὰ γόνατα· ἰδοὺ ἡ οὐράνιος ἡδονὴ τοῦ πτωχοῦ.

Ὁ κεφαλαίουχος ἀνησυχεῖ ἀτενίζων τὸ χρηματιστήριον, ὁ φορτωτὴς τρέμει θεώμενος τὴν τρικυμίαν, ἀνατριχιά ὁ ἔμπορος δι' ἐπικίνδυνον ἐπιχείρησιν, ὁ μὴ ἐξοδεύων τὸ ἐμπόρευμά του, μετὰ φοβῆς ἀναμένει τὴν πληρωμὴν τῆς προθεσμίας αὐτοῦ· ἄλλος τρέμει διὰ τοῦ γρεώστας του· ὁ ὑπάλληλος ἀγωνιά εἰς τὰς ὑπουργικὰς μεταβολὰς· ὁ ἰδιοκτήτης φοβεῖται τὰς πυρκαϊὰς, ὁ βαθύπλουτος τοῦ κλέπτας. Ἡ ἀγνοία τοιούτων δοκιμασιῶν εἶναι ὁ τοῦ πτωχοῦ παράδεισος.

Ὁ γαστρονόμος πάντοτε ἀθθενεῖ συνεπιεία τῶν καταχρήσεων· ὁ ἄγγλος καθηλωμένος ἐπὶ τοῦ θρόνου του καταρᾶται τὴν ἀρθρίτιδα, ἢν χάριν τῶν προπόσεων ἀπέκτησε· ποτήριον καμπανίτου ἐπιφέρει ἰμικρανίαν εἰς νεανίκαν· ὁ πολὺσαρκος ὠλοποιὸς τίθεται ὑπὸ δίαταν μετὰ τὸ πέρασ γέυματος ἐπιστήμου. Ἡ ἐργασία δμως καὶ ἡ ἐγκράτεια διατηροῦσι τὴν ὑγίαν καὶ διὰ ταύτης τὴν ζωρότητα· ἰδοὺ τὸ ἀμύθητον κέρδος τοῦ πτωχοῦ.

Ἄν ποτε ὑψηπετεῖς ἐπιθυμίαι εἰσδύσωσιν εἰς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, ταχέως δια-



σκεδάζονται, διότι μετ' αὐτῶν δὲν εἰσέρχεται ἡ ὀκνηρία. Ἡ συνήθεια τῆς ἐργασίας τὸν ἠδύνει ὡς ὀλιγαρκής, ἀποτρέφεται πλοῦτη ἃ δὲν ἔχει· ἐρυθριᾷ δὲ διότι ἐπὶ στιγμήν ἐπεθύμησεν αὐτά, καὶ ἐπιστρέφει εἰς τὴν οἰκογενεῖάν του ἄδων ἄσμά τι, ὡς ὁ σοφὸς ὅστις, ἐπισκεψάμενος τὰ βασιλικά ἀνάκτορα, ἐπιστρέφει χαρᾶς ἐμπλεως εἰς τὴν μετρίαν πλὴν ἀγαπητὴν κατοικίαν του.

Π. Π.

## ΠΟΛΙΤΙΚΑΙ ΚΡΙΣΕΙΣ

Ἐν αἷς ἡμέραις ὁ κόσμος ἅπας καὶ ἐκπληκτος πείθεται ὅτι εἷς καὶ μόνος ἀνθρώπος δύναται νὰ θανατώσῃ τέλειον καὶ ἀμικυρώσῃ ὅλως ἕν ἔθνος, ἔθνος τεσσάρων αἰώνων κλέους, εἷς δὲ καὶ μόνος πάλιν ἀνθρώπος νὰ ἐγείρῃ ἀπὸ τοῦ ὕπνου ἔθνος εἰς τὴν ὑπάτην βαθμίδα τῆς ἰσχύος καὶ τοῦ μεγαλείου· ἐν αἷς ἡμέραις ἅμα ὁ φωνεὺς τοῦ τέως ἀπτήτου ἔθνους εἶναι αὐτὸς οὗτος ὁ δεσπότης αὐτοῦ καὶ αὐτοκράτωρ, τοῦ δ' ἑτέρου ὁ θεὸς καὶ πλάστης ἀπλοῦν τοῦ λαοῦ τέκνον καὶ θρέμμα, ἃς ἀφιερώσῃ καὶ ἡ πτωχὴ Βιβλίου ἡ κη δύο κἂν στήλας εἰς πτωχὴν πολιτικὴν μελέτην. Ἄλλως αἱ μεγάλαι κρίσεις τῶν ἔθνων, ὡς ἡ παρούσα, εἶναι ὡς ἀστραπαὶ μακρὰ καὶ πλατύταται, ὑπὸ τὸ φῶς τῶν ὁποίων ἕκαστος λαὸς δύναται νὰ προσιδῇ ἂν ἐνώπιόν του χαίνῃ ἢ ἄβυσσος ἢ ἂν βαίνῃ ἐπὶ ὁδοῦ ἐστρωμένη μετ' ῥόδα.

Ὅρῃται τις ἐν πρώτοις νὰ ὁμολογήσῃ ὑψηλὴν ἀλήθειαν ὅτι καὶ ἡ σήμερον ἔτι πτωχὴ τῆς ἄλλοτε τοσοῦτον εὐκλεοῦς καὶ τοσοῦτον φιλανθρωπικοῦ Γαλλίας εἶναι ὡς ἐκουσία τις θυσία ὑπὲρ τοῦ πολιτισμοῦ· διότι ἡ πτωχὴ αὕτη εἶναι πλέον μάθημα ὅχι μόνων τῶν γαλατῶν, ἀλλὰ τῆς οἰκουμένης ἀπάσης. Ἐνὸς αἰῶνος ἐν τῷ μέλλοντι ἤρεμος πολιτικὸς βίος οὐδαμῶς θὰ κατῴρου καὶ θὰ ἐδίδασκεν εἰς τὰ ἔθνη ὅτι ὁ φρικαλέος οὗτος ἀλλὰ καὶ ἔνθεος πόλεμος. Ἰπάρχουσι θάνατοι ἀτόμων οἷτινες εἶναι ἀναστάσεις μυριάδων, ὡς ὁ τοῦ Ἰησοῦ. Θέλουσιν ὅμως ἀπὸ τοῦ φιλοσοφικωτάτου τούτου πολέμου διδαχθῶσιν οἱ ἄνθρωποι; Ἰδεὺ τὸ ζήτημα καὶ ἅμα ὁ δισταγμὸς.

Πόσον, πόσον φῶς δύνανται ν' ἀρυσθῶσιν ἀπὸ τοῦ χειμάρρου τῶν αἱμάτων ἐκείνων οἱ λαοὶ, αἱ κυβερνήσεις, αἱ βασιλεῖς; Ὅτι ἐλάχιστον, ἂν μὴ οὐδαμῶς, ὁ πόλεμος εἶναι πλέον τύχη ἢ ἀνδρία Ἰθριώδης· ὁ πόλεμος, ἦτοι ἡ νίκη, ὡς ὅλα ἐν τῇ κόσμῳ, εἶναι πρόνοια. Ὅτι οὐδαμῶς ἡ ἀδράνεια καὶ ἡ πρὸς τὰ κοινὰ ὀλιγωρία τοῦ ἐλευθέρου πολίτου εἶναι ἄσυλον εἰρήνης καὶ εὐδαιμονίας· ἀλλ' ὅτι εἰσὶ ταῦτα φρονήματος καὶ τειχῶν κατὰπτωσις, εὐκαιρία καθ' ἣν ἀφυπνίζεται καὶ γεννᾶται ὁ λύκος ἢ ὁ τύραννος. Ὅτι οὐδαμῶς ὁ πλοῦτος καὶ ἡ εὐζωία τοῦ ἔθνους εἶναι κράτος αὐτοῦ καὶ μεγαλείον, ἐλευθερίας ἀγκυραὶ· ἀλλ' ὅτι ταῦτα εἰσὶν ὕπνος ἢ μέθη, ὅπου τὸ χρυσίον γένηται σκοπὸς καὶ οὐχὶ μέσον. Ὅτι οὐδαμῶς ἡ ἀσφάλεια καὶ τὸ κλέος τοῦ ἔθνους ἔρχεται ἀπὸ τῆς λόγῃς τοῦ ἐμμίσθου καὶ καθόλου κραιπαλιῶντος στρατιώτου, ἀλλ' ἀπὸ τῆς χειρὸς καὶ τῆς καρδίας τοῦ πολίτου, τοῦ πολίτου ἐν ἰσότητι καὶ ὀλοκλήρως, οὐπερ κινδυνεύει ὡς πατὴρ ἢ στέγη καὶ ἡ τιμὴ, ὡς υἱοῦ ἢ ἀδελφῆ καὶ ἡ ἐλπίς, ὡς μητρὸς ἢ ζωῆ τῶν τέκνων· ἡ λέξινα ἐγείρεται τοιαύτη πρὸ τοῦ κινδύνου μόνον τοῦ ἀκύνου τις, οἱ Σπαρτιάται εἶχον μυριάδας δούλων ἀλλ' ἐν πολέμῳ ἠγούντο οἱ πολῖται καὶ μόνον αὐτοὶ ἐμάχοντο καὶ μόνον οὕτως αἰείποτε οὗτοι ἐνίκων. Ὅτι οἱ ἡγεμόνες καὶ βασιλεῖς τῶν λαῶν οἰκτρὰν ἀπολαύουσι καὶ ταχύμορον μεγαλειότητα κοιμώμενοι εἰς ὕπνου γλυκεῖς καὶ γαμκλίους καὶ εἰς ὑποκλίσεις αὐλικῶν ἐδαφιαίας καὶ εἰς διαβεβαιώσεις προόδου καὶ πίστεως καὶ εἰς παραλλάσεις στρατιωτῶν διαλαμπείας καὶ ἀστυνομικῶς συνέχοντες τὰ καθεστῶτα, μάλιστα δὲ διαφθείροντες πάση θυσίᾳ τοὺς χαρακτῆρας τοῖς ἀγαθοῦς καὶ ἐξωνούμενοι τὰς συνειδήσεις τῶν ἰσχυόντων καὶ ταπεινούντες τὸ φρόνημα τῶν πολιτῶν καὶ αφαιρῶντες ἀπὸ τῶν ἀνδρῶν τοῦ ἔθνους τὴν λόγῃν διὰ τοῦ μονίμου καὶ δούλου στρατοῦ, τὸ αἷμα ἢ τι ἄλλο διὰ τῶν παρισυνῶν ἐκείνων ὀργίων δι' ὧν αἱ πόρραι τὸν ἀριθμὸν ὑπερέβαλον τὰς μητέρας· ἡ διαφθορὰ, ἡ ἐκνεύρισις, ὁ ὕπνος τοῦ ἔθνους ἔσεται μετ' οὐ πολὺ ἡ τιμωρία τοῦ ἡγεμόνος· ἐκάστη τῶν ἀθλιότητων τοῦ λαοῦ θ' ἀφυπνισθῇ ἀνίλεως ἐριννὺς τοῦ δεσπότητος.

Ἦναι ἐν τούτοις ἱστορία τῆς ἔθνους μὴ ὁμολογοῦσιν πάντα ταῦτα διαπρεπῶς, παρῆλθε τις τῶν ἐχερρῶν ἀνδρῶν ἐν τῷ κόσμῳ μὴ ἀποφνημαζόμενος τὰς ἀπλουστάτας αὐτὰς ἀληθείας; Ἀλλὰ πότε, πότε ἡ μωρὰ ἀνθρωπότης, ὁ ἀτελής δηλονότι καὶ αἰωνίως ἀτελής ἄνθρωπος, ἐθήκε τὰς ἀληθείας αὐτὰς εἰς ἔργον, εἰμὴ κατὰ στιγμὰς, ἐνωτίσθη αὐτῶν καὶ ἐλάτρευσε σταθερῶς!

Ἄφου ὅμως ὁ ἀστός τῆς Γαλλίας ἐπὶ εἴκοσιν ἔτη ἐθάλπτο ἡσυχος παρὰ τὴν πυρᾶν τοῦ Ναπολέοντος, ἐν συβαριτικῇ διαδίσῳ εὐπαθείᾳ, αὐτῷ καὶ μόνῳ ἀναθεὶς πᾶσαν μέριμναν ἐπὶ τοῦ ἐνεστῶτος καὶ ἐλπίδα τοῦ μέλλοντος, τελῶν φέρους τυφλῶς καὶ τυφλῶς ἀπολαύων τῶν ἐορτῶν τῆς τυραννίδος, μεθῶν κ' ἐκθηλυόμενος ἐν μέτῳ τοῦ πλοῦτου καὶ τῆς ἀστυκῆς εἰρήνης· ἀφου οἱ φωτεινότεροι ὀπωδηῆστε τῆς Γαλλίας ἄνδρες, πολῖται μεγάλοι καὶ ἐλευθέρου ἔθνους, μυριοὶ αὐτοὶ εἶρπον δούλοι περὶ τὸν θρόνον ἐνός καὶ δυνάστου, αὐτοῦ ἀνυμνοῦντες ἀρετὰς μυσαρύτατα καὶ ἀναθέμενοι τὴν ἰδίαν ζωὴν αὐτῶν εἰς τὰς ἀτομικὰς ἐκείνου σμικρότητας, τὴν δὲ τοῦ ἔθνους ὀλοκλήρως εἰς πᾶσαν τῆς καρδίας του λυσσώδη φλεγμονὴν, πᾶσαν μηχανώμενοι κολακείαν ὅπως τῆς εὐνοίας ἀπολαύσωσι τοῦ προχθῆς ἐπιόρκου ἀδελφοῦ των καὶ σήμερον σκυθρωποῦ σφαγγέων· ἀφου ὁ ἀμειλίγος ἐκεῖνος δυνάστης ἐπὶ τόσα ἀνάστων κραταιότατα ἔτη μόνον εἶχε μέλημα νὰ λειάνῃ παντὶ τρόπῳ τὰς εθνικὰς τῶν γάλλων ὀξύτητας, νὰ κερδήσῃ καὶ σύρῃ παρ' ἐχυτῆ ἀνδράποδον πάντ' αὐστηρὸν καὶ φιλοπάτριδα τῶν βημάτων του ἐπόπτην, νὰ μαρᾶνῃ τὸ ζεῖδιον καὶ πατριωτικὸν φρόνημα τοῦ ἐλευθέρου λαοῦ του, ἰδρῶν τὴν δυναστείαν του ἐπὶ τῆς κλιτύος καὶ τοῦ κρημνοῦ τῶν ἡθῶν, διατελῶν ἐν βαθυτάτῃ εἰδίσει καὶ τῆς λεπτοτέρας κινήσεως δημοκρατικῆ φωνασκοῦ τῶν τριόδων, ἀγνοῶν δὲ πάντῃ ὁ ἄθλιος τὴν θαυμασίαν καθόλου τῶν ἱρῶσων ἀνάπλασιν, τυραννικῶς καὶ κατ' ἀρχὴν ἀπατώμενος παρ' ἀπάντων τῶν παρ' αὐτῷ ὡς κολάκων καὶ δούλων, ἐπιόρκος ἀρχήθεν καὶ ἅπαντας ἀπωτέρω ἀπατᾶν διὰ τῆς τοῦ θεοῦ του λεοντίνης ἐπ' αὐτῷ δορᾶς· ἀφου τέλος ἐν ἔθνος τοσοῦτων ἑκατομμυρίων, ἡ μεγαλοργὸς καὶ πεφωτισμένη Γαλλία, μετὰ τόσους αἰῶνας τοῦ κόσμου δακρῶν

καὶ σοφίας ἕως σήμερον, ἔκλινεν αὕτη εἰσέτι μέτωπον δειλῆ καὶ δούλη, ὡς βάρβαρος εἰδωλολάτρης πρὸ θεοῦ τινος ὕψους καὶ σεσηπότος τοῦ σώμα καὶ τὴν συνειδήσιν, ὁ δὲ πρωθυπουργὸς αὐτῆς Ὀλλιβιέρρος ἀνεκήρυσσε τὸν ἀδικώτατον τῶν πολέμων μόνον καὶ μόνον διότι ὁ αὐτοκράτωρ ἦτο εἰς τὰ γόνατα ἀπέναντι τῆς δημοκρατικῆς καὶ μᾶλλον σῶφρονος καὶ φιλοπατρίδος ἐν Γαλλίᾳ μερίδος καὶ ἡ βουλή τοῦ ἔθνους εἰς τὸ αἷμα συνήνει μωρὰ καὶ πεπωλημένη, — αἶ, τότε ἃς τιμωρηθῆ ὡς τιμωρεῖται ἡ Γαλλία σήμερον! Τότε ἃς καὶ εἰς τὰς ἰδίας φλόγας τῶν πλοῦτων τῆς, τιμωρουμένη διότι ἠθέλε νὰ πωλῆται καὶ νὰ κοιμᾶται· τότε ἃς πλημμυρῆσῃ εἰς τὸ αἷμα τῶν υἱῶν τῆς τιμωρουμένης, διότι ἠθέλε νὰ ἀπατᾶ καὶ νὰ ἀπατάται. Τότε ἃς γείνη αἰχμάλωτος καὶ ἔρμαιον τῶν ἱρῶσων τιμωρουμένης, διότι ἐπὶ εἴκοσιν ἔτη εἶρπε δούλη γελῶσα καὶ χορεύουσα ὑπὸ τὰ νεύματα μιᾶς τυραννίδος. Ἄς κρημνισθῇ δὲ οὐκ τρότατα ἀπὸ τοῦ κειθῆλου μεγαλείου τοῦ ἦδη, τιμωρούμενος ὁ αὐτοκράτωρ ἐκεῖνος ὅστις ἐδέσποσεν ἐπὶ τῆς λήθης τῆς τιμῆς καὶ τοῦ φρονήματος, ὅστις ἐκραταιοῦτο δαμάζων καὶ μαραιῶν τὸ ἔθνος του, ὅστις διέπλασε πλειότερας γριζίδας ἢ ἄνδρας, ὅστις φλεβοτομῶν τὴν Γαλλίαν καὶ ἀποτύφου ἠγείρει ἕνα λαόν, ἀπτηρεῖτο δὲ θηριωδῶς καὶ ἀπὸ συμφέροντος λαόν ἄλλον δουλούμενον καὶ πνιγόμενον εἰς τὰ αἷματά του. Ὅποτε οὗτος ἦτο Καῖσαρ σκυθρωπὸς καὶ δυσοίωνος, ἡ Γαλλία ἤρνετο νὰ εὖρη κατ' αὐτοῦ ἕνα Βροῦτον, διότι τοῦτο θὰ ἦτο ἄθεσμον, δολοφονία· ἦδη ἃς λατρεύῃ ἀπεγνωσμένη, μετὰ τὰ σπλάγχνα τῆς καὶ τὴν τιμὴν εἰς τοὺς ποδας, τὸν Νέρωνα. — Οὐδὲν ἦττον, οὐδὲν μείζον· ἡ τύχη ἐκάστου λαοῦ, ὡς ἐκάστου ἀτόμου, εἶναι ἡ ἀσφαλὴς ἀπόρροια τῆς βουλήσεως του καὶ τῶν ἔργων του. Ἄλλως τε καὶ ἡ ἀλήθεια ὄφειλε νὰ χωρήσῃ ἐμπρός· ὁ τυραννόφρων λατινισμὸς νὰ πῆσῃ. Οἱ εἰλικρινέστεροι φίλοι τῆς Γαλλίας εἶναι σήμερον οἱ Γερμανοὶ· ἡ δικαία τιμωρία ἀνορθοῖ τὸν ἀμαρτήσαντα.

B.

# ΠΟΙΗΣΕΙΣ

ΤΗ ΚΥΡΙΑ

ΛΟΥΙΖΑ ΚΟΛΛΕ (\*)

[Sonnet].

Ναί θμοια τὰς ἀδελφὰς ἀκτὰς στολίζου κάλλη  
Καὶ πνίει δ' ἀπ' αὐτῶν μακάρων ἀμβροσίαν·  
Ἡ φύσις μέγρις οὐρανοῦ ὑψοῖ τὴν φαντασίαν  
Καὶ δια πτελοῦ μαγικοῦ πᾶ πάντα περιβάλλει.

Τὰς συμφορὰς τοῦ σώματος καὶ τὴν ἀπελπισίαν  
Ἐδῶ πρᾶναι τῶν ψυχῶν Κυβέλ' ἡ φύσις ἄλλη·  
Ἄλλ' εἰς ὀργὴν καὶ δάκρυα τοῦ νοῦ τὴν γοητείαν  
Ἡ θέα τῶν τυράννων μας, Κολλὲ, δὲν μεταβάλλει.

Φεῦ, τὸν παρὰ δεισον τῆς γῆς κατέχουν Κανιβάλοι  
Ἐχθροὶ τῶν φώτων, τῶν τεχνῶν καὶ τῆς ελευθερίας  
Ὡς ἡ καρδία δι' οὐδὲν καλὸν ἢ μέγα πάλλει.

Ἐδῶ δ' Ἕλληνα ἄτιμα φέρει δεσμὰ δουλείας  
Καὶ ποτισθεῖσα μ' αἵματά μαρτύρων ἡ γῆ θάλλει.  
Καὶ ἡ Εὐρώπη; ... σιωπῶ πρὸς τέκνον τῆς Γαλλίας.

Ἐν Νεοχωρίῳ τῆς Κ]πόλεως  
τὴν 2 [ουλίου 1870. ...

## ΕΛΕΓΕΙΟΝ ΕΙΣ ΓΑΛΛΙΑΝ.

Τίς ἀπὸ γῆος φλογερὸν ἐκβαίνει ὡς σκιά τις,  
Καὶ σὺρεται ἡμιθνήσκ, καὶ σὺρεται βαρεῖα;  
Εἶν' ἐρωμένη ἀτυχῆς, ἢ Ὀλιβερά Θεά τις; ...  
Ὡ, εἶναι ἡ Γαλλία!

Ἰδέτε: ἄνω τῆς πετοῦν ἐπὶ θολῆς νεφίλης  
Τ' ἀρχαῖα αὐτῆς φίλτατα περίλυπα καὶ κοῦα.  
Καὶ μία φθάνει οἰμωγῇ ἐκ τῆς σεπτῆς ἀγέλης:  
« Ὁ δύστηνος Γαλλία! »

Κ' ἐκείνη ὑπὸ τύψων βαθέως τυπτομένη,  
Τὴν κόμην τῆς τὴν ἔκλυτον πῶς τίλλει ἡ ἀθλία!  
Πλανᾷται εἰς ἐρείπια, δὲν βλέπει πῶς πηγαίνει  
Ἡ δύστηνος Γαλλία.

Ἡ δύναμις ἡ ἄγρια τὴν Γῆν διὰ τοῦ Χρόνου  
Ἐκάστοτε εἰς ἓνα τῆς λατὸν προσεμεΐδια,  
Καὶ ἐπ' αὐτοῦ ἀδάμαντα ἰσοπεθεῖ μόνου  
Τὴν δόξαν ὡς Γαλλία!

(\*) Ἡ ἐστειμένη τῆς « Ἀκροπόλεως » ποιήτρια Κυρία Κολλὲ, γνωστὴ τῇ Ἀθηναϊκῇ κοινωνίᾳ, ἀπίστευαν ἐκ τῆς ἐν Βοσπόρῳ διαμονῆς τῆς δι' ἁσματοῦ δεκατετραστίχου (sonnet) χαιρετισμὸν εἰς τὸν μαγικὸν Βόσπορον, ὅστις κ' ἐτυπώθη ἐν τῇ ἐν Κων]πόλει ἐκδομένῃ Γαλλικῇ ἡμερηίδι « La Turquie ». Εἰς τὸν χαιρετισμὸν τούτου ἀπήντησεν ἡ γλυκεῖα Μούσα παρεπιδημούντος ἐκεῖ ποιητοῦ διὰ τοῦ δημοσιουμένου δεκατετραστίχου ἐπίσης ἁσματοῦ, οὗ τὴν εἰς τὸ γαλλικὸν γενομένην ὑπὸ τοῦ Ἕλληνος πρεσβευτοῦ Κ. Α. Ραγκαβῆ μετάφρασιν ἀπέστειλε σὺν τῷ πρωτοτύπῳ αὐτῆς κατ' ἦν ἀνεχώρησε σιγγιχθῆν. Σ. Σ.

Εἰς τὴν Ἑλλάδα ἔθηκε ποτὲ τὸ κόσμημά της·  
Ἡ Ρώμη τῆς διαδοχῆς ἐκριθῆ ἀνταξία,  
Κατέπιν σ' οὐ τὸ μέτωπον μὲ τὸν ἀδάμαντά της  
Ἐστέλισε, Γαλλία.

Ἄλλ' οἴμοι! Σὲ ἰθάμωσεν ὁ πλάνος σου ἀδάμας!  
— Ὡ φθόνη ἐλειτήρ εἰνῶν! Σὲ ἔκαμην, ἀθλία,  
Εἰς αὐτοκτόνον μαχαίραν νὰ φέρῃς τὰς παλῶμας,  
Καὶ ὑνῆσκεις, ὦ Γαλλία!

....

Εἰς κόριν πῶς κυλιέται, ἰδὲ, ἀδριαντίνην!  
Ἰδὲ, κινεῖ τὸ ξίφος τῆς ἀκόμης ἐν μαῖα.  
Ὀνειρα, ἄπερ καθίστουσαν κατέπιν τὴν ὀδύνην  
Πλεον πικρὰν, Γαλλία!

Δὲν μ' ἔθελξαν αἱ ἀρεταὶ τῶν τωρινῶν σου γόνων,  
Πλὴν τὸ γλυκὺ σου ἔνομα κ' ἐν τῇ ἐμῇ καρδίᾳ  
Ἐναρμονίως ἐξ αὐτῶν τῶν τρυφερῶν μου χρόνων  
Ἀντήχει, ὦ Γαλλία!

Κ' ἐμύζησα τὸ γάλα σου, ὦ χώρα τῶν ὀνείρων,  
Καὶ μ' ἔθελξε τῶν θεῶν σου ἀνδρῶν ἡ μελωδία.  
Θὰ ἤμην τέρας, ἂν ἐγὼ τὴν σιγγιχθῆν ταύτην εἶρων  
Σ' ἐχλεύαζον, Γαλλία.

Καὶ ἂν δὲν σ' ἔψαλλον ἐγὼ εὐδαίμων ἔταν ἦσο,  
Σήμερον ἔτε σὲ κυκλοὶ ἢ μαύρη δυστυχία,  
Ἐν δάκρῳ ἔνθερμον εἰς σε, ὦ, ἄφες με νὰ χύσω  
Ταλαιπῶρος Γαλλία!

Ἐν Ἀγγλίᾳ, Δεϋγουστὸς, 1870.

K. K. M.

## Ο ΒΙΩΝ.

Ἡ ὦρα εἶναι τῶν σκιῶν μυστηριώδης ὦρα.  
Νεκρὰν τὴν Γῆν ὡς θάνατος ἢ Νύξ ἀμφοκαλύπτει,  
Καὶ φωτεινὴ μικρὰ κηλὶς πρὸς ἑὼ ἀνακύπτει,  
Ὡρὰς ἀκτίνας δῶρα

Τοῦ οὐρανοῦ πρὸς τὴν ζῶην, ὑπνώτουσαν βαθέως,  
Ἐκπεμπούσα, καὶ τὰ βροντὰ,  
Χρυσίζουσα τὰ σκοτεινὰ,  
Προέρχεται βραδέως.

Ἐκεῖ πλατεῖαν ἔρημον κυπάρισσοι φρουροῦσι,  
Χρυσῇ πινδὸν τὴν κυκλοῖ, τὸ φῶς τὸ σεληναῖον,  
Καὶ τὴν ὁροῖζει βόρειος ὁ ἀνεμὸς προσπνέων·  
Ἐκεῖ ἐγρηγοροῦσι

Διπλαῖ θυρίδες τῆς ψυχῆς δυσδαίμονος ἀνθρώπου·  
Ὅτε ἀσκόπως προχωρεῖ,  
Ὅτε ἀσκόπως θεωρεῖ  
Ἐπὶ τοῦ περὶ τόπου.

Τί εἶπες; ὦ! ἐρώτησον πῶς ἄγει γάσμα χαῖνον,  
Ἐκεῖνο ἴσως σ' εἶπη τι, ἀλλ' οὗτος βωδὸς εἶναι!  
Βωδὸς αὐτὸς, ὃν ἄλλοτε ἐπέστεφον μυροῖναι  
Ἀπὸ χειρῶν παρθένων

Διὰ τὰς θείας τοῦ ὠδάς τῶν ποιητῶν ὁ ἦρωας,  
Τὴν λύραν ἠραύσας τὴν καλὴν,  
Ζῶην νῦν ζῆ σιωπηλὴν,  
Τιμῆς καὶ δόξης στείρος.

Τοῦ νέου στήθους τοῦ ἐντὸς μωκᾶται τρικυμία,  
Καὶ ἐν τῇ γαύρῳ κάσφ του οἱ ἀνεμοὶ παλαίου·  
Τὰ δύο ταῦτα χεῖμαξβροὶ διπλοὶ στενωδὸς συνδέουν,  
Φοικτὴ ἀπελπισία  
Καὶ τοῦ θεοῦ ἀπογνώσις. Μισάνθρωπος δ' ὁ Βίων,  
Φι' εἶ τα σκότη τῆς νυκτός,  
Ὀμιλοῦ ἅπαντος ἐκτός·  
Ὡ! κόσμη μυστηρίων!

Τὸν ἄγριόν του ἔβραλμὸν ἐξαίφνης πρὸς τὸ γῶμα  
Στηλόνει, καὶ τῆς κεφαλῆς ὁ πῖλος καταπίπτει·  
Τὸ μέτωπόν του χεῖμαξβροὶς κατάμαυρος καλύπτει,  
Τὸ δ' ὑψηλὸν του σῶμα  
Πρὸς δρῦν κερτὴν ἐνώπιον θυελλῆς παρεμφερεί.  
Διόλου νῦν ἀκινετῆι,  
Ἀλλὰ ἐγγὺς κινεῖται τι,  
Ἐκεῖσε τ' ὄμμα αἶρει.

Τρεῖς ἓνα ἀπαρτίζουσιν, ὁμᾶς μισαρωτάτη·  
Ἄχ! ὄχι, προσφιλεῖς ὁμᾶς, ὁμᾶς λελατρευμένη.  
Μεταξὺ φαύλων ἀπεχθῶν χρυσοῦς Ἀπόλλων βαινέι,  
Χρυσοὶ τα περὶ κατῆ,  
Χρυσόνει καὶ τὸν Βίωνα, ἀλλὰ καὶ τὸν σκοτιζέι,  
Οὐράνιον αὐτὸν χαράν,  
Γῆνιν λύπην ἠριβαρᾶν  
Ἡ θέα τὸν ποτιζέι.

Ἐκ δεξιῶν γραῖδον σαπρὸν καὶ τρομαλέον,  
Ἐξ εὐωνύμων εἰς ἀνὴρ καθῶς ἢ μοχλοηρία  
Χωρεῖ μικρὸς καὶ κεκυφὸς ἐν σιωπῇ αγρία·  
Ὀμοῦ δὲ πειναλέον  
Συστρέφουν βλέμμα πρὸς λεπτὴν κυπαρισσίνην  
Ὡς τὴν Ἀρτέμιδα ὠχρὰν, [νέαν,  
Ὡς φῶς ἡλίου καθαράν,  
Ὡς ἀνοιξὶν ὠραίαν.

Τὸν ἔβραλμὸν του ἐπ' αὐτῆς ὁ Βίων προσηλόνει·  
Διέρχονται — δὲν φαίνονται — ἐπέρασεν ὡς μία  
Ζωὴ θνητοῦ. Ἐπέρασεν — ἀλλὰ ἢ τρικυμία  
Τοῦ Βίονος ἀπλόνει  
Τὰ κύματ' ἀγριωτέρη. Ἐπέρασεν ἡ κόρη,  
Πρὸς ἦν κατῆσαν εὐγενῆ  
Πίεσε ἐγκῶν, παραφρονεῖ,  
Βίων ἐπὶ τα ὄρη.

Ὠραία κόρη, ἄδικον ὅποιον διαπράττεις!  
Ἄχ! μὴ ἐρώτα ἄφρονι καὶ ἀδικον μητέρα,  
Οὐδὲ τὸν ἄλλον· ἐγγὺς ὑπάρχει ἡ ἡμέρα,  
Καθ' ἣν σὺ θα σπαρταγῆς  
Τὰς τρυφεράς ἀγκαλας σου, τὸ στήθος σου θὰ σῆνη,  
Ἀπεβλοῦσα λατρευτὸν  
Εἰς πάσας, ὁμῶς μισητὸν  
Τῇ σῇ ψυχῇ, Ἐλενη.

Σιγῇ — ὁ Βίων ἔμιλει. Θεε! αὐτῆς ἡ θέα  
Τὸν λόγον ἐπανεδῶκε πρὸς τὸ βωδὸν τῆς θύμα!  
Τὴν εἶδε καὶ ἡ ὄψις του ἡ νέα παραχρημα  
Κατεστῆ γαληναία·  
« Ἐκεῖνη ἦτο », ἐκφωνεῖ, « ἐκεῖνη ἡ ἰδία »  
Καὶ ἄσμα παρευθὺς γλυκὺ,  
Φωνῇ τερπνῇ πλὴν νεκρικῇ,  
Ἀρχίζει ἡ καρδία.

« Ὡ! δὲν ἠθλοησας ἡ τελευταία  
Στιγμὴ μου, ἴψστε, νὰ σκοτισθῆ,  
Μ' ἄλλα ποτήρια πικρία, νῆα  
Ἡ ὑπαρξίς μου νὰ ποτισθῆ.

Τὴν εἶδες σ' ἤρκεσε καὶ εὐφροσύνη,  
Ἐρειπωμένη μου ὡ σὺ ζῶη,  
Ἡσθάνῃς, ἀφῆσες καὶ τὴν ὀδύνην,  
Τὴν καταπλέγουσάν σε εἰς φέι.

Συγγνώμην, Πλάστα μου, θερμῶς λατρεύω  
Τὴν ἀπεχθαίρουσαν σκληρῶς ἐμέ,  
Τὸ πᾶν ἀπώλεσα, οὐδὲν πιστεύω  
Δὲ τελευταῖαί μου αὐτῆς στιγμαί.

Καὶ γύνω δάκρυα στοργῆς ὑστάτης  
Οὐχ' εἰς ἀνάμνησιν πατρὸς, μητρὸς,  
Οὐχ' εἰς ἀνάμνησιν τῆς ὑπερτάτης  
Πρὸς μ' εὐσπλαγγνίας σου φεῦ ὁ οἰκτρίος.

Ναί, σὺ τὰ βήματα ἐδῶ ἐκείνης  
Χριστέ, ὠδήγησας, πλὴν λησμονῶ,  
Πλὴν Σ' ἐλησιμόνησα, ὦ! μὴ μοι τείνης  
Φίλην τὴν χεῖρά σου, ἀγνωμονῶ »

Ταχὺς ὡς κύμα ἔφυγε τὴν ἔρημον πλατεῖαν,  
Καὶ τὴν εὐγῆν του ἀνεμοὶ ψυχροὶ ἀκολουθοῦσι,  
Τὰ περὶξ δένδρα σείονται καὶ κλαυθμηρῶς θροοῦσι  
Καὶ νῆα τὴν αἰθρίαν  
Καλύπτουσι, βρονταῖ βροντοῦν ἀνὰ τὸ μαῦρον  
Κ' ἐνῶ βοᾷ ἡ ταραχῆ, [χάσμα,  
Ἡμισοθεσμένον ἀντηχεῖ  
Τοῦ Βίονος τὸ ἄσμα.

« Συγγνώμην, Πλάστα μου, θερμῶς λατρεύω  
Τὴν ἀπεχθαίρουσαν σκληρῶς ἐμέ,  
Τὸ πᾶν ἀπώλεσα, οὐδὲν πιστεύω,  
Δὲ τελευταῖαί μου αὐτῆς στιγμαί »

Καὶ ὅτε τὴν ἐπαύριον ἐφάνη ἡ ἡμέρα  
Ἐκεῖνος ἐγὼν ἄφαντος. Πῶς ἦτο πᾶς ἡγνόει,  
Ἐξηφανίσθη. Διὰ τί, οὐδεὶς ποσὼς ἐννοεῖ.  
Πλὴν φήμη διεπέρα  
Ἀπαίσιος, ὅτι τὴν γῆν ἀφῆσας τῆς ὀδύνης,  
Εἰς τῆς θαλάσσης τὸ πικρὸν  
Ἐπνίγη τὴν αὐγῆν νερὸν  
Τῆς πόλεως ἐκείνης.

## ΟΡΕΣΤΗΣ—ΑΡΙΣΤΕΙΑΣ

## ΕΡΩΣ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΣ

(παράφρασις).

Μία κορὰ ὁ ἔρωτας κ' ὁ Χρόνος εὐρεθῆκαν  
Σὲ θολομένου ποταμοῦ τὴν ὄθη καθισμένοι·  
Γιὰ νὰ περάσουνε λοιπὸν τὸν ποταμὸ ἐμβήκαν  
Μέσσα σὲ βάρκα πῶδρηκαν ἐκεῖ κοντὰ δεμένη.

Ἐπὶ αὐτὸν ἔρωτος τὸ κουπὶ κ' ἔλαμν' ἐκεῖνος πρῶτα.  
Ἐλαμνε ἀξία καὶ καλά, ἀλλ' ἔμωσ ἐκουράσθη,  
Καὶ ἔλεος ἐπελάσσε κ' ἐπνίγη ἔσθ' ἰδρωτὰ,  
Καὶ τέλος παντῶν τὸ κουπὶ ν' ἀφίστη εἰδιόσθη.

Ὁ Χρόνος τότε τῶπιος μὲ δύναμι μεγάλη,  
Κ' ἐστράβει ὁ δύστυχος, ἐστράβα ἐπιμόνωσ,  
Ὡς πῶδρησαν κί οἱ δύο τους ἀντικρὺ ὄσφροσιάλι.  
Ὁ ἔρωτος πῆρε τὴν πλαγιά καὶ τὰ βροντὰ ὁ Χρόνος.

Εν' ἀπὸ τίτες ποῦ περνᾷ ὁ ἕρως μὲ γλυκὰδα  
Τὸ Χρόνος ἔστην ἀρχή,  
Ὁ Χρόνος δὲ τὸν ἕρως περνᾷ μὲ τὴν ἀράδα  
Εἰς ἄλλη ἐποχή.

Ἐν Κεφαλληνίᾳ.

Α. ΛΙΒΑΘΗΝΟΠΟΥΛΟΣ.

## ΑΜΩΡΗΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ

### ΑΛΕΞ. ΔΟΥΜΑ

(Συνέχεια. Ἴδε φυλλάδιον Θ').

Ἄνεπέλησα δὲ τὰ μαθήματα τῆς γυμναστικῆς, ὤρμησα, καὶ ἔπεσα ὄλος ἐν μέσῳ τῆς λίμνης.

— Πτωχὲ Φίλιππε! ἀνέκραξεν ὁ Ἄμωρης, εὐτυχῶς κολυμβᾶς ὡς ἰχθῆς.

— Ἀλήθεια! δυστυχῶς, τὸ ὕδωρ ἦτο δύο ἢ τρεῖς βαθμοὺς κάτω τοῦ μηδενικοῦ ἐπέστρεψα εἰς τὴν ὄχθην τρέμων, ἐνῶ ὁ μαθηματικὸς μου ἠρίθμει πόσα χιλιόμετρα ἀπητοῦντο διὰ νὰ πέσω εἰς τὴν λέμβον ἀντὶ νὰ πέσω εἰς τὴν λίμνην. Τὸ ψυχρὸν λουτρὸν εἰς τινὰς περιστάσεις εἶναι πολὺ ἐπιβλαβές, καθὼς ἤξεύρεις ὅθεν τὸ βίγος μου μετεβλήθη εἰς πυρετὸν κρατήσαντά με ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας εἰς Ἐγγιέν. Τὴν ἐσπέραν τῆς τρίτης ἡμέρας, ὁ ἰατρὸς μὲ ἐκήρυξεν ἐντελῶς θεραπευθέντα, καὶ ἐπὶ τῇ παρατηρήσει τοῦ θεοῦ μου ὅτι αἱ τρεῖς ἐκεῖναι ἡμέραι ἠδύναντο νὰ καθυστερήσωσι τὴν πανεπιστημιακὴν ἀνακήρυξίν μου, ἀνεχώρησα διὰ τοὺς Παρισίους, ὅπου, περὶ τὴν δεκάτην τῆς ἐσπέρας, ἐκλείσθην εἰς τὸ δωμάτιόν μου τῆς ὁδοῦ Ἁγίου Νικολάου. Πρὶν εἰσελθῶ εἰς τὸν οἶκον, ἦλθα καὶ ἐκτύπησα τὴν θύραν σου, ἀλλὰ φαίνεται ὅτι εἶχες ἐξέλθει ἢ εἶχες κατακλιθῆ. Ἡ λεπτομέρεια αὕτη, τὴν ὁποῖαν ἐλησμόνησα κατ' αὐτὴν τὴν στιγμήν, μοῦ ἐπανήρχετο πάντοτε εἰς τὸν νοῦν.

— Ἄς ἴδωμεν ποῦ διάβολον θέλεις νὰ καταντήσης.

— Ὅθι ἴδης. Κατεκλίθην λοιπὸν, εὐλαβούμενος ἢ τὴν ἀπουσίαν σου ἢ τὸν ὕπνον σου ἢ ἐκοιμήθην ὡς νεανίας, καὶ τὴν ἐπιούσαν ἐξύπνησα μὲ τὸ ἄσπμα τῶν πτηνῶν. Ἐνόμισα ὅτι ἤμην ἀκόμη εἰς τὴν ἐξοχὴν. Ἦνοιξα τοὺς ὀφθαλμοὺς ζητῶν διὰ τοῦ βλέμματός χλόην, ἄσθη, καὶ τὸν περὶ τὸν αἰθῶν, ὡς λέγει ὁ Κ. Δελίλλης,

τοῦ ὁποῖου ἡ μελωδικὴ φωνὴ ἐξῆλθε μέχρις ἐμοῦ, καὶ πρὸς μεγάλην μου ἐκπληξιν εὗρον ὄλα ταῦτα. Εὗρον μάλιστα περισσώτερον, διότι διὰ μέσου τῶν ὑέλων μου, τὰς ὁποίας τὴν προτεραιὴν εἶχα λησμονῆσει νὰ καλύψω διὰ τῶν παραπετασμάτων, εἶδα ἐντὸς κορωνίδος λευκοῖων καὶ ῥοδιῶν εὐειδέστατον ἐταιρίδιον κλεῖον κλωβὸν ἐντὸς τοῦ ὁποῖου ὑπῆρχον πέντε ἢ ἑξὶ διάφορα πτηνὰ, αἰγιθαλοὶ, καναρίνια, ἀκανθίδες, ἄτινα, χάρις βεβαίως εἰς τὴν διευθύνουσαν αὐτὰ ἀγαθὴν κυριρχίαν ἐφαίνοντο, μὲ ὄλην τὴν διαφορὰν τῶν εἰδῶν, ζῶντα ἐν πλήρει ἀρμονίᾳ. Ἐμείνα ἐπὶ μίαν ὥραν θεώμενος τὴν εἰκόνα ταύτην, ἥτις μ' ἐφαίνετο τοσοῦτω μᾶλλον θελκτικὴ, ὅση ἦτο διάδοχος τῆς εἰκόνης ἥτις ἐπὶ δύο ἔτη μοὶ ἦτο ἰδιαζόντως μισητὴ, τῆς γραίας γυναικὸς καὶ τοῦ γηραιοῦ κυνὸς τῆς. Κατὰ τὴν ἀπουσίαν μου, ἡ Τισιφὼν μου εἶχε μετοικίσει καὶ ἀφῆκε τὴν θέσιν τῆς εἰς τὸ θελξικάρδιον ἐταιρίδιον. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν, ἀπερῆσα νὰ ἐρωτευθῶ παραφόρως τὴν θελκτικὴν γείτονα μου, καὶ νὰ δράξω τὴν πρώτην τυχούσαν περιστάσιν ὅπως τῇ καταστήσω γνωστὴν τὴν ἀπόφασιν ταύτην.

— Ἄ! πλησιάζομεν, φίλτατε Φίλιππε, εἶπε γελῶν ὁ Ἄμωρης ἄλλ' ἐλπίζω ὅτι ἐλθσόμενης τὸ μικρὸν ἐκεῖνο συμβάν ἐν τῷ ὁποίῳ εἶχα τὴν ἀτυχίαν νὰ εὐρεθῶ ἀντίζηλός σου καὶ νὰ σὲ προλάβω κατὰ δύο ἢ τρεῖς ἡμέρας.

— Ἐξ ἐναντίας, φίλτατε Ἄμωρη, τὸ ἐνθυμούμαι καθ' ὅλας αὐτοῦ τὰς λεπτομερείας καὶ ἐπειδὴ ἀγνοεῖς τὰς λεπτομερείας ταύτας καλὸν θα ἦτο νὰ σοὶ τὰς μάθω διὰ νὰ γνωρίσης τὸ μέγεθος τῶν πρὸς ἐμὲ ἀδικημάτων σου.

— Ἐδὰ! μήπως ἐρχεσαι νὰ μοῦ ζητήσης μονομαχίαν;

— Ὁχι, ἐξ ἐναντίας, ἐρχομαι νὰ σοῦ ζητήσω ἐκδούλευσιν, καὶ θέλω νὰ σοῦ διηγηθῶ ὄλην μου τὴν ἱστορίαν, ἵνα, ἐκτὸς τοῦ αἰσθήματος τῆς ἀναλλοιώτου φιλίας ἥτις μᾶς ἐνώνει καὶ ὅπερ πρέπει νὰ σὲ προδιαθέσῃ εὐμενῶς περὶ ἐμοῦ, ἐννοήσης ὅτι ἔχεις ἀκόμη πρὸς ἐμὲ ἀδικήματα νὰ ἐπικυρωθῶς.

— Λοιπὸν, ἄς ἐπανέλθωμεν εἰς τὴν Φλωρεντίαν.

— Ὡνομάζετο Φλωρεντία! ἀνέκραξεν

ὁ Φίλιππος, τὸ ὄνομα εἶναι θελκτικόν· λοιπὸν, θὰ πιττεύτης ὅτι ποτὲ δὲν ἐμαθα τὸ ὄνομά της; Ἄς ἐπανέλθωμεν εἰς τὴν Φλωρεντίαν, καθὼς τὴν ὀνομάζεις. Διὰ μιᾶς σκέψεως συνέλαβον δύο ἀποράσεις, ὅπερ εἶναι πολὺ δι' ἐμὲ ὅστις καθὼς ἠξείρεις μόνις καὶ μετὰ βίας λαμβάνω μίαν· εἶναι ὅμως ἀληθὲς ὅτι ἅμα ἀπαξ ἀπορᾶσις τι κανεὶς δὲν ἐπιδιώκει ἐπιμονώτερον τὸν σκοπὸν τοῦ. Ἡ πρώτη τῶν ἀποφάσεων ἐκείνων ἦτο νὰ ἐρωτευθῶ παραφόρως τὴν γείτονα μου, ἐξηκολούθησεν ὁ Φίλιππος ἦτο ἡ εὐκολωτέρα καὶ ἀπερῆσα νὰ τὴν θέσω εἰς ἐνέργειαν αὐθημερόν. Ἡ δευτέρα ἦτο νὰ τῇ φανερώσω τὴν φλόγα μου εἰς τὴν πρώτην εὐκαιρίαν, καὶ αὕτη ἦτο ἡ ὀλιγώτερον εὐκόλος.

Πρῶτον μὲν ἔπρεπε νὰ εὐρεθῆ ἡ εὐκαιρία, ἔπειτα δὲ ἐχρειάζετο τόλμη διὰ νὰ ὠρεθῶ αὐτῆς.

Ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας τὴν παρεμόνευον.

Τὴν πρώτην ἡμέραν, διὰ τῶν παραπετασμάτων μου, φοβούμενος μήπως τὴν ἐκφοβίσω ἐμφανιζόμενος αὐτῷ αἴφνης εἰς τὰ ὄμματά της.

Τὴν δευτέραν ἡμέραν, διὰ τῶν ὑέλων μου, μὴ τολμῶν ἀκόμη νὰ ἀνοίξω τὰ παράθυρά μου.

Τὴν τρίτην ἡμέραν ἠνοιξα τὸ παράθυρόν μου.

Παρῆρθησα μετ' εὐχαριστήσεως ὅτι ἡ τόλμη μου δὲν τὴν ἐφοβίσε παντελῶς.

Εἰς τὸ τέλος τῆς τρίτης ἡμέρας εἶδον ὅτι ἔβριπτε μικρὸν ἐπώμιον ἐπὶ τῶν ὤμων της καὶ ἔδενε τὰ πόδιλά της. Ἦτο φανερόν ὅτι ἠτοιμάζετο νὰ ἐξέλθῃ.

Λυτὴ ἦτο ἡ περιμενομένη στιγμή, καὶ ἠτοιμάσθην νὰ τὴν ἀκολουθήσω.

#### Γ.

Ὁ Φίλιππος ἐξηκολούθησεν

— Εἶχα σχηματίσει τὸ σχέδιόν μου.

Ἐπρεπε νὰ τὴν σταματήσω ἐν εἶχᾳ τόλμην, νὰ τῇ προσφέρω τὸν βραχιόνά μου διὰ νὰ τὴν συνοδεύσω ὅπου ἐπήγαινε, καὶ συνοδεύων αὐτὴν, νὰ τῇ ἀπαριθμήσω ὄλας τὰς συμφορὰς ὅσας πρὸ τριῶν ἡμερῶν ἡ ἀνεσπυμένη ἦς αὐτῆς καὶ τὸ μείδιμά της μὲ τοὺς λευκοὺς ὀδόντας μὲ ἐπρόξενονσαν.

Ἐλαβον καὶ ἐγὼ τὴν βράχυνά μου, τὴν

[ΕΠΟΣ Ε.]

πῖλόν μου καὶ τὸν ἐπενδύτην μου καὶ κατέβην τὰ πέντε μου πατώματα. Ἀλλ' ὅσον ταχέως καὶ ἂν κατέβην, ἐκεῖνη εἶχεν ἤδη προπορευθῆ κατὰ τριάκοντα βήματα ὅταν ἐρῆσκα εἰς τὴν θύραν τῆς ὁδοῦ.

Ἦρχισα νὰ τὴν καταδιώκω.

Ἀλλ' ὡς ἐννοεῖς διὰ τρόπου εὐπροεποῦς, συντέμων ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὸ ἀποχωρίζον ἡμᾶς διάστημα.

Εἰς τὴν γωνίαν τῆς ὁδοῦ Ἁγίου Ἰακώβου, εἶχα κερδίσει δέκα βήματα, εἰς τὴν γωνίαν τῆς ὁδοῦ Ῥακίνα, εἴκοσι βήματα, τέλος εἰς τὴν ὁδὸν Βωζιρρῆ ἐμελλὰ βεβαίως νὰ τὴν φθάσω, ὅταν αἴφνης ἐπέδησε διὰ τινος αὐλείας θύρας, εἰσῆλθεν ἐντὸς αὐλῆς, τὴν διήλθε, καὶ ἀνέβη κλίμακα τῆς ὁποίας τὰς τελευταίας βαθμίδας ἠδύνατό τις νὰ τὰς ἴδῃ ἐκ τῆς ὁδοῦ.

Πρὸς στιγμὴν συνέλαβον τὴν ἰδέαν νὰ ἐγκαταλείψω τὰ βήματά της καὶ νὰ τὴν περιεμίνω εἰς τὸ βάθος τῆς αὐλῆς ἐκεῖνης ἄλλ' εἶδον ἐντὸς αὐτῆς θυρωρὸν σκουπίζοντα, καὶ ὁ θυρωρὸς ἐκεῖνος μὲ ἐφόβισε.

Ὅτι μὲ ἠρώτα βεβαίως ποῦ ὑπήγαινα, καὶ δὲν θὰ ἤξευρα τί νὰ τοῦ ἀποκριθῶ, ἢ μᾶλλον ποῖον ἠκολούθουν, καὶ δὲν ἐγνώριζα οὔτε καὶ τὸ ὄνομα τοῦ εὐμόρφου ἐταιριδίου μου.

Περιωρίσθην λοιπὸν νὰ περιμένω, καὶ ἤρχισα νὰ φρουρῶ, διὰ τὸ ὁποῖον ἐκ πρώτης ἀρετηρίας καὶ διὰ παντός ἀπεστράφην τὴν εὐνοσυλακίαν.

Μία ὥρα, δύο ὥραι καὶ ἡμίσεια προῆλθον· τὸ εἶδωλον τῆς ψυχῆς μου δὲν ἐφαίνετο. Μήπως ἐφόβισα τὴν δειλὴν δορκάδα;

Ἐνῶ περιέμενα ἡ νύξ ἐπῆρχετο· διὰ νὰ σταματήσω τὸν ἥλιον δὲν εἶχον οὔτε τὸ μυστήριον οὔτε τὴν ἀρετὴν τοῦ Ναυῆ.

Αἴφνης ὁμοῦς ὑπὸ τὸ φῶς τῆς ἐλαίουλχινίας ἥτις ἐφώτιζε τὴν κλίμακα, εἶδον ἐμφανιζομένην τὴν ἰνδικὴν ἐσθῆτα τῆς φυγάδος μου, καὶ συγχρόνως τὸ κάτω μέρος τοῦ μανδύου ἐνός νεανίου, τοῦ ὁποῖου ἤκουσα τὴν σιδηρωτὴν βράχυνον ἀντηχοῦσαν ἐπὶ ἐκάστης βαθμίδος τῆς κλίμακας.

Ἦτο ὁ ἐραστὴς της; ἦτο ὁ ἀδελφός της; Πιθανόν νὰ ἦτο ὁ ἐραστής, δυνατὸν νὰ ἦτο ὁ ἀδελφός.

Ἐνθυμήθην τὸ ἀξίωμα τοῦ σοφοῦ

« Ἐν τῇ ἀμφιβολίᾳ, ἄπεχε ».

Καὶ ἀπέσχον.



Τὸ ἐταιρίδιον καὶ ὁ συνοδὸν αὐτὸ διέ-  
εγκσαν τέσσαρα βήματα μακρὰν μου χω-  
ρίς νὰ μὲ ἴδωσι, τόσον πυκνὸν ἦτο τὸ  
σκότος.

Τὸ συμβᾶν τοῦτο μὲ ἔπεισε νὰ μετα-  
βάλλω τακτικὴν· αἱ αὐταὶ περιστάσεις ἢ  
δύνατο νὰ ἀναπαρουσιασθῶσιν.

Ἄλλως τε δὲ, εἰς τὸ βῆθος τῆς καρδίας  
μου, ἂν καὶ ἤλεγχον ἐμαυτὸν διὰ τὴν ἀ-  
τολμίαν μου, ἔλεγα ὅτι προκειμένου νὰ  
τὴν πλησιάσω, τὸ θάρρος ἐκεῖνο τοῦ ὑποίτου  
ἐνόσω ἤμην μακρὰν τῆς εἶχον ἀφθονον ὀ-  
σιν, ἢ μὲ ἔρευγεν ἴσως, καὶ ὅτι ἤθελεν  
εἰσθαι προτιμότερον νὰ τῆ γράψω.

Ἐκάθησα ἀμέσως εἰς τὴν τραπέζαν μου  
διὰ νὰ ἐκτελέσω τὸ σχέδιόν μου.

Ἄλλὰ τὸ νὰ γράψῃ τις ἐπιστολὴν ἐ-  
ρωτικὴν, ἐπιστολὴν ἐκ τῆς ὁποίας νὰ ἐ-  
ξαρτᾶται ἡ γνώμη τὴν ὁποῖαν ἤθελε σχη-  
ματίσει περὶ αὐτοῦ ἢ γείτων του, καὶ κατὰ  
συνέπειαν ἢ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον  
βραχυτέρα ὁδὸς πρὸς τὸ πνευμά της· καὶ  
τὴν καρδίαν της, δὲν εἶναι ἐκ τῶν εὐκο-  
λωτέρων πραγμάτων· ἄλλως τε δὲ καὶ ἡ  
ἐπιστολὴ ἐκεῖνη ἦτο ἡ πρώτη ἢ ἔγραψον.

Διήλθον μέρος τῆς νυκτὸς σχεδιάσας  
τοιαύτην ἐπὶ χάρτου, ἀλλὰ τὴν ὁποῖαν ἀ-  
ναγνώσας τὴν ἐπιούσαν εὗρον ἀποβρίπτειαν.

Ἐκάμα δευτέραν, ἔκαμα τρίτην, καὶ τέ-  
λος παρεδέχθην τὴν τελευταίαν ταύτην.

Ὁ Φίλιππος ἔσυρε τὸ σχέδιον ἐκ τοῦ  
χαρτοφυλακίου του, καὶ ἀνεγνώσε τὰ ἀ-  
κόλουθα :

« Δεσποινίς,

« Ἄμα σὰς ἰδῆ κανεῖ; σὰς ἀγαπᾷ, καὶ  
ἐγὼ σὰς εἶδα καὶ σὰς ἠγάπησα.

« Καθε πρὸς σὰς παρατηρῶ διδόντων  
τροφὴν εἰς τὰ πτηνά σας, εὐδαιμονέστατα  
ὄντα διότι τρέφονται ἀπὸ τόσον εὐμορρον  
χειρᾶ, ποτίζουσιν τὰ βόδια σας, ὀλιγώ-  
τερον βόδινα ὄντα παρὰ τὰς παρειάς σας,  
καὶ τὰ ἀνὴθ σας τὰ ὀλιγώτερον μυροδόχα  
παρὰ τὴν πνοὴν σας· τὰ ὀλίγα δὲ ταῦτα  
λεπτα ἀρκοῦσι διὰ νὰ γεμίσωσιν ἀπὸ συλ-  
λογισμοῦς τὰς ἡμέρας μου, καὶ τὰς νύ-  
κτας μου ἀπὸ ὄνειρα.

« Δεσποινίς, δὲν γνωρίζετε ποῦς εἶμαι  
καὶ ἀγνωῶ ἐντελῶ; ποῖα εἶθε; ἀλλ' ὅστις  
ἀμυδρῶς μόνον σὰς εἶδεν ἐπὶ ἓν δευτερό-  
λεπτον, εὐκόλως δύναται νὰ εἰκάσῃ ὁποῖα  
ψυχὴ φλογερὰ κρύπτεται ὑπὸ τὸ θελξί-  
κρόδιον ἐξωτερικῆς σας.

« Τὸ πνευμά σας εἶναι βεβαίως ἐπι-  
πίτῃς ποιητικὸν ὅσον τὸ κάλλος σας καὶ  
τὰ ὄνειρά σας ἀναμφιβόλως ἐπίσης θυ-  
μάσια ὅσον τὰ βλέμματά σας. Πυθαίμων  
ὅστις κατορθώσῃ νὰ πραγματοποιήσῃ τὸς  
γλυκείας τούτας χιμωίρας. Ἄσεβῆς ὅστις  
ἤθελε συντριψῆι τὰς μαγευτικὰς αὐτὰς  
φαντασιολογίας! »

— Ἄρκετὰ καλὰ εἶχα μιμηθῆ τὸ ὄ-  
φος τῆς τότε φιλολογίας, δὲν εἶναι ἀλη-  
θές; εἶπεν ὁ Φίλιππος μὲ ἀρκετὴν εὐχα-  
ριστικὴν διὰ τὴν ἰδίαν ἐαυτοῦ ἐπιτυχίαν.

— Δι' αὐτὸ ἴσα ἴσα ἡτοιμαζόμην νὰ  
σὲ συγχωρῶ, ἐπανέλαβεν ὁ Ἄμωρῆς, ἂν  
δὲν μὲ εἶχες παρακαλέσει νὰ μὴ σὲ δια-  
κόπτω.

Ὁ Φίλιππος ἐξηκολούθησε·

« Βλέπετε, δεσποινίς, ὅτι σὰς γνωρίζω.

« Καὶ σεῖς; καρμμία μυστικὴ φωνὴ ἐν-  
δόμουχος δὲν σὰς εἰδοποίησεν ἀκόμη ὅτι  
ἐδῶ πλυσίον σας, εἰς τὴν ἀπέναντι οἰκίαν,  
ὀλίγον ὑπερᾶνω τῶν παρχύθρων σας, νέος  
τις ὁποσοῦν εὐτορος· ἀλλὰ μόνος καὶ ἐγ-  
καταλειμμένος εἰς τὸν κόσμον ταῦτον,  
πιθανὸν νὰ ἔχη ἀνάγκην καρδίης ἥτις νὰ  
τὸν ἐνοήσῃ καὶ νὰ τὸν ἀγαπήσῃ; ὅτι  
εἰς τὸν ἀγγελὸν ὅστις ἦν κατεβῆεν ἐξ  
οὐρανοῦ διὰ νὰ ζωηρονήσῃ τὴν ἐρκμὸν του  
ὑπαρξίν, ὁ νέος; οὗτος ὅα εἶδε τὸ αἷμά  
του, τὴν ζωὴν του, τὴν ψυχὴν του, καὶ  
ὅτι ὁ ἔρωσ του ἐπομένως δὲν ἦν ἦτο πα-  
ραδικὴ τις θρεξίς βεβήλος ὅσον καὶ γε-  
λοία, ἀλλὰ λατρειὰ συνεχῆς πάσης ἡμέ-  
ρας, πάσης ὥρας, πάσης στιγμῆς;

« Δεσποινίς, ἂν ποτὲ δὲν μὲ εἶδετε,  
δὲν μὲ ἐμνηστεύτατε ἄρα ποτέ; »

Ὁ Φίλιππος διέκοψεν ἐκ δευτέρου τὴν  
ἀνάγνωσίν του καὶ ἐκύτταξε τὸν Ἄμωρῆν  
συμβουλευόμενος τρόπον τινὰ τὴν γνώμην  
του ὡς πρὸς τὴν δευτέραν ταύτην περίδον.

Ὁ Ἄμωρῆς ἐνευσεν ἐπιδοκιμαστικῶς,  
καὶ ὁ Φίλιππος ἐξηκολούθησε·

« Συγχωρήσατε με λοιπὸν ὅτι δὲν ἠ-  
δυνήθην ν' ἀντιπαλαίσω κατὰ τῆς ἀκαθῆ-  
κτου ἐπιθυμίας τοῦ νὰ σὰς ἐκφράσω τὰ  
βυθέα ἐκείνα καὶ ἀναλλοίωτα αἰσθήματα  
τὰ ὑπὸ μόνης τῆς θέας σας ἐμπνευσθέντα  
εἰς ἐμέ.

« Συγχωρήσατέ με ὅτι ἐτόλμησα νὰ  
σὰς ἀποκαλύψω τὸν ταπεινὸν τοῦτον καὶ  
πολυπαθῆ ἔρωτα ὅστις εἶναι ἡ ζωὴ μου.

« Μὴ παρεργισθῆτε διὰ τὴν ἐξουλό-

γασιν καρδίης πλήρους σεβασμοῦ πρὸς ὑ-  
μᾶς, καὶ ἂν εὐαρεστῆσθε νὰ πιστεύετε  
εἰς τὴν εἰλικρίνειαν τῆς ἀρρωστωμένης ταύ-  
της καρδίης, ἐπιτρέψτε νὰ ἔλθω πλυσίον  
σας, νὰ σὰς ἐκφράσω διὰ ζωῆς καὶ ὄχι  
πλέον ἐντὸς παγωμένης ἐπιστολῆς· ὅλον  
τὸ μέγεθος τῆς στοργῆς καὶ τῆς πρὸς ὑ-  
μᾶς λατρειᾶς αἵτινας ἐγκλείονται εἰς αὐτήν.

« Δεσποινίς, ἄφρετέ με νὰ ἴδω ἐκ τοῦ  
σύνεγγυς τὸ εἶδωλόν μου.

« Δὲν σὰς ζητῶ ἀπόκρισιν, ὄχι· δὲν  
εἶμαι τόσον ἀπαιτητικὸς, ἀλλὰ μίαν λέ-  
ξιν, ἓν κίνημα, ἓν νεύμα, καὶ πετῶ εἰς  
τούς πόδας σας καὶ διαμένω ἐκεῖ ἰσοθίως.

ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΠΩΡΑΥ ».

Ὅδες ἀγίου Νικολάου πέμπτον πάτωμα,  
ἐκ τῶν τριῶν θυρῶν ἐκείνη ἔποικριμαται ἐθυσανος.

— Καταλαμβάνεις, Ἄμωρῆ. . . Καί  
τοι μὴ ζητῶν ἀπόκρισιν τὸ ὁποῖον θὰ  
ἦτο παράτολμον ἴσως, ἐστρέψω ὅμως  
τὴν διεύθυνσίν μου· διότι πιθκνὸν ἦτο νὰ  
συγκινηθῆ ἐκ τοῦ γράμματός μου ἡ ὡ-  
ραία μου γείτων καὶ νὰ μοῦ κάμῃ τὴν ἀ-  
προσδόκητον χάριν ν' ἀπαντήσῃ.

— Ἀναμφιβόλως, ἀπεκρίθη ὁ Ἄμω-  
ρῆς, ἡ προφύλαξις αὐτῆ ἦτο ἐξαιρετος.

— Ματαίᾳ προφύλαξις, φίλε μου, κα-  
θὼς θὰ ἰδῆς. Ὅταν τὸ ἐπιθεξίον τοῦτο  
καὶ φλογερὸν γράμμα ἐτελειώσωσεν, ἔπρεπε  
νὰ σκεφθῶ περὶ τῆς ἀποστολῆς του· ἀλλὰ  
πῶς νὰ τὸ ἀποστείλω; διὰ τίνος μέσου;  
διὰ τοῦ ἐσωτερικοῦ ταχυδρομείου; ἀλλ'  
ἠγνῶδον τὸ ὄνομα τῆς θεᾶς μου. Διὰ τοῦ  
θυρωροῦ της, πρὸς ἑρῶν εἰς αὐτὸν καὶ  
νόμισμά τι; ἀλλ' εἶχον ἀκούσει ὅτι ὑπάρ-  
χον καὶ θυρωροὶ ἀδιάρθρωτοι. Διὰ παραγ-  
γελιοκομιστοῦ τίνος; τὸ μέσον μ' ἐραί-  
νετο πρόστυχον καὶ συνάμα ὀλίγον ἐπι-  
κίνδυνον, διότι οὗτος ἤδύνατο τυχὸν νὰ  
παρουσιασθῆ ἐνώ ὁ ἀδελφός της θὰ ἦτο  
εἰς τὴν οἰκίαν.

Εἶχα παραδεχθῆ τὴν ιδέαν ὅτι ὁ νέος  
ἐκεῖνος ἦτο ὁ ἀδελφός της.

Διανοήθην μίαν στιγμὴν νὰ ἀνακοινώσω  
πρὸς σὲ τὴν ἀμυχάνην μου, ἀλλ' ἐπειδὴ  
σὲ ἤξευρα πολὺ ἐπιτηδειότερόν μου εἰς  
τοιούτου εἶδους ὑποθέσεις, ἐραθεύμην μὴ  
πως γελᾶσας μαζίη μου. Ὄθεν, ἀφοῦ ἔ-  
γραψα τὸ γράμμα, ἀφοῦ ἐσφραγίσθην, ἀ-  
φοῦ ἐτέθη ἐπὶ τῆς τραπέζης, δύο ἀκόμη  
ἡμέραι παρήλθον καὶ ἐγὼ εὐρισκόμην εἰς  
τὰς αὐτὰς ἀμυχάνιας.

Τέλος περὶ τὴν ἐσπέραν τῆς τρίτης ἡ-  
μέρας ἐπειδὴ εἶχον ὠρελκθῆ ἀπὸ μίαν  
στιγμὴν ἀπουσίας τῆς ὡραίας μου διὰ νὰ  
σταθῶ εἰς τὸ παράθυρόν μου καὶ νὰ βυ-  
θίσω τὰ βλέμματά μου εἰς τὸ ἰδικόν της  
τὸ ὁποῖον εἶχε μείνει ὀρθάνοικτον, εἶδον  
ἐν φύλλον τῶν βόδιων της ν' ἀποσπασθῆ  
καὶ, φερόμενον ὑπὸ τοῦ ἀνέμου, νὰ δια-  
περάσῃ τὴν ὁδὸν καὶ νὰ ἔλθῃ νὰ κτυπήσῃ  
εἰς τὸ παράθυρον τοῦ κάτω πατώματος  
τῆς οἰκίας μου.

Μία βάλανος πεσοῦσα ἐπὶ τῆς βίνης  
τοῦ Νεύτωνος τῷ ἀπεκάλυψε τὸ σύστημα  
τοῦ σύμπαντος. Ἐν βόδιφυλλον κυμανθὲν  
ὑπὸ τοῦ ἀνέμου, ὑπέδειξεν εἰς ἐμέ τὸ μέ-  
σον τῆς ἀνταποκρίσεως τὸ ὁποῖον ἐζήτηον.

Περιετύλιξα τὴν ἐπιστολήν μου εἰς ἓν  
τεμάχιον σφραγιδοκηρίου καὶ τὴν ἐξε-  
σφενδόνισα ἐπιθεξίως διὰ μέσου τῆς ὁδοῦ  
ἐκ τοῦ δωματίου μου εἰς τὸ δωματίον  
τῆς γείτονος μου. Ἐπειτα πλήρως συγκι-  
νήσεως διὰ τὸ παράτολμον τοῦτο κίνημα,  
ἔκλεισα ἐσπευσμένως τὸ παράθυρόν μου  
καὶ περιέμεινα.

Μόλις ἐξετέλεσα τὴν τολμηρὰν αὐτὴν  
πράξιν, ἤρχισα νὰ φρίττω διὰ τὰς πιθα-  
νὰς συνεπειᾶς της.

Ἄν ἡ γείτων μου ἐπέστρεφε μὲ τὸν ἀ-  
δελφόν της καὶ οὗτος εἴρισκε τυχὸν τὸ  
γράμμα μου, ἡ νεᾶνις ἐνοχοποιεῖτο φο-  
βερῶς.

Περιέμεινα λοιπὸν κεκρυμμένος ὀπισθεν  
τῶν παραπετασμάτων τοῦ παραθύρου μου,  
καὶ μὲ καρδίαν ἀγωνιώσαν νὰ ἐπιστρέψῃ  
εἰς τὴν οἰκίαν της, ὅταν αἰρνιδίως τὴν  
εἶδον νὰ φανῆ κατ' εὐτυχίαν ἦτο μόνη  
καὶ ἐγὼ ἀνέπνευσα.

Περιεστράφη δις ἢ τρίς ἐντὸς τοῦ δω-  
ματίου της ἐλαφρὰ καὶ πηδληκτὴ κατὰ τὸ  
σύνθετος χωρὶς νὰ ἰδῆ τὴν ἐπιστολήν μου.

Πλὴν τέλος ὁ ποῦς οὐτῆς ἐπάτησεν ἐ-  
πάνω, καὶ τότε ἡ νεᾶ ἐκλίνε καὶ ἔλαθε  
τὴν ἐπιστολήν μου.

Ἡ καρδίη μου ἐπαλλε μέχρι δυσπνοίας,  
καὶ ἐγὼ παρεβῆλλον ἐμαυτὸν πρὸς τὸν  
Λωζόνον, τὸν Ρίχελιέα καὶ τὸν Λοβε-  
λάσιον.

Ἡ νύξ, ὡς προείπον, ἐπύρχετο· ἡ νεᾶ  
ἐπλησίαζε λοιπὸν εἰς τὸ παράθυρον διὰ  
νὰ παρατηρήσῃ πρῶτον ἀπὸ ποῖον μέρος  
τῆς ὁδοῦ εἶχε βίβθῆ τὸ εἰς χεῖράς της  
γράμμα, ἔπειτα δὲ διὰ νὰ τὸ ἀναγνώσῃ·

Ἐνόμισα ὅτι εἶχεν ἔλθει ἡ κατάλληλος στιγμή διὰ νὰ ἐμφανισθῶ καὶ ν' ἀποτελειώσω διὰ τῆς ἐμφανίσεώς μου τὴν ἐντύπωσιν ἣτις ἐξ ἀνάγκης ἤθελε παραχθῆ ἀπὸ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ γραμματίου μου.

Εἰς τὸν κρότον τοῦ ἀνοιγομένου πρᾶθουρου, ἡ γείτων μου ἐστράφη πρὸς ἐμὲ φέρουσα τοὺς ὀρθαλμούς ἐξ ἐμοῦ εἰς τὴν ἐπιστολήν μου καὶ ἐκ τῆς ἐπιστολῆς μου εἰς ἐμέ.

Εὐγλωττος χειρονομικῆ ὁμιλία τὴν ἐπληροφόρησεν ὅτι ἤμην ὁ συγγραφεὺς τῆς ἐπιστολῆς. Καθικέτευσά τὴν νεάν διὰ τῶν χειρῶν νὰ ἀναγνώσῃ αὐτήν.

Μίαν στιγμήν ἐφάνη ἀμφιζέπουσα, πλὴν τέλος ἀπεφάσισε.

— Τί ἀπεφάσισεν;

— Ἐ! τί ἄλλο; νὰ τὴν ἀναγνώσῃ.

Τὴν εἶδον ἀνελίττους τὴν ἐπιστολήν διὰ τοῦ ἄκρου τῶν δακτύλων, ἔπειτα κυττάζουσαν με ἀκόμη, ἔπειτα μειδιῶσαν πάλιν, ἔπειτα ἐξκολλουθούσαν καὶ ἐπὶ τέλους γελῶσαν ἐντελῶς.

Ἡ ἰλαρότης αὕτη με ἐθορύβησεν ὀλίγον κατ' ἀρχάς.

Ἀλλ' ἐπειδὴ εἶδον ὅτι ἀνέγνωσε τὴν ἐπιστολήν ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους, ἤρχισα πάλιν ἀφοῦ τὴν ἐτελείωσε νὰ συλλαμβάνω ἐλπίδας τινάς, ὅταν αἶρνης τὴν εἶδον ἐτοιμαζομένην νὰ σχίσῃ τὴν ἐπιστολήν μου. Ἦμην ἔτοιμος νὰ ἐκπέμψω κραυγὴν, ὅταν ἐσυλλογίσθην ὅτι βεβαίως ἐκ φόβου μήπως ὁ ἀδελφός τις εὔρη τὸ γράμμα μου, εἶχεν ἀποφασίσει τὴν ὑπερβολικὴν αὐτὴν προφύλαξιν. Ἐπεδοκίμασα τότε ἐν ἐμαυτῷ τὴν περισσευμένην διαγωγὴν τῆς νεανίδος, πλὴν μ' ἐφάνη ὅτι με ὀργίλον πείσμα κατεμέλισε τὴν ἐπιστολήν μου. Διὰ νὰ τὴν κόψῃ εἰς τέσσαρα, εὐλογον' εἰς ὀκτώ, ὑπομονή' ἀλλ' εἰς δεκάξ, εἰς τριάκοντα δύο, εἰς ἐξήκοντα τέσσαρα! ἀλλὰ νὰ τὴν καταστήσῃ εἰς ἀδιόρατα τεμάχια, ἦτο παιδολογία διαγωγὴ' ἀλλὰ νὰ τὴν καταμείλῃ, ὥστε ν' ἀποτελῇ ἀπλᾶ ἄτομα, τοῦτο ἦτο σκληρότης.

Καὶ ὁμῶς τοῦτο ἔπραξε καὶ ὅταν ἡ μικροσκοπικότης τῶν ἀτόμων αὐτῶν κατέστησεν ἀδύνατον πᾶσαν νεάν ὑποδιαίρεσιν, ἤνοιξε τὴν χεῖρά της καὶ κατέβριψεν ἐπὶ τῶν διαστάτων τὴν ἐλεγεσιακὴν ἐκείνην χιόνα' ἔπειτα γελῶσα πρὸς ἐμὲ

ἐκ δευτέρου καὶ ἀπροκαλύπτως, ἔκλεισε τὸ παράθυρόν της, ἐνῷ ἀδιάκριτος τις ῥιπὴ ἀνέμου ἔφερε πρὸς ἐμὲ τεμάχιόν τι τοῦ χάρτου τῆς εὐγλωττίας μου. Καὶ ποῖον, φίλτατε; Ἐκεῖνο ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἡ λέξις γελοῖος ἦτο γεγραμμένη ὀλυγράφως. Ἦμην ὀργισμένος ὅσον διδεται, ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ κάτω κάτω ἡ νεανὶς δὲν εὐθύνετο διὰ τὸ τελευταῖον τοῦτο περιστατικόν μου, καὶ ἐπειδὴ δὲν ἠδυνάμην νὰ αἰτιῶμαι διὰ τὴν ὕβριν ταύτην εἰμὴ ἕνα τῶν τεσσάρων κυρίων ἀνέμων, ἔκλεισα καὶ ἐγὼ τὸ παράθυρόν μου με μεγάλην ἀξιοπρέπειαν, καὶ ἤρχισα νὰ σκέπτομαι διὰ τίνος μέσου νὰ νικήσω τὴν ἀντίστασιν ταύτην, τὴν ἀσυνήθη εἰς τὸ ἔντιμον σῶμα τῶν μαθητριῶν.

ΙΑ'.

Ὅσα σχέδια παρουσιάσθησαν κατ' ἀρχάς εἰς τὸν νοῦν μου ὑπηγορεύοντο φυσικῶς ἀπὸ τὴν ὀργίλην διάθεσιν μου. Ἦσαν συνδυασμοὶ ἄγριοι καὶ ἀποφάσεις παράτολμοι. Ἐσυλλογίσθην ὅλας τὰς μεγάλας ἐρωτικὰς καταστροφὰς αἰτινες εἶχον τρομάξει τὸν κόσμον, ἀπὸ τοῦ Ὀθέλλου μέχρι τοῦ Ἄντωνῆ.

Ἐν τούτοις πρὶν παραδεχθῶ καμμίαν ἐξ αὐτῶν τῶν λύσεων, ἀπεφάσισα νὰ φήσω νὰ παρέλθῃ μία νύξ μετὰ τὴν ὀργὴν μου ἐνθυμούμενος τὸ ἀπόφθεγμα τοῦτο: Νύξ περὶ σκέψιν.

Τρῶντι τὴν ἐπαύριον ἠγέρθη ἡσυχώτατος. Τὰ βίαια σχέδιά μου εἶχον ἀντικατασταθῆ δι' ἀποφάσεων πολὺ πλέον κοινολογικῶν, καθὼς λέγομεν σήμερον, καὶ ἔκρινα ὅτι ἔπρεπε νὰ περιμείνω μέχρι τῆς ἐσπέρας νὰ ὑπάγω νὰ κτυπήσω τὴν θύραν της, νὰ τὴν κλειδιώσω ἀφοῦ εἰσέλθω, νὰ ριφθῶ εἰς τοὺς πόδας τῆς ἀγαπητῆς μου καὶ νὰ τῇ ἐπαναλάβω διὰ ζωῆς ὅσα τῇ εἶχον ἀνακοινώσει ἐγγράφως.

Ἄν ἀντίστατο, ἔ! τότε καιρὸς θὰ ἦτο νὰ προστρέξῃ τις καὶ εἰς τὰ ἔσχατα μέτρα.

Τὸ σχεδῖον τοῦτο δὲν ἐστερεῖτο εὐτολμίας, ἀλλ' ὁ συλλαβὼν αὐτὸ δὲν εἶχεν ἀκούσαν.

Τὸ ἐσπέρας ἐβάδισα εὐσταθῶς μέχρι τῆς κατωτάτης βαθμίδος τῆς κλίμακος τῆς ὡραίας μου, ἀλλ' ἐστάθην ἐκεῖ.

Τὴν ἐπαύριον ἀνέβην εἰς τὸ δεύτερον πᾶτωμα καὶ δὲν ἐτόλμησα νὰ προβῶ: τὴν

τρίτην ἡμέραν ἔφθασα μέχρι τοῦ πρὸ τῆς θύρας τῆς τετραγώνου, ἀλλ' ἐκεῖ ἐξέπνευσεν ἡ τόλμη μου. Ἦμην εἰς θέσιν παρομοίαν με τὴν τοῦ Ἀγγελιδίου (1), δὲν ἐτόλμων νὰ τολμήσω.

Τέλος τὴν τετάρτην ἡμέραν ὤμοσα νὰ φέρω τὸ ἔργον εἰς πέρας καὶ νὰ θεωρῶ ἐμαυτὸν ὡς βλάκα καὶ ὡς ἀνανδρὸν ἂν ἐφερόμην ὅπως καὶ εἰς τὰς προλαβούσας ἡμέρας.

Ἐπειτα εἰσῆλθον εἰς καφενεῖόν τι, ἔπια ἀλληλοδιαδόχως ἐξ ποτηρίδια μαύρου καφέ καὶ ἐξαφθεις ἐκ τούτων, ἀνέβην ἀκαριαίως τὰ τρία πατώματα, καὶ με χεῖρα πυρετώδη, χωρὶς νὰ προφθάσω νὰ σκεφθῶ ἢ νὰ ταλαντευθῶ, ἔσεισα τὴν ταινίαν τοῦ κωδωνίσκου.

Εἰς τὸν ἀντηχήσαντα κρότον αὐτοῦ με ἤλθε νὰ ριφθῶ διαμιάς μέχρι τῆς κατωτάτης βαθμίδος τῆς κλίμακος, ἀλλ' ὁ ὄρκος μου με ἀνεχαίτισε.

Βήματά τινα ἠκούσθησαν προσεγγίζοντα...

Ἡ θύρα ἠνοιχθῆ...

Ἐγὼ δὲ εἰσῆλθον ὀρμητικῶς εἰς τὸν σκοτεινὸν προθάλαμον, περιέστρεψα τὴν κλειδα τῆς θύρας καὶ με φωνὴν ἀρκετὰ εὐτολμον ὡς πρὸς τὴν δεινὴν περίστασιν ὅπου εὕρισκόμην.

— Δεσποινίς!... ἀνέκραξα.

Ἀλλὰ μόλις εἶχον προφέρει τὴν λέξιν ταύτην, μία χεῖρ ἀνδρική δρᾶξά με με παρέσυρεν ἐντὸς τοῦ πρὸς τὴν ὁδὸν δωματίου, με ὠδήγησεν ἔμπροσθεν ἐκείνης τὴν ὁποίαν ἠρχόμην νὰ ζητήσω, αὕτη δὲ, ὅταν προσήγγισα, ἠγέρθη ἐπιχαρίτως ἐνῷ ὁ φίλος μου Ἀμωρῆς τῇ ἔλεγε:

« Μικροῦλά μου, σοῦ παρουσιάξω τὸν φίλον μου Φίλιππον Ὠδράῦ, καλὸν καὶ ἀγαθὸν νεανίαν, κατοικοῦντα ἀπέναντί σου καὶ ὅστις πρὸ πολλοῦ ἐπιθυμεῖ νὰ κάμῃ τὴν γνωριμίαν σου ».

Γνωρίζεις ὅλα τὰ λοιπὰ, φίλτατε Ἀμωρῆ, ἔμεινα δέκα λεπτά εἰς τὴν ἐρασμίαν συναναστροφὴν σας καὶ καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα, δὲν εἶδα τίποτε, δὲν ἤκουσα τίποτε, τόσο ἐβόμβουν τὰ ὠτά μου, τόσο μου ἐφαίνετο ὅτι νέφος ἀπεκάλυπτε τοὺς ὀφθαλμούς μου' ἔπειτα ἠγέρθη, ἐ-

(1) Cherubin, πρῶτον παιδίσκου εἰς τὴν κωμῆδον τοῦ Beaumarchais.

ψέλλισα λέξεις τινάς καὶ ἀπεσύρθη συνοδευόμενος ὑπὸ τῶν καγχασιῶν τῆς δεσποινίσσας Φλωρεντίας καὶ προκαλούμενος ὑπ' αὐτῆς ν' ἀνανεώσω τὰς ἐπισκέψεις μου.

Ἐ λοιπὸν, φίλτατέ μου, πρὸς τί μοῦ ἀναπολεῖτε τὸ συμβάν τοῦτο;

Τὸ γνωρίζω ὅτι με ἐπέπληξες καὶ πολὺ μάλιστα' ἀλλ' ἐνόμιζα ὅτι με εἶχες συγχωρήσει.

— Αὐτὸ ἔπραξα, φίλτατε' ἀλλὰ σοῦ ὁμολογῶ, ἀλλ' ἐχρείασθη ἡ προσφορά τὴν ὁποίαν μοῦ ἔκαμες, νὰ με παρουσιάσῃς εἰς τὸν κηδεμόνα σου, καὶ νὰ ἀναλάβῃς ἐπισήμως τὴν ὑποχρέωσιν νὰ μοῦ προσφέρῃς εἰς τὸ μέλλον ὅλας τὰς δυνατὰς ἐκδουλεύσεις, διὰ νὰ ἦναι ἡ συγγνώμη αὕτη εὐλικρινής.

Ἀμωρῆ, ἠθέλησα νὰ σοῦ ἐνθυμήσω τὸ σφάλμα σου, πρὶν σοῦ ἐνθυμήσω τὴν ὑπόσχεσίν σου.

— Ἀκριβέ μου Φίλιππε, εἶπε γελῶν ὁ Ἀμωρῆς, μετανῶ διὰ τὸ μὲν, ἐνθυμούμαι τὴν ἄλλην, καὶ περιμένω τὴν ἡμέραν τοῦ ἐξιλασμοῦ.

— Λοιπὸν ἡ ἡμέρα αὕτη ἔφθασεν, εἶπε μετ' ἐπισημότητος ὁ Φίλιππος' Ἀμωρῆ, ἀγαπῶ!...

— Ἄ πᾶ! ἀνέκραξεν ὁ Ἀμωρῆς, ἀληθῶς;

— Ναι, ἐξκολλούθησεν ὁ Φίλιππος διὰ τοῦ αὐτοῦ ἐπισήμου τόνου' ἀλλὰ τὴν φορὰν ταύτην δὲν πρόκειται περὶ ἔρωτος μαθητοῦ. Ὁ ἔρως μου εἶναι ἔρως σπουδαῖος, ἔρως βαθύς καὶ διαρκής, καὶ δὲν θὰ τελειώσῃ εἰμὴ με τὴν ζωὴν μου.

Ὁ Ἀμωρῆς ἐμειδίασεν ἐνθυμηθεὶς τὴν Ἄντωνιέτταν.

— Καὶ ἔρχεσαι νὰ μοῦ ζητήσῃς, εἶπε, νὰ χρησιμεύσω ὡς διερμηνεὺς τοῦ πάθους σου; Δυστυχῆ, με κάμνεις νὰ φρίττω! Ἀδιάφορον, ἐξακολουθεῖ.

Πῶς σοῦ ἐγεννήθη αὐτὸς ὁ ἔρως, καὶ ποῖον εἶναι τὸ ἀντικείμενον αὐτοῦ;

— Ποῖον εἶναι Ἀμωρῆ;

Τώρα δὲν πρόκειται περὶ μαθητρίας τὴν ὁποίαν κυριεύει τις ἐξ ἐφόδου, ἀλλὰ περὶ εὐγενοῦς κήρης μετὰ τῆς ὁποίας μόνον ἀδιάλυτος καὶ ἱερός δεσμὸς δύναται νὰ με ἐνώσῃ.

Ἐπὶ πολὺ ἐδίστασα νὰ φανερώσω τοῦτο εἰς σὲ τὸν καλλίτερόν μου φίλον' ἀλλὰ

τὸ κάτω κάτω, χωρὶς νὰ ἔμαι εὐγενής, εἶμαι ἀπὸ καλὴν καὶ ἔντιμον οἰκογενεῖαν.

(Διακολουθεῖ).

### ΠΟΙΚΙΛΙΑ

#### Ο ΔΔΔΜ ΚΑΙ Ο ΔΓΓΕΛΟΣ

Περὶ τὴν ἐσπέραν ὥραίας ἡμέρας ἐκάθητο ὁ Ἀδάμ ὑπὸ τὴν σκιάν πυκνορύλου δένδρου ἐπὶ λόφου εἰς τὸν κήπον τῆς Ἑδέμ, πρὸς τὰ ἄνω ἐστραμμένον τὸ πρόσωπον ἔχων καὶ βλέπων πρὸς τοὺς οὐρανοὺς. Ἄγγελος προσελθὼν, εἶπεν αὐτῷ: — Τί ἄρα βλέπεις οὕτω προσεκτικῶς πρὸς τὸν οὐρανόν; Τίνο; ἀνάγκην ἔχεις Ἀδάμ; — Τίνο; δύναμαι νὰ ἔχω ἀνάγκην, ἀπεκρίθη ὁ πατήρ τοῦ ἀνθρώπινου γένους, ἐνταῦθα, εἰς τὰς εἰρηνικὰς ταύτας μονάς; Ἐπὶ τοῦ; λάμποντα; ἀστέρας προσήλωσα τὰ βλέμματά μου, κ' ἐπόθησα τοῦ ἀετοῦ τὰς πτέρυγας, ὅπως ὑψωθῶ μέχρις αὐτῶν, καὶ θεωρήσω ἀπὸ ἐγγυὺς τὰ φωτοβόλα σώματά των.

— Τὰς πτέρυγας αὐτὰς ἔχεις, ἀπεκρίθη ὁ Ἄγγελος. Ἐψαυσε δὲ τὸν Ἀδάμ καὶ ὁ Ἀδάμ ἀποκοιμηθεὶς ἐπλανήθη εἰς οὐεῖρου. Ἐφάνη δ' αὐτῷ ὅτι ἀνυψούτο εἰς τὸ στερέωμα ἄνω.

Ἀρπυνηθεὶς ἔστρεψε τοὺς ὀρθοκλμούς κύκλω καὶ ἐθαύμασεν ἰδὼν ὅτι ἀνεπαύετο ὑπὸ τὸ δένδρον ἐπὶ τοῦ λόφου. Ἀλλ' ὁ Ἄγγελος στάς πρὸ αὐτοῦ, τῷ εἶπε: — Τί διαλλογίζεσαι Ἀδάμ; — Ἴδού, εὐρισκόμην ἀπῆντησεν, ἄνω εἰς τὸν θόλον τοῦ οὐρανοῦ, κ' ἐπλανώμην ἐν μέσῳ τῶν ἀστέρων καὶ ἰστάμην περὶ τοῦ Ὠρίωνος, τῶν Ηλιιάδων καὶ τῆς Ἀμάζης; κόσμου λαμπροί, φωτοβόλοι καὶ ἐνδοξοὶ ἐν ὄρμῃ διήρχοντο πρὸ ἐμοῦ ὁ ἐκλευκος ἐκείνος Γαλαξίας εἶναι ὡκεανὸς φωτὸς, πλήρης κόσμων φωτεινῶν μακρὰν δ' αὐτοῦ ὡκεανὸς ἄλλος ὅμοιος καὶ μετ' αὐτὸν ἄλλος. Ἐπὶ τῶν λαμπρῶν τούτων κόσμων τα ποιήματα τοῦ Θεοῦ οἰκοῦσιν, οἱ λατρευταὶ τοῦ Κυρίου καὶ ὑμνηταὶ τοῦ ὀνόματος Αὐτοῦ. — Ἄγγελε, σὺ μ' ὠδήγησας;

— Τὸ δένδρον τοῦτο, σ' ἐπισκιάζων, ἀπεκρίθη ὁ Ἄγγελος καὶ ἐπὶ τοῦ λόγου τούτου τὸ σῶμά σου ἀνεπαύετο. Ἀλλ' ἐν τῷ σου οἴκῳ πνεῦμα δυνάμενον νὰ ὑψώ-

ται ὑπὲρ ἄνω τῆς σειρᾶς ὄλων τούτων τῶν κόσμων ὅσον δ' ἀναδύειν ὑψηλότερα, τοσοῦτον μεγαλειότερα ἢ πρὸς τὸν Θεὸν λατρεῖα σου. Τέκνον τῆς γῆς, τίμα καὶ διαφύλαττε τὸ πνεῦμα τοῦτο· μὴ ἀφίσσῃς ἢ ἰδοῦπάθεια ν' ἀποκόψῃ τὰς πτέρυγας αὐτοῦ καὶ ν' ἀλυσσῶσῃ αὐτὸ ἐπὶ τῆς γῆς.

Ταῦτα λέξας ὁ Ἄγγελος ἀφανῆς ἐγένετο.

#### Ο ΦΙΛΑΛΗΘΗΣ ΠΕΡΣΗΣ

Μεταξὺ τῶν διασημοτέρων ἀγίων τῶν Μωαμεθανῶν λογίζεται καὶ ὁ Ἀβδούλ Κανδέρ εἰς τὸ τάγμα τῶν λεγομένων Σουφιδῶν τῆς Περσίας ἀνήκων. Διηγούνται περὶ αὐτοῦ ὅτι, νεώτατος ἔδειξε κλίσιν πρὸς τὸν θρησκευτικὸν βίον καὶ ἐζήτησε νὰ μεταβῇ εἰς τὸ Βαγδάτιον πρὸς ἐκπαίδευσιν αὐτοῦ. Ἡ μήτηρ τοῦ συνήνεσε καὶ ἐξαγαγούσα ὀγδοοῦκοντα φλωρία, εἶπεν αὐτῷ ἐπειδὴ ἔχεις ἀδελφὸν τὰ ἡμῶν εἰσὶν ἡ κληρονομία σου. Ὑπεχρέωσε δ' αὐτόν, ὅτε τοῦ παρέδιδε τὸ χρυσίον, νὰ ὑποσχέθῃ ὅτι ποτὲ δὲν ἤθελε ψευθῆ καὶ εἶτα τὸν ἀπεχαιρέτισε λέγουσα αὐτῷ: Ὑπαγε υἱέ μου, σὲ παραδίδω εἰς τὸν Θεόν· μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς κρίσεως δὲν ἐλπίζω νὰ σ' ἐπανίδω.

Ὅτε ὁ νέος ὀδοιπόρος ἀρίκετο εἰς Ἀμαδῶνα ἡ συνοδία μεθ' ἑ; ὠδοιπόροι, ἐληστεύθη ἀπὸ ἐξήκοντα ἰππαις. Εἰς ἐκ τῶν ληστῶν ἠρώτησεν αὐτὸν τί φέρει μεθ' ἑκυτοῦ. — Τεσσαράκοντα φλωρία, ἀπεκρίθη ὁ Ἀβδούλ, ἔραμμένα ὑπὸ τὸ ἐνδύμα μου. Ὁ ληστὴς ἐγέλασε, νομίζων ὅτι τὸν περιέπαιζε. — Τί κρατεῖς; τὸν εἶπεν ἕτερος. Ὁ νέος τὴν αὐτὴν ἔδωκεν ἀπάντησιν. Ὅτε διενέμοντο τὰ λάφυρα μεταξὺ των οἱ λησταὶ, προσεκλήθη εἰς λοφιδιον ὅπου εὐρέσκατο ὁ ἀρχιληστὴς καὶ ἔστη πρὸ αὐτοῦ.

— Τί ἔχεις σὺ, μικρέ μου, τὸν ἠρώτησε. — Πρὸ μικροῦ ἔτι εἶπον εἰς δύο ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους σου, ἀπεκρίθη τὸ παιδίον: τεσσαράκοντα φλωρία συνεβρῶμένα ὑπὸ τὰ ἐνδύματά μου. Ὁ ἀρχηγὸς διατάξας νὰ σχισθῇ τὸ ἐνδύμα ἔπου εὗρεν αὐτά.

— Τί σὲ ἠνάγκασεν, εἶπεν αὐτῷ εἰς ἄκρον ἐκπεπληγμένος, νὰ φανερώσῃς τόσον ταχέως τὸ τόπον καλῶς κεκρυμμένον χρυσίου σου; — Ἐπειδὴ, ἀπεκρίθη ὁ νέος Κανδέρ, δὲν θέλω νὰ παραξῶ τὴν λόγον ὅν ἔδωκε τῇ μητρί μου, ὑποσχθεὶς αὐτῇ ὅτι οὐδέποτε ἤθελον ἀποκρύψει τὴν ἀρχήν.

— Τέκνον, εἶπεν ὁ ληστὴς, ἔχεις σὺ ὁ τόπον μικρὸς τοσαύτην αἰσθασιν τοῦ πρὸς τὴν μητέρα καθήκοντός σου, καὶ ἐγὼ ὁ τόπον μέγας εἰμὶ ἀνοσίδητος τοῦ πρὸς τὸν Θεὸν χρέους μου; Ἄς μοι τὴν χεῖρά σου ἀθῶον τέκνον, ἐξηκολούθησες, διὰ νὰ ὁμῶται μετὰ σοῦ ἐπ' αὐτῆς. Καὶ τῶν ὄντι ἐπραξέ τοῦτο, δι' ὃ οἱ ὀπαδοὶ τοῦ ἐξεπλάγησαν μεγάλως καὶ εἶπον τῷ ἀρχιληστῇ: σὺ μὰς ὠδήγησας εἰς το κινόν; σὺ ὠδήγησας ἡμᾶς καὶ εἰς τὴν αρατὴν. Εὐθὺς δὲ κατὰ διαταγὴν αὐτοῦ ἀπεδόθησαν τὰ λάφυρα τοῖς αἰχμαλώτοις καὶ ὤμισαν μετάνοιαν ἐπὶ τῆς χεῖρός του φιλαλήθους παιδίου.

#### Η ΣΗΜΑΙΑ

Ὁ ῥάπτης Ν. . . πολλὰ κλέψας ἔλεκα τοῦ ἐπιτιθεύματός του, ὠνειρεύθη τὴν δευτέραν παρουσίαν, καθ' ἣν παρουσιάσθη αὐτῷ μεγάλη σημαία, συγκεκριμένη ἐξ ὄλων τῶν τεμαχίων ὅσα εἶχεν ἰδιοποιήθῃ. Ἐκπλαγεὶς ὁ ῥάπτης ἐζήτησεν ἔλεος καὶ ὑπεσχέθη νὰ μὴ κλέψῃ τοῦ λοιποῦ. Τὴν πρώϊαν ἐλθὼν εἰς τὴν κατάστημά του διηγῆθη τὸ ὄνειρον εἰς τοὺς περ' αὐτῷ μαθητευομένους καὶ τοῖς ἀνεκόνισσε τὴν ὀριστικὴν ἀπόφασίν του, ὅτι δὲν θὰ κλέψῃ πλέον. — Φίλοι, εἶπεν αὐτοῖς, ἂν ποτε ἠθέλατε μεῖ ἴδει ὑποκλέπτοντα κανὲν τεμαχίον κρέξατε: « Διδάσκαλε ἡ σημαία! » Ἀλλὰ μετὰ τινος χρόνον ὁ ῥάπτης τοῦ ῥάπτου παρῆλθεν, ἐλησημόνησε τὸ ὄνειρον καὶ τὴν ἀπόφασιν του ἐνῶ δ' ἔκοπτε πολύτιμον ὕφασμα ὑπεξήρασε μετὰ τεμαχίων. Οἱ μαθηταὶ ἐκράξαν αὐτῷ ἁμέσως: « Διδάσκαλε ἡ σημαία! » Ἐκείνος δὲ ὑπολαβὼν εἶπε: — Σιωπῆ, αὐτὴν ἐσκεπτόμην κ' ἐγὼ ἄλλ' ἐνθυμούμαι πολὺ καλῶς ὅτι εἰς τὴν σημαίαν δὲν εὐρίσκατο ποσῶς τοιοῦτον ὕφασμα.

Ὁ Βολταῖρος ὁμιλῶν ποτε μετὰ τινος φίλου του περὶ ασήμου τινός καὶ ἡμιμαθοῦς ποιητοῦ, ὦν ἀθῶνία, ὡς γνωστόν, ὑπῆρχε τότε ἐν Γαλλίᾳ, ὡς καὶ νῦν περ' ἡμῶν, εἶπε καλῶς τινος περὶ αὐτοῦ λόγους. « Περὶέρχον, τῷ εἶπεν ὁ φίλος του, ἐνῶ ἐκείνος λέγει ἄπειρα καθ' ἡμῶν καὶ δὲν σὰ; ἐκτιμᾷ διόλου ». « Ἴτω; ὀπατώμεθα ὀμρῶτεροι », ἀπεκρίθη ὁ Βολταῖρος.

Ἀφότου ἀνέγνωσα τὸν Σοφοκλῆ, Εὐριπίδην καὶ Αἰσχύλον, ἔπαυσα πλέον νὰ γράφω τραγωδίας, καὶ μόνον κομωδίας γράφω, ἔλεγεν ἡμέραν τινὰ ὁ ποιητὴς . . . εἰς τινὰ φίλον του. — Λοιπὸν, δὲν ἀνεγνώσατε τὸν Ἀριστογάνη; τὸν ἠρώτησεν ἐκείνος.

Παρρησιασθεὶς ἡμέραν τινὰ εἰς Λέοντα τὸν Γ. Ἴταλός, ἀληθιστῆς, ἐζήτησε παρ' αὐτοῦ ἀρμύθην, διότι, ὡς ἔλεγεν, εἶχεν ἀνακαλύψει τὸν φιλοσοφικὸν λίθον. — Καὶ εἰς τί θὰ σοῦ χρησιμεύσῃ ὁ φιλοσοφικὸς λίθος, ἠρώτησεν αὐτὸν ὁ Λέων. — Νὰ κατασκευάζω χρυσόν. — Ἀλλὰ λοιπὸν τὴ βαλάντιον τοῦτο, ἀπήντησε Λέων ὁ Γ. καὶ ἔδωκεν αὐτῷ βαλάντιον μέγα, πλὴν κενόν — Ἰα θέσῃς ἐντὸς τὸν χρυσόν ὃν ὄκ κατασκευάσῃς.

Ὁ Κύριος Δ. . . νομιζόμενος ὡς περίφημος ψεύστης, εὐρίσκατο ἡμέραν τινὰ εἰς πολυπληθεῖς συνακαττροφῆν. Εἰς τῶν ἐκατὶ εὐρισκομένων πρὶν ἢ δώσῃ αὐτῷ καιρὸν ν' ἀνοίξῃ τὸ στόμα του: — Τοῦτο δὲν εἶναι ἀληθές, τῷ ἐφώνασε. — Ἀλλὰ, κύριε, εἰπέτι δὲν ὀμιλήσα. — Τοῦτο οὐδὲν σημαίνει: εἴθε ἔσοιμος νὰ ὀμιλήσῃτε καὶ βεβαίως ὁ ἀκούσωμεν ψεύδη.

Τὸ προσφιλὲς τῶν Ἀγγλῶν ποιητῶν καταφύγιον εἶναι ἡ Σελήνη· εἰς τούτων ἀρετὰ εὐρυθῆς ἔγραψεν ὠδὴν εἰς τὴν Σελήνην λαμπροτάτην λέγουσαν εἰς τοὺς ἐξῆς ὠραίους στίχους: « Χαῖρε, ὦ ἀργυρᾷ Σελήνη, τοῦ ἀνθρώπου εὐεργέτις, χεῖρε! διότι σὺ μὰς φωτίζεις τὴν νύκτα, ὅτε κυρίως ἔχρην ἀνάγκην φωτός, ἐνῶ ὁ μωρὸς ἀδελφός σου Ἥλιος μὰς παρουσιάζεται τὴν ἡμέραν, ὅτε διὰ τὸ ὑπάρχον φῶς ἡ παρουσία του καθίσταται ὄλως περιττή.

— Μαρία, εἶπεν ἡ πολυτάλαντος κυρία Α. . . εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς, νομφεύσαι; — Μάλιστα, Κυρία. — Ἴδού λοιπὸν, λάβε 100 δραχμὰς διὰ προικὴν σου. Ἡ Μαρία ἀφοῦ ἐνομφεύθη ἐπαρουσίασε τὸν σύζυγόν τῆς εἰς τὴν Κυρίαν τῆς, ὃν ἰδοῦσα ἀνέκραξεν: ὁποῖον δυσειδὲς τέρας ἐξέλεξες! — Φεῦ! Κυρία μου, ἀπεκρίθη ἡ Μαρία, τί καλλίτερον δυνατὰ τις ν' ἀγοράστῃ ἀντὶ 100 δραχμῶν.



Εἶπον ποτὲ εἰς φυλάργυρον ἀθυρόστομον καὶ λάλον: « Ἔσπον τὰ χρήματά σου εἰς τὸ στόμα καὶ τὴν γλῶσσαν εἰς τὸ βάλαντιόν σου ».

## Βιβλιογραφία.

### ΚΑΖΑΜΙΑΣ ΤΟΥ ΚΟΡΟΜΗΛΑ

Διὰ τὸ ἔτος 1871.

Ἐξεδόθη ἄρτι ἐκ τῶν πιεστηρίων τῶν τέκνων Κορομηλαῶ ὁ διὰ τὸ 1871 Καζαμίας. Ὁ Καζαμίας οὗτος ὁ δημοτικώτερος τῶν παρ' ἡμῖν, εἶναι ὁ ἀληθὴς τοῦ Γαλλικοῦ Almanach τύπος. Ἰλη ἐκλεκτὴ, τερπνὴ καὶ ποικίλη, ἀνέκδοτα, ποικίλα παντοῖα, ποιήσις ἐκ τῶν παρ' ἡμῖν δοκιμωτέρων ποιητῶν, ἰδοὺ τὰ ἐκ πρώτης ὄψεως συνιστῶντα αὐτόν. Ἐκτὸς τούτου ὑπὸ τοῦ Καζαμίας τούτου τὴν φιλόξενον στέγην συνηνώθησαν τὰ προσφιλέστερα ὀνόματα τῶν παρ' ἡμῖν λογίων καὶ ποιητῶν.

\* \* \*

### ΑΤΤΙΚΟΝ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

τοῦ ἔτους 1871

Τῇ εὐνοϊκῇ συμπράξει φιλομούσων λογίων

ὑπὸ

Ε. ΛΣΩΗΙΟΥ.

Ἔτος Δ' καὶ Ε'.

Τὴν διακοπεῖσαν ἐκδοσὶν τοῦ περισπουδάστου καὶ περιεκτικωτάτου Ἀττικοῦ Ἡμερολογίου ἀναλαμβάνει καὶ πάλιν μετὰ θάρρους ὁ προσφιλεὴς καὶ γνωστὸς ταῖς ἀναγνωστρίαις καὶ ἀναγνώσταις τῆς « Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης » Ἀλθώτας, εἰ καὶ τὸ παρελθὸν μικρὰς παρέχει αὐτῷ ἐλπίδας σπουδαίας ὑποστηρίξεως ἀπὸ μέρους τοῦ φιλομούσου Ἐ.λ.λ. κοινοῦ, ὅπερ κ' ὀνύεται μᾶλλον εἰς ἀνάγνωσιν τῶν νέων τέκνων τῆς διανοίας καὶ πληθύνει ἀγογγίστως εἰς τινὰ ῥυπαρογραφικὰ ἐφημεριδάρια τῆς πρωτευούσης, ἀρνούμενον εὐτελεῆ συνδρομὴν εἰς ὑποστήριξιν τῶν σπουδαίων ὠρελίμων καὶ γνησίων ἔργων τῆς Ἑλλ. διανοίας καὶ βλέπον μετὰ ζωϊκῆς ἀπαθείας τὰς ἑλληνοπρεπεῖς φῶς γυνοῦσας λυ-

χνίας σβεννυμένας δι' ἄλλειψιν ὀλίγου ἐλαίου — κατὰ τὴν ἔκφρασιν αὐτοῦ τοῦ ἐκδότου — ἐνῶ μυθῶδαι δαπνῶνται ποτὰ εἰς ματαίως ἐπιδείξεις καὶ εἰς ὑποστήριξιν παντός ὅτι δὲν εἶναι ἑλληνικόν.

Τὴν ἀνατολὴν τοῦ τηλαυγοῦς τούτου ἀστέρως τῆς νεαρᾶς ἡμῶν φιλολογίας, χαιρετίζομεν ἀπὸ καρδίας ἐπευχόμενοι ὅπως ἐπὶ μακρὸν διαχέῃ τὸ λαμπρὸν φῶς του.

Τὸ Ἀττικὸν Ἡμερολόγιον τοῦ ἔτους 1871, πολυτελῶς χρυσοδεμένον, δι' ὠραίων εἰκόνων κοσμούμενον καὶ ἐκ τυπογραφικῶν φύλλων 26—28 ἀπαρτιζόμενον, ἐκδοθήσεται μεθ' ὅσης ἔνεστι πλείστης ἐπιμελείας καὶ φιλοκαλίας περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ προσεχοῦς Ὀκτωβρίου. Ὀγκωδέστερον τοῦ περυσينوῦ ὄν, θέλει σύγκειται ἐκ 416—446 σελίδων τοῦ αὐτοῦ σχήματος καὶ περιέχει ἄρθρα καὶ διατριβὰς διακεκριμένων λογίων [Μ. Ρενιέρη, Κ. Παπαρρηγοπούλου, Β. Ροῖδου, Ι. Ν. Λεβαδέως, Ν. Κ. Κωστή, Κ. Σάθου, Γ. Ν. Ζαβετσάνου, Κας Κολλέ, Α. Ῥαγκαβῆ, Θ. Ὀρφανίδου, Α. Παράσχου καὶ πολλῶν ἄλλων] ὥστε ποικιλωτάτην καὶ ἀρθρονωτάτην θέλει εὐρεῖ ἐν αὐτῷ ψυχικὴν τροφήν ὁ ἀναγνώστης.

Τὸ ἐκλεκτὸν καὶ ποικίλον, τὸ σπουδαῖον καὶ τερπνὸν τῆς ὕλης, τὸ ἐπιμελεημένον τοῦ τύπου, τὸ ποῖον τοῦ χάρτου, πρὸς δὲ αἱ εἰκόνες, τὸ χρυσοδέτον καὶ ἅπας ὁ ἐξωτερικὸς κόσμος, μεγίστην δαπάνην συνεπάγων, πάντα ταῦτα, εὐελπιστοῦμεν, θέλουσι πείσει τοὺς ἀναγνώστας ὅτι πᾶσαν κατέβαλεν ὁ πολυμαθὴς ἐκδότης προσπάθειαν καὶ οὐδόλως κόπων καὶ δαπάνης ἐφείσθη ὅπως τὸ ἔργον αὐτοῦ ἀποβῆ ὅσον αἰὸν τε ἐντελές.

Τὸ βιβλίον τιμᾶται διὰ τοὺς συνδρομητὰς ὡς ἑξῆς:

Ἐν Ἑλλάδι φράγμα . . . . .	4
Ἐν Ἀγγλίᾳ (ἰδιαιτέρα ἐκδοσις ἐπὶ καλοῦ χάρτου) σελλίνια . . . . .	5
Ἐν Ῥωσσίᾳ (ἡ αὐτὴ ἐκδοσις) ρούβλια ἀργυρᾶ . . . . .	2
Ἐν Τουρκίᾳ καὶ τῇ λοιπῇ Εὐρώπῃ καὶ Αἰγύπτῳ φράγμα . . . . .	5

### ΕΙΔΟΠΟΗΣΙΣ

Ἐνεκα τῆς μετακομίσεως τοῦ ἡμετέρου γραφείου καθυστέρησε μέχρι σήμερον ἡ ἐκδοσις τοῦ Α' φύλλ. τῆς « Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης » δι' ὃ ἐλπίζομεν ὅτι θαλασπὸν τόχον τῆς τυπικῆς τῶν εὐχῶν ἡμῶν συνδρομητῶν

# ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΙΣ.

ΟΙ προμηθεύοντες 10 συνδρομητάς εις τὴν Ἐθνικὴν Βιβλιοθήκην προσπληρώνοντας τὴν ἑτησίαν συνδρομὴν των λαμβάνουσιν ἐπὶ ἓν ἔτος αὐτὴν δωρεάν.

ΟΙ ἀλλάσσοντες διαμονὴν συνδρομηταὶ ὀφείλουσι νὰ εἰδοποιῶσιν ἐγγράφως τὴν διεύθυνσιν περὶ τούτου, ἵνα γνωρίζῃ ποῦ πρέπει νὰ στέλλῃ τὰ φυλλάδια· εἰ δὲ μὴ τὰ ἀπολεσθέντα ἀναπληροῦνται ἀντὶ λεπτῶν 50 ἕκαστον.

ΟΥΔΕΙΣ τῶν ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις γίνεται συνδρομητής, ἂν δὲν πέμψῃ συγχρόνως τῇ αἰτήσῃ καὶ τὸ ποσὸν τῆς ἑτησίας συνδρομῆς.

ΠΑΣΑ ἐπιστολὴ μὴ ἀπηλλαγμένη ταχυδρομικῶν τελῶν εἶναι ἀπαράδεκτος.

Αἱ ἐπιστολαὶ ἐπιγράφονται οὕτω :

Πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τοῦ περιοδ. συγγράμ. « Ἐθνικὴ Βιβλιοθήκη. »

Εἰς Ἀθήνας.

Αἱ περιέχουσαι χρήματα ἐπιστολαὶ πρέπει νὰ στέλλωνται ἐπὶ συστάσει.

Αἱ συνδρομαὶ ἀρχοῦνται τὴν 1 Ὀκτωβρίου καὶ λήγουσι τὴν 30 Σεπτεμβρίου.

Αἱ συνδρομαὶ γίνονται.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ παρὰ τῷ Βιβλιοπωλείῳ Περρῆ-Βαμπᾶ καὶ τῷ τυπογραφίῳ Κανακιώτου. — ΕΝ ΣΥΡῶι παρὰ τῷ Κ. Γ. Μέμμω βιβλιοπώλῃ. — ΕΝ ΠΑΤΡΑΙΣ παρὰ τῷ Κ. Ἀναστ. Γκολφινεπούλῳ καὶ τῷ καθηγητῇ Ν. Νεστορίδῃ. — ΕΝ ΧΑΛΚΙΔΙ παρὰ τῷ Κ. Ἀλεξ. Οἰκονόμῳ. — ΕΝ ΛΕΒΑΔΕΙΑΙ παρὰ τῷ Κ. Ν. Μπουζιδῃ. — ΕΝ ΣΗΑΡΤΗΙ παρὰ τῷ Ἀντων. Λούλῳ. — ΕΝ ΓΥΘΕΙῶι παρὰ τῷ ταχ. ἐπιστάτῃ. — ΕΝ ΝΑΥΠΛΙῶι παρὰ τῷ βιβλιοπωλείῳ Σοφῆ καὶ Κ. Εὐθυμιοπούλῳ βουλευτῇ. — ΕΝ ΣΙΦΝῶι παρὰ τῷ Κ. Κωνστ. Πρεβελεγγίῳ. — ΕΝ ΚΑΡΥΣΤῶι παρὰ τῷ Ἀριστείδῃ Στρατῇ. — ΕΝ ΘΗΒΑΙΣ παρὰ τῷ Εὐσταθίῳ Κολέπαϊδι. — ΕΝ ΛΑΜΙΑΙ παρὰ τῷ Κ. Ἀντωνίῳ Πιταλᾷ πρωτοδίκη. — ΕΝ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΙ παρὰ τῷ Κ. Γ. Φλωρεῖᾳ δικηγόρῳ καὶ τῷ γραφεῖῳ τῆς « Σφήκας ». — ΕΝ ΖΑΚΥΝΘῶι παρὰ τῷ Κ. Γ. Σφήκᾳ. — ΕΝ ΠΛΞΟΙΣ παρὰ τῷ ἐπαρχεύοντι Θεογ. Ἰλιοπούλῳ. — ΕΝ ΛΑΡΙΣΣΗΙ παρὰ τῷ Κ. Στεργίῳ Παπαζιῶάννου. — ΕΝ ΒΩΛῶι παρὰ τῷ Κ. Παπακωστοπούλῳ Προξένῳ τῆς Ἑλλάδος. — ΕΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΙ παρὰ τῷ Κ. Δ. Μακρῇ (Grand-casino). — ΕΝ ΚΑΙΡῶι παρὰ τῷ Κ. Β. Ματαράγκᾳ. — ΕΝ ΠΟΡΤ-ΣΑΪΡ παρὰ τῷ Εὐαγγελινῷ Στρατῇ δικηγόρῳ. — ΕΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚῆι παρὰ τῷ Ι. Ζαχαριάδῃ δικηγόρῳ. — ΕΝ ΣΕΡΡΑΙΣ παρὰ τῷ Ἑλλ. Προξένῳ. — ΕΝ ΣΑΜῶι παρὰ τῷ γραφεῖῳ τῆς Ἑφημ. « Σάμος ». — ΕΝ ΚΡΗΤῆι (Ρεθύμνον) παρὰ τῷ Κ. Ἐπαμ. Κολομενοπούλῳ. — ΕΝ ΜΙΤΥΛΙΝῆι παρὰ τῷ Θεμιστοκλεῖ Μαρίνου. — ΕΝ ΣΜΥΡΝῆι παρὰ τῷ Κ. Σπυρίδωνι Ρίχῃ. — ΕΝ ΦΙΛΙΠΠΟΥΠΟΛΕΙ παρὰ τῷ Γ. Ν. Καλλιθέτῃ μουσικῷ. — ΕΝ ΧΙῶι παρὰ τῷ Λεωνίδῃ Ἀργυροπούλῳ γραμματεῖ του Ἑλλήν. προξενείου. — ΕΝ ΜΕΛΙΤῆι παρὰ τῷ Κ. Εὐστρ. Πετροκοκκίνῳ. — ΕΝ ΜΑΝΧΗΣΤΕΡ παρὰ τῷ Κ. Κλεάνθῃ Μιχαηλίδῃ. — ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ παρὰ τῷ βιβλιοπωλείῳ « Δόκιος Ἑρμῆς » Δ. Φιλικῷ καὶ Σας (Γαλατᾶς ἀριθ. 24 Πίστα Γιολεῦ).

## ΒΙΒΛΙΑ ΝΕΑ.

Ο ΥΙΟΣ ΤΟΥ ΔΙΑΒΟΛΟΥ [παράρτημα « Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης »] μυθιστόρημα Παύλου Φεβάλ. Τόμος Α' καὶ Β'. δραχ. 6.

Οἱ Ψυγάδες. Δράμα μετὰ μικρῶν προλεγομένων περὶ Πόντου ὑπὸ Π. Τριανταφυλλίδου. Τύποις Περρῆ-Βαμπᾶ δραχ. 6.

Νεοελληνικὰ Ἀνάλεκτα. Τόμος Α' φυλλ. Β'. Δημιώδη Ἶσματα. Ἐκδίδονται ὑπὸ τοῦ Συλλόγου « Παρνασσῶ » καὶ τιμῶνται δραχ. 1 ἕκαστον φυλλάδιον.

Μῦθοι Κ. Κατακουζηνῶ δραχ. 5.

Μία νύξ ἐν Φλωρεντία ἱστορία Ἄλ. Δουμᾶ, μετάφρασις Θ. Τυπάλδου δρ. 1,50

ΟΙ ΔΗΣΤΑΙ καὶ ἡ ἐν Δήλεσι κρεουργία τεσσάρων περιηγητῶν, δράμα ἱστορικὸν ὑπὸ τοῦ ἐν Κεφαλληνίᾳ Π. Ε. Ἰατρίδου.

ΟΙΚΟΓΕΝΙΑΚΟΝ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ τοῦ 1871, μετὰ Εὐρωπαϊκῶν εἰκόνων ἔτος τρίτον Περρῆ-Βαμπᾶς ἐκδύται. δρ. 2.

Ο ΚΑΖΑΜΙΑΣ ΤΟΥ ΚΟΡΟΜΗΛΑ τοῦ 1871. ἔτος τριακοστὸν τρίτον δρ. 1,50.

Ο ΝΕΡΩΝ Τραγωδία εἰς πράξεις τέσσαρας ὑπὸ Τιμολ. Δ. Ἀμπελᾶ δρ. 2.

## ΤΙΜΗ ΕΤΗΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΠΡΟΗΛΗΡΩΤΕΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ.

Ἐν Ἑλλάδι . . . . .	δραχ. 10.
Ἐν Τουρκίᾳ . . . . .	φράγ. 16.
Ἐν Ρωσίᾳ . . . . .	ρούβ. ἀργ. 5.
Ἐν τῇ λοιπῇ Ἑυρώπῃ ἐν γενεῖ . . . . .	φράγ. 16.